

Ministerstvo financí
odbor Finanční politika

Makroekonomická predikce

České republiky

leden 2010

Obsah:

Komentáře:

A	Východiska predikce	5
A.1	Vnější prostředí.....	5
A.2	Fiskální politika	7
A.3	Měnová politika a úrokové sazby	8
A.4	Směnné kurzy	9
A.5	Strukturální politiky	9
A.6	Demografie	11
B	Ekonomický cyklus	12
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu	12
B.2	Kompozitní předstihový indikátor	13
B.3	Individuální konjunkturální indikátory.....	14
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	16
C.1	Ekonomický výkon	16
C.2	Ceny zboží a služeb	18
C.3	Trh práce.....	19
C.4	Vztahy k zahraničí	21
C.5	Mezinárodní srovnání	22
D	Monitoring predikcí ostatních institucí	23

Tabulky a grafy:

A.1	Světová ekonomika.....	24
A.2	Vládní sektor	27
A.3	Úrokové sazby.....	28
A.4	Směnné kurzy	31
A.6	Demografie	33
C.1	Ekonomický výkon	35
C.2	Ceny zboží a služeb	41
C.3	Trh práce.....	44
C.4	Vztahy k zahraničí	49
C.5	Mezinárodní srovnání	55

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2011) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2013). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky prosíme zasílejte na adresu:

macroforecast@mfcr.cz

Podrobné informace o fiskálním vývoji je možné nalézt v publikaci Fiskální výhled ČR a také na internetových stránkách MF ČR:

www.mfcr.cz/fiskalnivyhled

Poznámka:

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Seznam použitých zkratk:

b.c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
EA12	eurozóna v rozsahu 12 zemí
EK	Evropská komise
ESA 95	evropská metodologie národního účetnictví
EU27	země EU v rozsahu 27 zemí
GFS	metodologie vládní finanční statistiky Mezinárodního měnového fondu
HDP	hrubý domácí produkt
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
HMU	hospodářská a měnová unie
MMF	Mezinárodní měnový fond
NFC	nepalivové komodity
NZI	neziskové instituce
obd.	období
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
proc. bod, p.b.	procentní bod
předb.	předběžně
s.c.	srovnatelné ceny
st.obd.p.r.	stejně období předchozího roku
TI	transformační instituce
VS	vládní sektor

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	prognóza minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolační metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů: 11.1.2010

A Východiska predikce

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k 11. lednu 2010. Politická rozhodnutí, nově publikované statistiky ani vývoj na světových finančních či komoditních trzích po tomto datu už nemohly být brány v úvahu.

Údaje z předchozí predikce z října 2009 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2012 a 2013 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

A.1 Vnější prostředí

Ekonomický výkon

Světová ekonomika se zotavuje z recese. Od jara 2009 dochází ke zlepšování na akciových trzích a zhruba v téže době se začala oživovat i průmyslová výroba a export. K silnému růstu se vrátila Čína a další asijské ekonomiky.

Ekonomika USA zpomalila v roce 2008 na 0,4 % a ve druhé polovině roku už klesala. Pokles pokračoval v prvních dvou čtvrtletích 2009 (o -1,6 % a -0,2 % mezičtvrtletně), ve 3. čtvrtletí byl vystřídán růstem o 0,6 % (proti 0,1 %). Inflace v listopadu zrychlila na 0,4 % díky vyšším cenám energií. Míra nezaměstnanosti vzrostla v říjnu 2009 na 10,2 %, v listopadu poklesla na 10,0 % a stejnou hodnotu měla i v prosinci. Překonání recese napomohl nárůst spotřeby vlivem vládních stimulů včetně snížení daní. Na akciové trhy se vrátil optimismus, Dow-Jonesův index vzrostl o cca 55 % proti minimu z počátku března 2009. Znamky zlepšení jsou patrné na trhu nemovitostí, jsou však zatím slabé. Americké domácnosti začínají více šetřit, což může pro budoucnost znamenat velkou změnu. Nedokončená sanace bank a finančního sektoru představuje riziko pro další vývoj.

Poté, co byla v hlavních rysech prosazena reforma zdravotního pojištění, se diskuse o hospodářské politice přenesla k otázce, zda a v jaké míře pokračovat ve státních stimulech. V současnosti se vláda pokouší část nevyužitých finančních pomoci bankám přesměrovat k podpoře tvorby pracovních míst, neboť vysoká míra nezaměstnanosti je považována za hlavní hrozbu pro oživení. Dolar ve 4. čtvrtletí dále oslaboval, což napomohlo exportu, v závěru roku však poněkud posílil.

HDP v eurozóně (EA12) vzrostl v roce 2008 o 0,6 %. Pokles začal ve 2. čtvrtletí 2008, obrát k růstu nastal ve 3. čtvrtletí 2009 (0,4 % proti 0,2 %). V silné recesi bylo Německo (první odhad naznačuje pokles o 5,0 % v roce 2009), ve 2. čtvrtletí 2009 však poněkud překvapivě

přešlo k růstu o 0,3 % mezičtvrtletně. Ve 3. čtvrtletí růst dosáhl 0,7 % (proti 0,5 %).

Poklesem byly postiženy mimo jiné ekonomiky silně závislé na exportu průmyslových výrobků. Meziroční propad průmyslové výroby vyvrcholil v dubnu až květnu 2009, pak byl zaznamenán růst objednávek. Průmyslová výroba od té doby meziměsíčně roste (s výjimkou října), v listopadu se její meziroční pokles snížil na -7,1 % (SRN -8,8 %). Míra nezaměstnanosti v EA12 v listopadu 2009 vzrostla, shodně s USA, na 10,0 % (v SRN však jen 8,1 % v listopadu a prosinci). Inflace v EA12 v prosinci vzrostla na 0,9 %. Šok z recese podrobuje zkoušce soudržnost měnové unie, některé země jsou ve zvlášť silném poklesu (Španělsko, Irsko, Řecko). ECB už delší dobu drží úroky na historickém minimu 1,00 %. V rámci „výstupní strategie“ připravuje postupné stažení výhodných krizových úvěrů.

V Německu po letech poklesu či stagnace začala růst spotřeba domácností. Oživení podpořené státními zásahy nabralo sílu začátkem léta. Relativně nízká nezaměstnanost i inflace podpořily spotřebu. Ve 3. čtvrtletí však spotřeba opět poklesla a vláda pro podporu růstu připravila balík daňových úlev. Přes silný nárůst exportu není jasné, nezačne-li v novém roce nezaměstnanost, která se doposud držela nízkou, růst.

U **středoevropských ekonomik** vedl vysoký podíl průmyslové výroby a závislost na exportu do EU také k poklesu ekonomického výkonu.

Na **Slovensku** vedl vysoký podíl exportu, zejména automobilů, i pokles zahraničních investic v 1. čtvrtletí 2009 k prudkému poklesu HDP (-8,6 % mezičtvrtletně). Od 2. čtvrtletí však již HDP roste, propad za rok 2009 se přesto bude pravděpodobně pohybovat kolem 5 %. Krize vedla k nárůstu míry nezaměstnanosti přes 12 %, což je nejvíce za poslední 4 roky.

Polská ekonomika se patrně jako jediná v EU vyhnula recesi. Mírný růst v prvních třech čtvrtletích 2009 byl tažen spotřebou domácností. Pomohlo také oslabení zlotého, mohutný fiskální impuls a nízká zadluženost podniků i domácností. Roste však nezaměstnanost, která v listopadu dosáhla 11,4 %.

Ropa Brent se v posledních týdnech obchoduje kolem 80 USD za barel, průměrná cena za rok 2009 však byla 61,9 USD. V tomto vývoji se odráželo očekávání ekonomického zotavení, navíc se ropa také kvůli klesajícímu dolaru opět stala předmětem investic. Podle údajů IEA se v uplynulém roce snížila poptávka

po ropě ve vyspělých ekonomikách. Pokles byl zřejmě vyvažován rostoucí poptávkou Číny a dalších zemí.

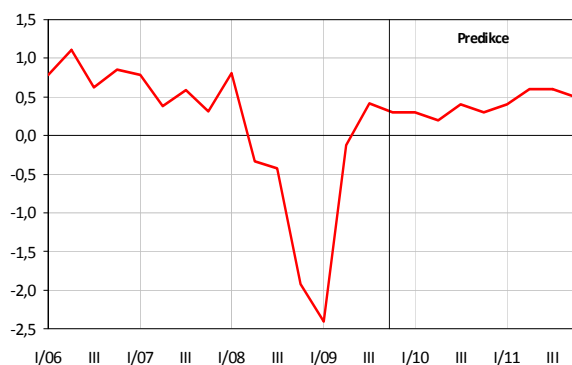
Naše predikce opět vychází z předpokladu, že už nedojde k dalším výrazným negativním událostem na finančních trzích. V roce 2010 očekáváme v globálním měřítku přechod k růstu.

U ekonomiky **USA** očekáváme za rok 2009 změnu reálného HDP ve výši $-2,6\%$ (*proti $-2,8\%$*) a v roce 2010 pak mírný růst o $2,0\%$ (*proti $1,5\%$*). Pro rok 2011 odhadujeme růst na $2,5\%$. Riziko představuje nedostatečná konsolidace finančního sektoru a vysoká nezaměstnanost.

V ekonomice **EA12** za rok 2009 odhadujeme změnu HDP na $-3,9\%$ (*proti $-4,0\%$*) a pro rok 2010 pak růst o $1,1\%$ (*proti $0,9\%$*). V roce 2011 by měl růst dosáhnout $1,9\%$. Riziko představuje možnost opětovného propadu po skončení prorůstových stimulů a také vysoká a patrně dále rostoucí nezaměstnanost.

Graf A.1.1: Růst HDP v EA12

mezičtvrtletní růst v %
(po očištění o vlivy sezón a pracovních dnů)

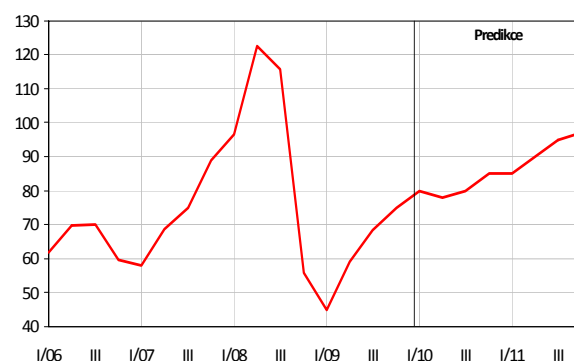

Ceny komodit

Ropa. Vzhledem k tomu, že minulá predikce správně podchytila trend ke zvyšování ceny i její číselnou úroveň, ponecháváme pro rok 2010 cenu téměř shodnou jako v říjnu, tj. 81 USD (*proti 79 USD*) za barel ropy Brent. Stejně jako v minulé predikci považujeme ve středním období nárůst k hodnotám nad 90 USD za pravděpodobný. Na straně produkce se v důsledku nedostatečných investic v období nižších cen i dalších faktorů může projevit neschopnost výrazně zvýšit těžbu. Rizika predikce jsou vychýlena směrem vzhůru.

Graf A.1.2: Cena ropy Brent

v USD za barel

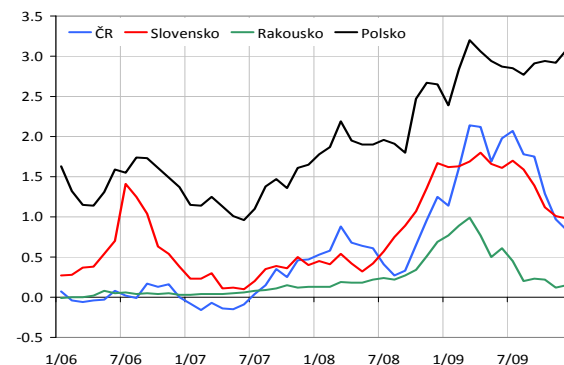
Globální finanční trhy

Pro finanční trhy byl rok 2009 rokem bouřlivým. Mimořádná podpůrná opatření centrálních bank a vlád sice napomohla stabilizaci finančního systému, budoucí vývoj však zdaleka není prost rizik, což by ostatně měly připomínat nedávné události z Dubaje či Řecka.

Z říjnové Zprávy o globální finanční stabilitě¹ MMF vyplývá, že mezi dubnem a říjnem 2009 došlo ke zvýšení stability finančního systému, nicméně rizika opětovného zhoršení zůstávají významná. V tomto období také poklesla riziková averze, avšak poptávka některých investorů po bezrizikových aktivech (státních dluhopisech) je i nadále silná.

Graf A.1.3: Rizikové prémie

Rozdíl výnosů desetiletých státních dluhopisů vůči adekvátním státním dluhopisům Německa, v p.b., průměr měsíce

Zdroj: ECB

V kontextu nedávného dění je držba státních dluhopisů různých zemí více než kdy jindy spojena s nestejným rizikem. Graf A.1.3 zachycuje vývoj rizikové premie státních dluhopisů zemí střední Evropy (rozdíl mezi výnosy desetiletých státních dluhopisů konkrétní země střední Evropy a výnosy německých dluhopisů se stejnou dobou splatnosti). Riziková premie českých

¹ Global Financial Stability Report

státních dluhopisů sice oproti maximům z první poloviny loňského roku znatelně poklesla, avšak předkrizových hodnot zatím nedosahuje.

Vyšší tolerance rizika také příznivě ovlivnila hospodářské výsledky finančních institucí, zejména pak těch se silnými investičními divizemi². Hospodaření některých z nich se přitom zlepšilo natolik, že byly schopny splatit alespoň část dříve přijaté vládní pomoci. MMF však odhaduje, že banky zejména kvůli špatným úvěrům a přeceňování aktiv od poloviny roku 2009 do konce roku 2010 odepíší aktiva za 1,5 bilionu USD. MMF dále očekává, že výnosy bank tyto ztráty nepokryjí v plné výši, a kapitálové pozice bank tak budou i nadále pod tlakem. To by nepříznivě ovlivnilo ochotu bank půjčovat a mohlo by ohrozit současné oživení.

Ztráty bank odhadovala také ECB v prosincovém Přehledu finanční stability³. ECB předpokládá, že mezi listopadem 2009 a prosincem 2010 dosáhnou ztráty bank zemí Eurozóny ze špatných úvěrů a přecenění aktiv 187 miliard EUR. Odhady MMF a ECB jsou nicméně zatíženy značným stupněm nejistoty.

Dalším rizikem pro budoucí vývoj je rychle rostoucí zadlužení některých států, což může vyvolat otázku udržitelnosti veřejných financí těchto zemí a vést ke zvýšení nákladů na obsluhu jejich dluhu. Podle podzimní prognózy Evropské komise nebude žádná ze zemí Evropské unie v letech 2010–2011 hospodařit s přebytkovým rozpočtem a deficity veřejných rozpočtů některých zemí v jednotlivých letech přesáhnou hranici 10 % (Irsko, Lotyšsko, Řecko, UK) anebo se této hodnotě přiblíží. V prosinci loňského roku navíc hlavní ratingové agentury přistoupily ke snížení ratingu Řecka, u některých zemí došlo ke změně výhledu na negativní.

Bude proto velmi důležité správně nastavit tzv. „exitové strategie“ (tedy ukončování mimořádných s krizí souvisejících nástrojů měnové a fiskální politiky) a zejména jejich načasování. Ukončit přijatá opatření příliš brzy by znamenalo riskovat stabilitu finančního sektoru a pravděpodobný negativní vliv na reálnou ekonomiku (v kontextu zatím křehkého oživení), naopak pozdní ukončení by s sebou mohlo přinést problém morálního hazardu a ještě více zatížit veřejné finance.

A.2 Fiskální politika

Hospodaření sektoru vládních institucí bylo v minulých letech pozitivně ovlivněno především vrcholící fází

ekonomického cyklu. Proběhnuvší ekonomická recese však již od roku 2008 přináší zhoršení výsledků a opětovně odhaluje strukturální problémy na výdajové straně veřejných rozpočtů.

Deficit vládního sektoru v roce 2009 dosáhl podle předběžných odhadů výše **6,6 % HDP**. Oproti říjnové predikci tak nedochází k žádné změně odhadu, ten je ovšem stále ovlivněn značnou mírou nejistoty především ve vývoji daňových příjmů, konkrétně u daně z příjmů právnických osob (DPPO). Stejně jako deficit, tak i předběžný odhad dluhu ke konci roku 2009 zůstává stejný, a měl by tak činit 35,2 % HDP. Vzhledem k současnému neudržitelnému nastavení fiskální politiky dojde pravděpodobně v budoucnu k jeho významnému růstu. Prozatím se však jedná o předběžná čísla. Údaje z administrativních zdrojů budou k dispozici až v dubnu tohoto roku.

Nastavení fiskální politiky **pro rok 2010** odpovídá plánovanému deficitu sektoru vlády ve výši cca **5,3 % HDP**.

Tyto očekávané hodnoty lze považovat za dosažitelné, nicméně vývoj plnění veřejných rozpočtů ke konci minulého roku zakládá určitá rizika směrem k mírně horším výsledkům. V roce 2010 představuje riziko pro plnění plánovaného deficitu sektoru vlády nastávající předvolební období spojené s možností dodatečných výdajů, a hospodaření místních rozpočtů, které zatím indikují spíše neochotu přizpůsobit své výdaje očekávaným příjmům.

Vývoj čistého provozního přebytku v roce 2009 na druhou stranu mírně naznačuje, že propad inkasa DPPO by mohl být ve větší než očekávané míře způsoben prominutím či snížením záloh na daň, což by mohlo následně vést k vyššímu než očekávanému výnosu DPPO. Vzhledem ke zpoždění při výpočtu aktuálního výnosu přímých daní se však skutečnost za rok 2009 dozvíme s konečnou platností až počátkem roku 2011.

Při hodnocení nastavení fiskální politiky v letech 2009 a 2010 je nezbytné poznamenat, že výdajové rámce platné pro tyto roky byly nastaveny již v roce 2007, tedy v období nejvyšší konjunktury, a následně byly jen minimálně měněny. V jejich nastavení se tedy částečně odrážela tehdejší optimistická očekávání budoucího vývoje. Nicméně uvedená vyšší hladina plánovaných výdajů znamená posílení významu automatických stabilizátorů v české ekonomice v letech 2009 a 2010.

Tato skutečnost a fakt, že v ČR jako v kontinentální evropské ekonomice mají automatické stabilizátory tradičně velký význam, nebyla příliš brána v úvahu při plánování stimulačních opatření pro rok 2009.

² Např. hlavní světové akciové indexy za uplynulý rok vykázaly většinou dvojciferný růst a některé si připsaly i více než 100 %. V mnoha případech však tento příznivý vývoj nestačil k umazání všech ztrát z let 2007, 2008 a počátku roku 2009.

³ Financial Stability Review

Výsledkem pak bylo flagrantní překročení maastrichtského kritéria výše deficitu sektoru vlády.

Obdobné platí i o roce 2010. Dlouhodobé výrazné překročení deficitního kritéria by ovšem mohlo výrazně snížit kredit ČR a následně zvýšit náklady financování vládního dluhu, eventuálně dokonce ztížit prodej státních dluhopisů, a tak zdržet či zcela znemožnit realizaci některých vládních výdajů. Z tohoto důvodu vláda navrhla a parlament schválil balíček úsporných opatření zejména pro rok 2010 (viz tabulka A.2.1), jež mají za cíl snížit deficit sektoru vlády na již uvedených cca 5,3 % HDP.

Při projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010 v Poslanecké sněmovně byly schváleny pozměňující návrhy, které znamenají, že plánovaný deficit státního rozpočtu na rok 2010 by mohl být prohlouben. Vláda projednala situaci, která vznikla po

schválení zákona o státním rozpočtu na rok 2010 a přijala usnesení, v němž odsouhlasila záměr vázat ve schváleném rozpočtu na rok 2010 výdaje v celkovém objemu 5,9 mld. Kč.

Pro dlouhodobou vnitřní situaci ČR je pak charakteristické, že veškerá přijatá opatření mají spíše ad hoc charakter. Nejsou tedy součástí dlouhodobějších plánů směřujících k udržitelnosti veřejných financí.

Tabulka A.2.1: Stabilizační opatření pro rok 2010

ESA 95, v mld. Kč

Opatření	Sektor vlády		
	Příjmy	Výdaje	Rozdíl
Majetkové daně	2,8	0,0	2,8
Daň z příjmů	1,5	0,0	1,5
Spotřební daně	11,1	0,0	11,1
Daň z přidané hodnoty	17,8	0,0	17,8
Příjmy z pojistného	32,6	0,0	32,6
Zachování refundace 50% náhrady mzdy zaměstnavatelům	0,0	2,2	-2,2
Výplaty nemocenské	0,0	-4,4	4,4
Neprovedení valorizace důchodů	0,0	-6,9	6,9
Snížování objemu mezd ve veřejném sektoru	0,0	-2,0	2,0
Celkem	65,8	-11,1	76,9

A.3 Měnová politika a úrokové sazby

Měnová politika

ČNB využívá k zajištění cenové stability režim **cílování inflace**. Inflační cíl je obecně definován jako meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen a od ledna 2010 je v ČR stanoven na úrovni **2,0 %** (s tolerančním pásmem ± 1 p.b.). Inflační cíl je nastaven jako střednědobý s délkou horizontu měnové politiky 12 až 18 měsíců.

Primárním měnovým nástrojem je limitní úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace (**2T repo sazba**). Ta byla během 4. čtvrtletí 2009 snížena o 0,25 p.b. na 1,00 % s ohledem na protiinflační rizika listopadové prognózy ČNB.

Dle hodnocení vydaných **ECB** poroste hospodářství eurozóny mírným až pravděpodobně nerovnoměrným tempem, inflační tlaky zůstanou ve střednědobém horizontu slabé. To podpořilo ECB v rozhodnutí ponechat úrokovou sazbu pro refinanční operace

na 1,00 %. Úrokový diferenciál mezi ČR a eurozónou se tak ke konci roku 2009 uzavřel. Během první poloviny roku 2010 by mohlo dojít, za předpokladu neměnné základní úrokové sazby ECB, k mírnému růstu úrokového diferenciálu, což by však nemělo výrazně ovlivnit investiční toky ani mírnou apreciaci koruny.

Americký **Fed** udržoval ve 4. čtvrtletí 2009 cílové pásmo pro refinanční úrokovou sazbu na úrovni 0,00–0,25 %. Ve směru zpřísnění měnových podmínek může v nadcházejícím období působit rozhodnutí o plánovaném postupném ukončování programů na podporu hypotečních úvěrů a trhu s nemovitostmi. Úrokový diferenciál mezi ČR a USA dosáhl v prosinci 2009 hodnoty 0,75–1,00 p.b.

Úrokové sazby

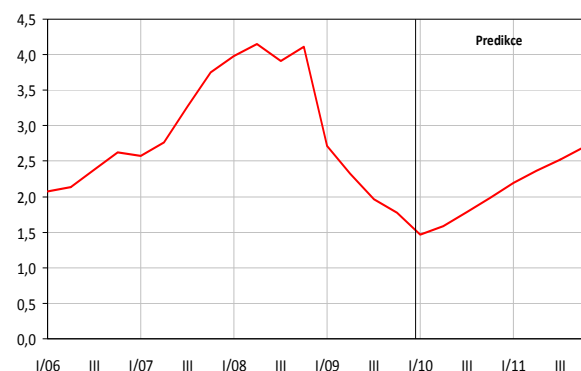
Prosincová změna 2T repo sazby přispěla ve 4. čtvrtletí 2009 ke snížení průměrné tříměsíční sazby **PRIBOR** na úroveň 1,77 %. Očekávané oživení ekonomiky by mělo být v roce 2010 a 2011 doprovázeno růstem

tržních úrokových sazeb, jenž však bude částečně tlumen klesající rizikovou přírůžkou. Pro rok 2010 odhadujeme průměrnou tříměsíční sazbu PRIBOR ve výši 1,7 % (proti 1,9 %), v roce 2011 na 2,4 %.

Prostřednictvím transmisních kanálů bude zřejmě očekávaný růst reálných mezibankovních sazeb působit na reálnou ekonomiku ve směru tlumení růstu agregátní poptávky a oslabování případných inflačních tlaků.

Graf A.3.1: PRIBOR 3M

v %

Průměrné výnosy do splatnosti desetiletých státních dluhopisů se ve 4. čtvrtletí 2009 výrazně snížily, a to na úroveň 3,91 %. Pro nadcházející období očekáváme změnu klesajícího trendu v souvislosti se snižující se averzí investorů k riziku a očekávaným zúžením rozpětí mezi výnosy a úrokovými swapy, u nichž předpokládáme vzestupnou tendenci. Průměrné výnosy desetiletých státních dluhopisů proto pro rok 2010 predikujeme na úrovni 3,8 % (proti 4,3 %). V roce 2011 očekáváme jejich stabilitu na úrovni 4,0 %.

Úrokové sazby z vkladů a úvěrů reagují obecně na změny mezibankovních úrokových sazeb s mírným časovým zpožděním, proto u nich počítáme s nárůstem až od 2. pololetí 2010. Pro celý rok 2010 odhadujeme průměrné úrokové sazby z vkladů domácností na 1,3 % (proti 1,2 %) a průměrné úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům na 4,2 % (proti 4,7 %). V roce 2011 očekáváme průměrnou sazbu z vkladů domácností okolo 1,3 % a růst sazeb z úvěrů nefinančním podnikům na 4,5 %.

Úrokové sazby z nových úvěrů domácnostem ve 3. čtvrtletí 2009 rostly a v průměru dosáhly 14,7 %. Zvýšení průměrné hodnoty sazeb proti předchozímu čtvrtletí způsobilo i přes pokles mezibankovních sazeb zpřísnění úvěrových podmínek, z větší části však sehrála roli změna struktury nově poskytnutých úvěrů (zvýšil se podíl dražších kontokorentních úvěrů). Úrokové sazby z nových úvěrů nefinančním podnikům ve 3. čtvrtletí 2009 převážně klesaly (i při neměnné struktuře) a jejich průměrná hodnota činila 4,2 %.

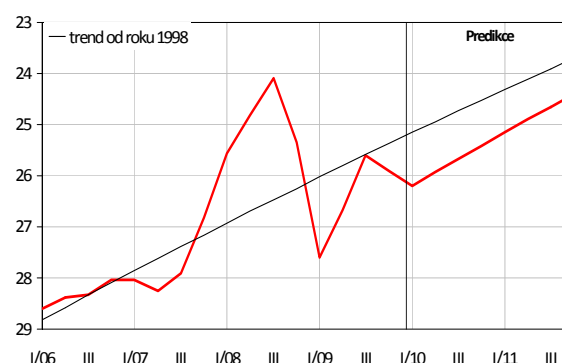
A.4 Směnné kurzy

Flexibilita **směnného kurzu** napomáhá reakci ekonomiky na nepříznivé šoky. Posílení kurzu koruny vůči euru až na historický rekord ve výši 22,97 CZK/EUR v červenci 2008 přispělo ke ztlumení inflačních tlaků. Následná prudká korekce až na 29,47 CZK/EUR v únoru 2009 poněkud snížila problémy exportérů při prudkém oslabení vnější poptávky. Průměrná hodnota v prosinci 2009 činila 26,08 CZK/EUR, což bylo oproti trendové hodnotě o 3,0 % méně.

Přijatý scénář předpokládá, že i v průběhu let 2010 a 2011 se bude kurz pohybovat pod dlouhodobými trendovými hodnotami se zachováním tendence k mírnému nominálnímu i reálnému zhodnocování.

Graf A.4.1: Směnný kurz CZK/EUR

čtvrtletní průměry

A.5 Strukturální politiky

Podnikatelské prostředí

Dne 28. prosince 2009 nabyl účinnosti **Zákon o volném pohybu služeb**. Právní předpis transponuje do českého právního řádu Směrnici o službách na vnitřním trhu, která výrazně liberalizuje poskytování služeb v EU. V souvislosti s přijetím Zákona o volném pohybu služeb byla dne 1. ledna 2010 otevřena **jednotná kontaktní místa** (JKM), jejichž cílem je usnadnit vstup do podnikání především malým a středním podnikatelům v sektoru služeb, a to jak českým, tak zahraničním. JKM jim poskytují informace týkající se vstupu do podnikání a současně zprostředkovávají kontakt s příslušným úřadem. JKM jsou dostupná i elektronicky a jsou součástí celoevropské sítě.

Dne 1. listopadu 2009 skončilo přechodné období a byl zahájen ostrý provoz Informačního systému datových schránek. **Datové schránky** jsou určeny k doručování elektronických dokumentů orgánů veřejné moci a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci. Jejich cílem je zjednodušit, zrychlit a zefektivnit komunikaci

mezi orgány veřejné moci a právníckými osobami. Tento systém musí povinně využívat právnícké osoby a orgány veřejné moci. K 1. lednu 2010 byla zavedena zpoplatněná služba, která umožňuje vzájemnou komunikaci pouze mezi fyzickými osobami, podnikajícími fyzickými osobami a právníckými osobami. Do 1. července 2010 však bude služba omezena výhradně na faktury či obdobné žádosti o zaplacení.

Mezi opatření snižující administrativní zátěž podnikatelů patří novela **zákona o správě daní a poplatků**, která vstoupila v účinnost dne 1. ledna 2010. Novela osvobozuje malé a střední podnikatele od povinnosti vedení knihy jízd pro evidenci výdajů spojených s cestami služebním automobilem.

Finanční trh

Evropská směrnice o platebních službách na vnitřním trhu, která harmonizuje podmínky poskytování platebních služeb v rámci EU, byla do českého právního řádu transponována **zákonem o platebním styku**. Hlavním přínosem zákona je zkrácení doby bankovních převodů. Zákon nabyl účinnosti dne 1. listopadu 2009.

Daně

V ČR pokračuje přesun daňového břemene od přímých daní k nepřímým. Novelou zákona o daních z příjmů, přijatou v souvislosti se zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů, byla k 1. lednu 2010 snížena **sazba daně právnických osob** z 20 % na 19 %.

Dne 1. ledna 2010 vstoupila v účinnost **novela zákona o dani z přidané hodnoty**, jejímž cílem je nastavení pravidel, která zamezují daňovým únikům a krácení daně. Žádosti o vrácení DPH je nyní možné podat pouze elektronicky. K témuž dni vstoupila v účinnost novela zákona o dani z přidané hodnoty, která byla přijata v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010. Novelou byla zvýšena základní sazba DPH z 19 % na 20 % a snížena sazba DPH z 9 % na 10 %.

Novela zákona o spotřebních daních, která byla přijata v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010, zvyšuje sazbu spotřební daně z benzínu a motorové nafty, lihu, piva a tabákových výrobků. Účinnost novely byla stanovena k 1. lednu 2010, u tabákových výrobků k 1. únoru 2010.

Udržitelný rozvoj, energetika a klimatická změna

Vláda ČR schválila dne 11. ledna 2010 **Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky**. Dokument stanovuje vizi udržitelného rozvoje v ČR a definuje jeho základní principy, které je nezbytné

respektovat při tvorbě všech navazujících strategií a koncepčních dokumentů vlády ČR. Vláda také schválila **novelu zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů**, která převádí do českého práva směrnici EU o začlenění činností z oblasti letectví do systému obchodování s emisními povolenkami. Hlavním cílem novely je stabilizace emisí z letecké dopravy na úrovni průměru let 2004 až 2006. Od roku 2012 budou do evropského systému obchodování s emisními povolenkami zapojeni všichni letečtí provozovatelé, jejichž letadla přistávají nebo odlétají z letišť na území EU.

Trh práce

Posílení ekonomické aktivity měla v roce 2009 za cíl novela **zákona o zaměstnanosti a zákona o pomoci v hmotné nouzi**, která prohloubila provázání nároků na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání se systémem pomoci v hmotné nouzi a zavedla striktnější pravidla aktivní politiky zaměstnanosti. Podpůrčí dobu v nezaměstnanosti zkrátila o 1 měsíc a současně zvýšila podporu v nezaměstnanosti – po dobu prvních dvou měsíců je poskytována ve výši 65 %, po dobu dalších dvou měsíců ve výši 50 % a po zbytek podpůrčí doby ve výši 45 % průměrného čistého měsíčního výdělku dosaženého v posledním zaměstnání.⁴ Změn doznaly i dávky pomoci v hmotné nouzi, které jsou vypláceny nejméně ze 35 % a nejvýše ze 65 % ve formě poukázek k nákupu zboží.

V systému **nemocenského pojištění** došlo v roce 2009 ke zrušení výplaty dávek za první tři kalendářní dny nemoci a k zavedení výplaty dávek během 4. až 14. dne zaměstnavatelem. Záměrem opatření bylo odstranit zneužívání nemocenské a dosáhnout nižší míry nemocnosti v ČR, která se dlouhodobě pohybuje nad evropským průměrem. Úpravy byly doprovázeny poklesem sazby **pojistného na sociální zabezpečení** o 1,0 p.b. V roce 2011 pak sazba pro některé zaměstnavatele poklesne o dalších 0,9 p.b. Rovněž bylo v roce 2009 sníženo pojistné u zaměstnance o 1,5 p.b. při zachování výše sazby daně z příjmu fyzických osob a slev na dani. Nově jsou pro rok 2010 zvýšeny redukční hranice nemocenského pojištění a dále pak přechodně snížena na jednotných 60 % výše nemocenského a peněžitě pomoci v mateřství v celé délce podpůrčí doby.

Zvýšení pracovněprávního čistého příjmu osob s dětmi má v roce 2010 zajistit vyšší daňová sleva/bonus na dítě. Výše přídavků na děti se tak vrací na stejnou

⁴ Pozn.: Protikrizové opatření, které mělo zvýšit podporu v nezaměstnanosti na 80 % v prvních dvou měsících a na 55 % po zbytek podpůrčí doby, respektive na 85 % při rekvalifikaci, nikdy nenabýlo účinnosti.

úroveň jako byla před opatřením protikrizového balíčku.

V souvislosti s konsolidačními opatřeními státního rozpočtu byly pro rok 2010 navýšeny **stropy pro pojistné** na sociální a zdravotní⁵ pojištění na 72 násobek průměrné měsíční mzdy. Dále pak opatření poptávkové strany trhu práce povzbuzující zachování pracovních míst nízkopříjmových zaměstnanců (sleva na pojistném) pozbylo k 31. 12. 2009, spolu s ústupem recese, platnosti.

V roce 2010 vstupují v účinnost opatření **první fáze důchodové reformy**, jež postupně zvyšuje statutární věk odchodu do důchodu na 65 let pro muže a na 62 až 65 let pro ženy (v závislosti na počtu vychovaných dětí). Novela prodlužuje potřebnou dobu pojištění na 35 let a vylučuje studium z okruhu náhradních dob pojištění. Přehodnotila i definici plné a částečné invalidity ve smyslu cílenějšího směřování invalidního důchodu a zavedla invaliditu ve třech stupních.

Ze strukturálních opatření je dále významné posílení motivace starších osob k setrvání na trhu práce za pomoci citelnějšího krácení starobního důchodu při předčasném odchodu do důchodu a nárůstu procentní výměry starobního důchodu při souběhu výdělečné činnosti a pobírání důchodu v částečné či plné výši.

A.6 Demografie

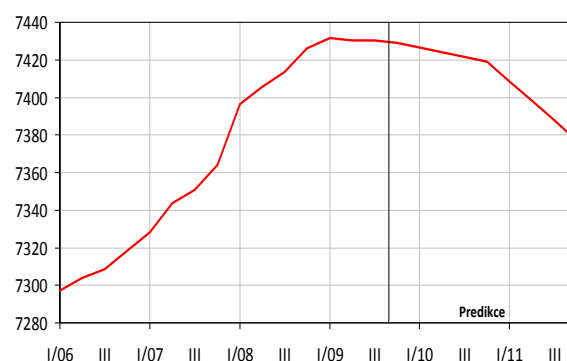
Podle předběžných údajů za 1. pololetí 2009 zůstal zachován dynamický meziroční růst počtu obyvatel ČR o 0,6 %.

Kladné saldo migrace se v 1. pololetí udrželo na vysoké úrovni 18 tis. osob a představovalo nejvýznamnější faktor nárůstu populace, byť se jeho intenzita v porovnání s rokem 2008 snížila.

Přirozený přírůstek populace dosáhl 4 tis. osob, což je o 2 tis. méně proti stejnému období roku 2008. Tyto charakteristiky naznačují, že se demografická situace pohybuje blíže trajektorii vysoké varianty Demografické projekce ČSÚ 2009, a proto jsme jí dali přednost před variantou střední.

Všeobecně lze konstatovat, že česká populace má z ekonomického pohledu stále velmi příznivou strukturu s vysokým podílem obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let), který však zřejmě dosáhl svého maxima na přelomu let 2008 a 2009.

Graf A.6.1: Počet obyvatel ČR ve věku 15–64 let
čtvrtletní průměry v tis.

I podle předpokladů vysoké varianty projekce je nadále možné očekávat nižší imigraci, a tedy i mírné zhoršení demografické struktury. Tento jev by měl být podpořen i snížením poptávky po zahraniční pracovní síle vlivem nižší ekonomické aktivity.

Stagnace či následný mírný pokles počtu obyvatel v produktivním věku by však podle našich propočtů měly být více než kompenzovány efekty v rámci věkové struktury pracovní síly, kdy se zvyšují strukturální podíly věkových skupin s vysokou či narůstající participací. To by mělo být podpořeno uzákoněným prodlužováním věku odchodu do důchodu.

Na druhé straně projekce potvrzuje postupující **proces stárnutí obyvatelstva**. V roce 2007 byl poprvé v české historii počet lidí mladších 20 let nižší než počet obyvatel ve věku 60 let a více. V budoucnosti počet i podíl seniorů v populaci dále poroste v důsledku demografické struktury a dalšího prodlužování střední délky života. Strukturální podíl obyvatel starších 65 let na celkové populaci, který na počátku roku 2009 dosahoval necelých 15 %, by se měl do počátku roku 2020 zvýšit na téměř 20 %.

⁵ Maximální vyměřovací základ u pojistného na zdravotní pojištění však zůstane zachován i po roce 2010.

B Ekonomický cyklus

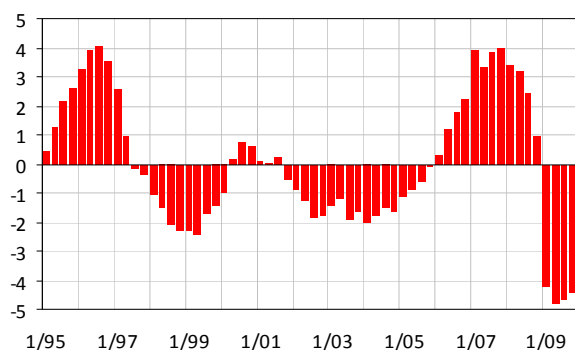
B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a potenciálním produktem. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického vývoje a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

V současných podmínkách, kdy dochází k prudkým změnám úrovně ekonomického výkonu, je však velmi obtížné oddělit vliv prohloubení záporné produkční mezery od zpomalení růstu potenciálního produktu. Proto výsledky těchto propočtů vykazují velkou nestabilitu a je nutné k nim přistupovat se značnou obezřetností.

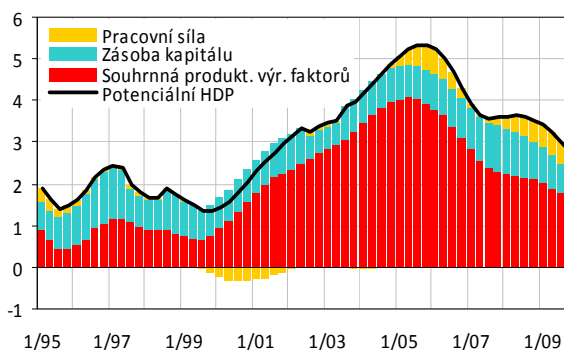
Graf B.1: Produkční mezera

v % potenciálního produktu

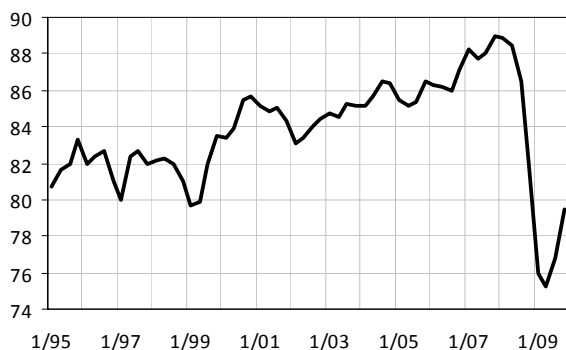
Graf B.2: Tempo růstu potenciálního produktu

v %, příspěvky v procentních bodech

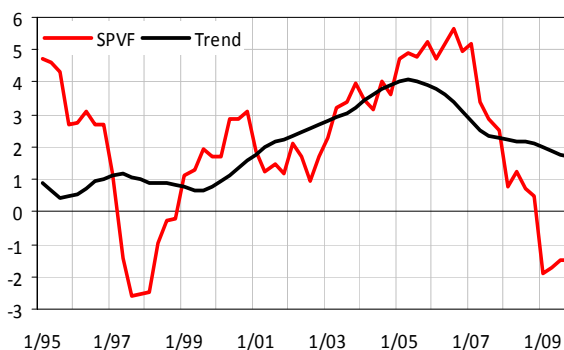
Graf B.3: Využití výrobních kapacit v průmyslu

v %

Graf B.4: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Tabulka B.1: Produkční mezera a potenciální produkt

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Produkční mezera	%	0,1	-0,1	-1,5	-1,6	-1,6	-0,6	1,3	3,7	2,5	-4,6
Potenciální produkt	růst v %	1,7	2,6	3,3	3,7	4,5	5,2	4,8	3,7	3,6	3,1
Příspěvky:											
Souhrnná produktivita výr. faktorů	p.b.	1,3	2,0	2,5	3,0	3,7	4,0	3,5	2,5	2,2	1,8
Zásoba kapitálu	p.b.	0,7	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	1,1	1,0	0,8
Míra participace	p.b.	-0,5	-0,4	-0,1	-0,2	-0,2	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3
Demografie ¹⁾	p.b.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,2

¹⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Ekonomická recese, která postihla českou ekonomiku na přelomu let 2008 a 2009, způsobila vznik hluboce záporné **produkční mezery**. Ta se podle současných propočtů pohybovala v průběhu celého roku 2009 mezi -5 % a -4 %, což indikuje nejnižší využití ekonomického potenciálu v post-transformačním období.

Hluboká záporná produkční mezera se v ekonomice projevuje extrémně nízkým využitím výrobních kapacit v průmyslu, výrazným nárůstem míry nezaměstnanosti, snížením počtu volných pracovních míst a v neposlední řadě i podstatným zhoršením deficitu vládního sektoru.

Nejvíce zasaženou složkou potenciálního produktu je **souhrnná produktivita výrobních faktorů (SPVF)**. Ekonomické problémy vedly od počátku roku 2009 k meziročnímu poklesu SPVF, což se projevilo ve

zpomalení jejího trendového růstu pod 2 % proti 4 % v roce 2005.

I přes propad investiční aktivity jsou zatím dopady na růst **zásoby kapitálu** méně významné. Nabídka práce, měřená poměrem pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let, naopak v roce 2009 akcelerovala svůj růst.

Zpomalení růstu trendové SPVF se přímo odráží v meziročním růstu **potenciálního produktu**, jenž se koncem roku 2009 pravděpodobně snížil pod úroveň 3 %. Další vývoj potenciálního produktu bude závislý na rychlosti oživení ekonomiky.

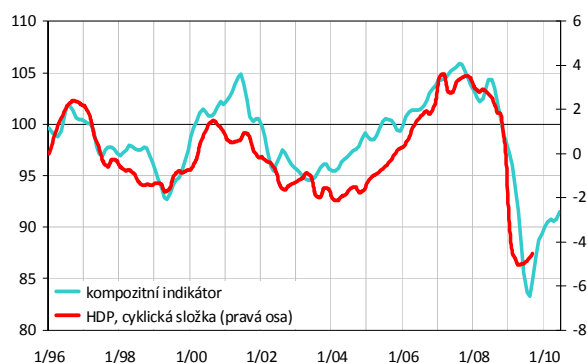
B.2 Kompozitní předstihový indikátor

Kompozitní předstihový indikátor je sestaven z výsledků konjunkturálních průzkumů, které splňují základní požadavky kladené na předstihové indikátory cyklu – jsou ekonomicky interpretovatelné, vykazují statisticky pozorovatelný vztah v předstihu k průběhu ekonomického cyklu a jsou rychle a pravidelně dostupné.

V prosinci 2008 došlo na základě analýzy vztahů mezi jednotlivými konjunkturálními ukazateli a cyklickou složkou reálného HDP ke změně složení kompozitního předstihového indikátoru. Indikátor je nyní sestaven z těch konjunkturálních ukazatelů, které vykazovaly vysoký stupeň korelace s průměrným předstihem 6 měsíců.

Graf B.5: Kompozitní předstihový indikátor

*průměr 2000 = 100 (levá osa), v % HDP (pravá osa)
synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (Hodrick-Prescottův filtr)*

Kompozitní předstihový indikátor signalizuje pro 4. čtvrtletí 2009 přiblížení relativní cyklické složky

k nulové hodnotě, čili další mezičtvrtletní růst reálného HDP.

Pro 1. pololetí 2010 kompozitní předstihový indikátor signalizuje další zlepšování záporné hodnoty relativní cyklické složky s možným zpomalením tohoto procesu v 1. čtvrtletí 2010.

Poslední vývoj ukazuje, že se relativní cyklická složka začíná opožďovat za vývojem kompozitního předstihového indikátoru. Z důvodu problematiky tzv. koncového bodu při odhadu relativní cyklické složky a rovněž s ohledem na pravděpodobné revize národních účtů v nadcházejícím období, se jeví jako vhodné úpravu kompozitního indikátoru o několik čtvrtletí odložit.

Vyšší volatilita odhadované relativní cyklické složky HDP je způsobena změnou metody sezónního očišťování uplatňovanou ČSÚ.

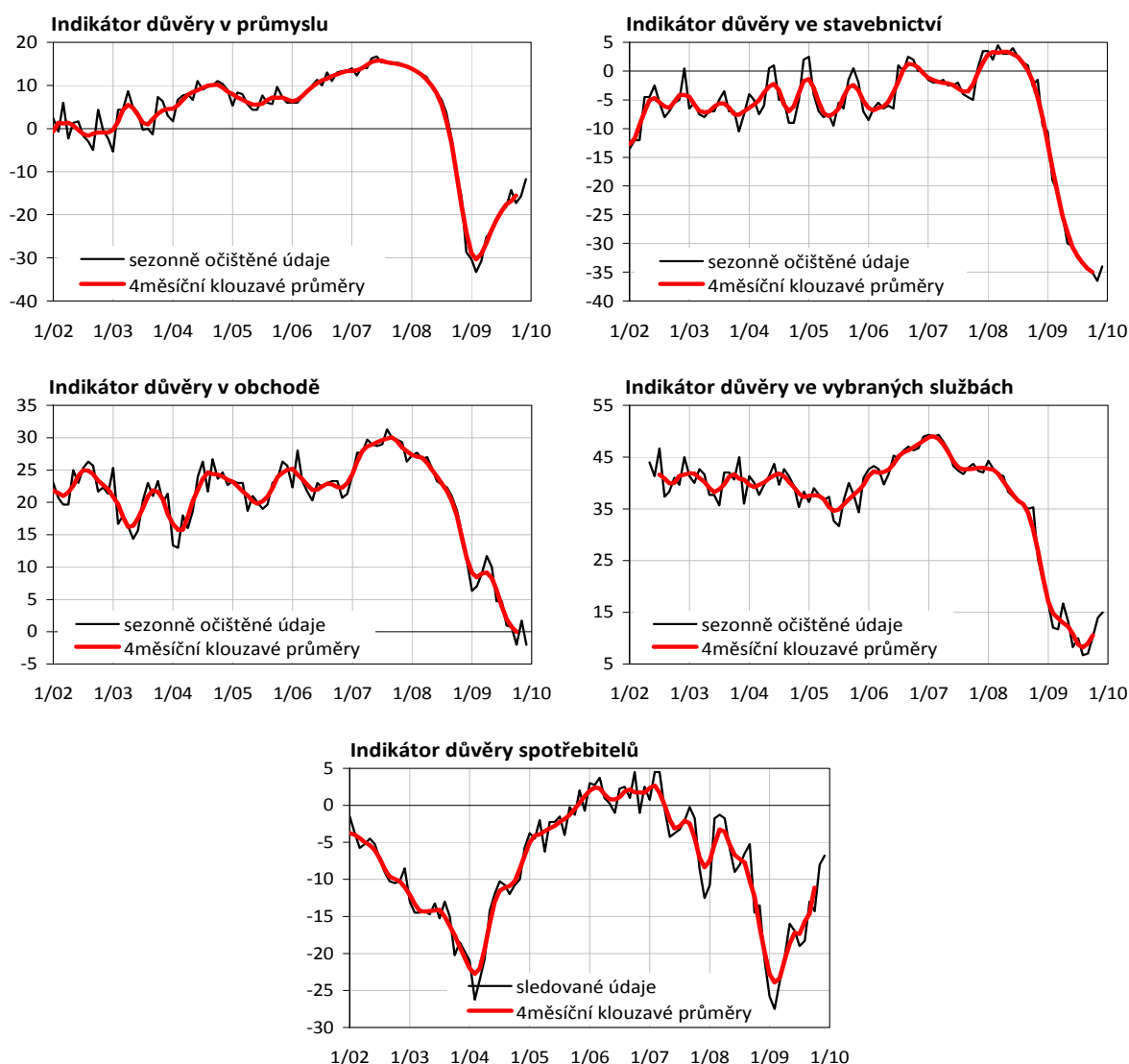
B.3 Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhoda spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.

Společným rysem těchto průzkumů je, že odpovědi respondentů nedávají přímou kvantifikaci, ale používají obecnější kvalitativní výrazy (např. lepší, stejný, horší nebo vzroste, nezmění se, klesne apod.). Vyjádřením tendencí je konjunkturální saldo, což je rozdíl mezi odpověďmi zlepšení a zhoršení vyjádřený v procentech pozorování (viz Metodika ČSÚ).

Souhrnný indikátor důvěry je prezentován jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. Váhy jsou nastaveny takto: indikátor důvěry v průmyslu 40 %, ve stavebnictví a v obchodě po 5 %, ve vybraných odvětvích služeb 30 % a indikátor důvěry spotřebitelů 20 %.

Graf B.6: Indikátory důvěry

V závěru roku 2009 se důvěra v domácí ekonomiku dále zvyšovala. V **průmyslových podnicích** došlo ve 4. čtvrtletí 2009 k příznivému hodnocení jak současné ekonomické situace, tak celkové a zahraniční poptávky. Také hodnocení výhledu na 1. čtvrtletí 2010 je mírně

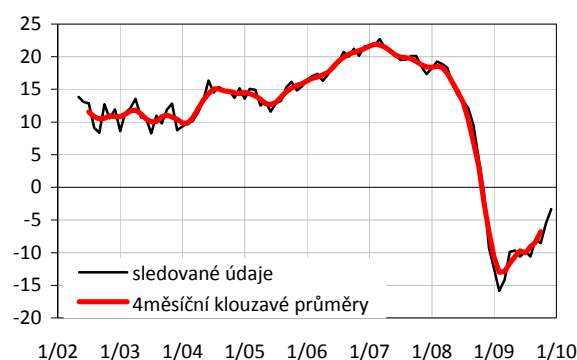
optimistické. Respondenti předpokládají postupný růst výrobní činnosti spolu s ožíváním zaměstnanosti. Z toho vyplývá i očekávané zlepšení ekonomické situace podniků.

Zatímco v průmyslu se situace začala zlepšovat, **ve stavebnictví** i nadále převládla skepse. Pro 1. čtvrtletí 2010 počítají respondenti jen s nepatrným zlepšením vývoje stavební činnosti a stagnací zaměstnanosti. Výraznější zlepšení nelze očekávat ani u hodnocení vývoje ekonomické situace. S tím stavební podniky počítají až v šestiměsíčním horizontu.

V oblasti **obchodu** pokračovalo prohlubování ekonomických problémů, i když s mírnější razancí. Obrat nastal u vybraných odvětví **služeb**, kde podniky zlepšily hodnocení ekonomické situace, a to jak současné, tak i vývoj v tříměsíčním a šestiměsíčním horizontu. Rostoucí trend má také hodnocení očekávané poptávky.

Důvěra **spotřebitelů** se v prosincovém šetření zvýšila. Ze šetření vyplynulo, že vývoj v příštích dvanácti měsících přinese mírné zlepšení celkové ekonomické situace, ale zhoršení finanční situace spotřebitelů. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se postupně snižuje.

Graf B.7: Souhrnný indikátor důvěry

Na základě názorů ekonomických subjektů je možné předpokládat, že ve 4. čtvrtletí 2009 pokračoval mezičtvrtletní růst (především v průmyslu a ve vybraných odvětvích služeb). Pro 1. čtvrtletí 2010 naznačuje průzkum možný mírný růst. Důležitým faktorem bude vývoj poptávky v zahraničí.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Vývoj hlavních makroekonomických indikátorů české ekonomiky a jejich predikce jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka C.1: Hlavní makroekonomické indikátory

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010
		Aktuální predikce						Minulá predikce		
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	6.8	6.1	2.5	-4.0	1.3	2.6	2.7	-5.0	0.3
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	5.2	5.0	3.6	1.4	-0.8	2.0	3.4	0.7	-1.3
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	1.2	0.7	1.0	4.0	-1.7	1.0	1.6	2.0	-1.0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	růst v %, s.c.	6.0	10.8	-1.5	-7.5	-3.7	2.5	-1.1	-7.8	-3.9
Příspěvek ZO k růstu HDP	p.b., s.c.	1.5	1.1	1.3	-0.6	1.5	0.6	1.5	-1.0	1.4
Deflátor HDP	růst v %	1.1	3.4	1.8	3.1	0.5	1.0	1.7	2.7	0.2
Průměrná míra inflace	%	2.5	2.8	6.3	1.0	2.0	1.8	6.3	0.9	1.4
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	1.3	1.9	1.6	-1.4	-1.8	0.0	1.6	-1.3	-1.9
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	průměr v %	7.1	5.3	4.4	6.7	8.8	8.6	4.4	6.5	8.4
Objem mezd a platů (dom. koncept)	růst v %, b.c.	7.9	9.4	8.7	-0.3	-0.7	4.5	8.7	-0.3	-1.1
Podíl BÚ na HDP	%	-2.4	-3.2	-3.1	-1.0	0.5	-0.2	-3.1	-1.4	0.4
<u>Předpoklady:</u>										
Směnný kurz CZK/EUR		28.3	27.8	24.9	26.4	25.8	24.8	24.9	26.3	24.9
Dlouhodobé úrokové sazby	% p.a.	3.8	4.3	4.6	4.7	3.8	4.0	4.6	4.9	4.3
Ropa Brent	USD/barel	65	73	98	62	81	92	98	61	79
HDP eurozóny (EA12)	růst v %, s.c.	3.0	2.7	0.6	-3.9	1.1	1.9	0.8	-4.0	0.9

C.1 Ekonomický výkon

Česká republika byla ve 4. čtvrtletí 2008 naplno zasažena světovou ekonomickou krizí a vstoupila do recese. Propad pokračoval také v 1. čtvrtletí 2009, sezónně očištěný **reálný HDP** se za tato dvě čtvrtletí snížil o 5,0 % (*proti 6,0 % podle říjnových dat ČSÚ*). K obratu došlo ve 2. čtvrtletí 2009, kdy sezónně očištěný HDP mezičtvrtletně vzrostl o 0,2 % (*proti 0,1 %*). Ve 3. čtvrtletí 2009 se růst zrychlil na 0,8 % (*proti 0,4 %*). Vzhledem k revizi předcházejících čtvrtletí to znamená meziroční propad HDP ve stálých cenách v 3. čtvrtletí 2009 o 4,7 %⁶ (*proti poklesu o 6,3 %*). Postupně se projevuje obnovování růstu ekonomik našich hlavních obchodních partnerů. Vývoj před koncem roku 2009 nebyl ovlivněn restriktivními fiskálními opatřeními. Ta se začnou projevovat až v roce 2010, v případě některých obchodních partnerů i později.

Ve 4. čtvrtletí roku 2009 ekonomika pravděpodobně dále oživovala. Předpověď mezičtvrtletního růstu pro ni zvyšujeme na 0,8 % (*proti 0,5 %*), což ale znamená meziroční pokles o 2,3 % (*proti poklesu o 3,5 %*). I zde je změna názoru na meziroční tempo růstu významně ovlivněna revizí mezičtvrtletních růstů v předchozím období. Roční reálný HDP za celý rok 2009 by měl zaznamenat pokles o 4,0 % (*proti 5,0 %*).

Na počátku roku 2010 by se měl projevit vliv stabilizačních opatření jednorázovým mezičtvrtletním poklesem o 0,2 %. Zlepšené vnější podmínky by měly postupně kompenzovat restriktivní dopady stabilizačních opatření. Hlavním růstovým faktorem by se měl stát příspěvek zahraničního obchodu místo dosavadní spotřeby domácností a výdajů vládních institucí. Predikce růstu HDP pro rok 2010 činí 1,3 % (*proti 0,3 %*). V roce 2011 by mělo dojít k mírnému zrychlení na 2,6 %.

⁶ V textu jsou uváděna data **bez sezónního očištění**, pokud není uvedeno jinak.

Box C.1.1: Vliv carry over efektu na predikce vývoje HDP

Předpověď meziročních změn čtvrtletního HDP v Makroekonomické predikci vychází ze změn mezičtvrtletních (samozřejmě po očištění o vliv sezón a pracovních dnů), které jsou chápány jako určující parametry dynamiky ukazatele. Například meziroční růst HDP ve 4. čtvrtletí 2009 je dán zřetězením jednotlivých mezičtvrtletních růstů v 1. až 4. čtvrtletí 2009. Dojde-li tedy ke změně mezičtvrtletního růstu v některém z těchto čtvrtletí, ať už vzhledem k revizi údajů za minulost či vlivem odlišného výsledku zveřejněného ČSÚ oproti predikci, projeví se tato skutečnost zvýšením či snížením úrovně HDP v budoucích obdobích. Tento jev se nazývá carry over efekt, český ekvivalent tohoto termínu není ustálen.

Carry over efekt umožňuje dekomponovat změny predikce meziročního poklesu či růstu reálného HDP v závislosti na změnách statistik mezičtvrtletního poklesu/růstu. Působení carry over efektu je možné vysvětlit na příkladu zmenšení meziročního poklesu HDP ve 4. čtvrtletí 2009 z 3,5 % v říjnové Predikci na současných 2,3 %.

ČSÚ snížil hloubku mezičtvrtletního propadu v 1. čtvrtletí 2009 z -4,8 % na -4,4 % (tedy o 0,4 p.b.) a pro 2. čtvrtletí zvýšil růst z 0,1 % na 0,2 % (tedy o 0,1 p.b.). Revize minulého vývoje tedy přispěly ke změně meziročního výsledku za 4. čtvrtletí +0,5 p.b. První odhad ČSÚ o mezičtvrtletním růstu ve 3. čtvrtletí činí 0,8 % proti odhadu v predikci ve výši 0,4 %, tedy s rovněž kladným rozdílem 0,4 p.b. V současné predikci jsme navíc zvýšili odhad mezičtvrtletního růstu ve 4. čtvrtletí na 0,8 % proti 0,5 % v říjnové Predikci.

Výsledky rozkladu jsou shrnuty v tabulce C.1.1. Ukazují mimo jiné, že převážná část změny odhadu celoročního růstu HDP za rok 2009 jde na vrub úpravy zveřejněné časové řady za minulost.

Tabulka C.1.1: Rozklad změn meziročních predikcí vlivem carry over efektu

	Q4/2009	2009	2010
Predikce leden 2010	-2,3	-4,0	1,3
Predikce říjen 2009	-3,5	-5,0	0,3
Rozdíl	1,2	1,0	1,0
Revize minulého vývoje	0,5	0,7	0,0
Výsledek Q3/2009	0,4	0,2	0,2
Změna odhadu Q4/2009	0,3	0,1	0,2
Změna predikce 2010	x	x	0,6

Pokles **reálného hrubého domácího důchodu (RHDD)**, který odráží důchodovou situaci české ekonomiky, je výrazně nižší oproti reálnému HDP. Zlepšení směnných relací vedlo k tomu, že ve 3. čtvrtletí 2009 se RHDD meziročně snížil pouze o 2,4 % (proti 4,7 %). Za rok 2009 odhadujeme pokles pouze o 2,0 % (proti 3,7 %). V roce 2010 by mohl reálný důchod stoupnout o 0,8 % (proti stagnaci), v roce 2011 o 2,5 %.

Pokles reálné dynamiky se odráží i ve vývoji **nominálního HDP**, který je rozhodující veličinou pro fiskální předpovědi. Ve 3. čtvrtletí 2009 byl zaznamenán meziroční pokles o 2,5 % (proti 4,2 %), když meziroční pokles reálné ekonomiky byl zmírněn zlepšením směnných relací. Za rok 2009 odhadujeme, že HDP v běžných cenách poklesl o 1,1 % (proti 2,4 %). Zřejmě tak došlo k prvnímu nominálnímu poklesu HDP v historii tržní ekonomiky v ČR. V roce 2010 čekáme růst o 1,9 % (proti 0,6 %), v roce 2011 o 3,6 %.

V **důchodové struktuře HDP** očekáváme stagnaci ziskovosti podnikové sféry. Ve 3. čtvrtletí 2009 hrubý provozní přebytek meziročně klesl o 0,8 % (proti 7,3 %),

za celý rok 2009 počítáme s poklesem pouze o 0,1 % (proti 3,9 %). V roce 2010 očekáváme růst o 1,8 % (proti stagnaci). V roce 2011 pak lze předpokládat růst o 3,5 %, tedy zhruba v souladu s dynamikou nominálního HDP.

Predikce jsou stále spojeny s vysokou mírou nejistoty vyplývající zejména z vývoje vnějšího prostředí, ale i z reakce ekonomiky na opatření ke stabilizaci veřejných rozpočtů. Nezanedbatelné mohou být i dopady revizí údajů o minulém vývoji ekonomiky. Situaci dokumentuje Graf C.1.2 v příloze.

Výdajové složky HDP

Dominantní složkou strmého poklesu ekonomického výkonu byla na straně výdajů **změna zásob**. K meziročnímu snížení sezónně očištěného reálného HDP o 4,1 % ve 3. čtvrtletí 2009 přispěla 3,4 p.b. Z grafu C.1.7 v příloze vyplývá, že dynamika změny zásob byla v průběhu posledních tří čtvrtletí určujícím faktorem vývoje HDP. V zostřených ekonomických

podmínkách a tlaku na udržení cash-flow byly podniky zjevně motivovány ke snižování zásob.

Meziroční růst reálných **výdajů domácností na konečnou spotřebu** dosáhl ve 3. čtvrtletí 2009 úrovně 1,1 % (*proti poklesu 0,1 %*). Za rok 2009 zřejmě spotřeba domácností vzrostla o cca 1,4 % (*proti 0,7 %*) a byla tak stabilizujícím sektorem ekonomiky.

Od počátku roku 2010 se projeví rozpočtová opatření k udržení bilance veřejných financí v rozumných mezích. Proti dalšímu růstu spotřeby bude působit klesající zaměstnanost a z ní vyplývající zhoršující se příjmová situace domácností. Projeví se i snaha domácností vytvářet úspory na pokrytí rizik. Nízká míra inflace by naopak mohla přispívat ke zvýšení spotřeby domácností. V roce 2010 očekáváme pokles spotřeby domácností o 0,8 % (*proti poklesu 1,3 %*). Pro rok 2011 čekáme obnovení růstu spotřeby domácností okolo 2,0 %.

Výdaje vlády na konečnou spotřebu ve 3. čtvrtletí 2009 stouply o 5,4 % (*proti 0,7 %*). Za rok 2009 odhadujeme vzestup spotřeby vlády o 4,0 % (*proti 2,0 %*).

V souladu s přijatými stabilizačními opatřeními se předpokládá úsporné chování vládních institucí jak z hlediska zaměstnanosti ve vládním sektoru, tak i nákupů zboží a služeb. V roce 2010 předpokládáme pokles reálné spotřeby vlády o 1,7 % (*proti 1,0 %*). V roce 2011 by měla spotřeba vlády vzrůst o 1,0 %.

Objem **tvorby hrubého fixního kapitálu** ve 3. čtvrtletí 2009 meziročně klesl o 9,6 % (*proti 9,1 %*). Nejvíce se snížily investice do ostatních strojů o 22,1 % a nákupy dopravních prostředků o 19,6 %. Investice do ostatních staveb poklesly o 4,3 %, do bydlení jen o 0,3 %.

V současné nejisté situaci je třeba počítat s tím, že došlo k přehodnocení či odložení mnoha investičních záměrů vzhledem k nízkému využití stávajících kapacit. Ochota zahraničních investorů k novým investicím i k reinvestování zisku z podnikání v ČR bude záviset na jejich situaci v mateřských zemích. Hospodářské výsledky podniků přitom negativně zasáhnou stabilizační opatření.

Po přehřátí trhu s byty v letech 2007 a 2008 by se situace měla postupně vracet k dlouhodobě udržitelné trajektorii. S ohledem na finanční situaci domácností lze v nejbližším období očekávat spíše opačné vychýlení od této trajektorie.

Na druhé straně by pokles investic mohl být zmírněn infrastrukturními investicemi s příspěvky z fondů EU. V roce 2009 objem investic pravděpodobně klesl o 7,5 % (*proti 7,8 %*). Pro rok 2010 očekáváme další pokles o 3,7 % (*proti poklesu o 5,9 %*). V roce 2011 by se měla obnovit růstová dynamika na úrovni 2,5 %.

Příspěvek **zahraničního obchodu** (ZO) na sezónně vyrovnaných datech po propadu ve 4. čtvrtletí 2008 k hodnotě −3,1 p.b. se v průběhu roku 2009 zlepšoval a ve 3. čtvrtletí dosáhl hodnoty −0,1 p.b. Za celý rok odhadujeme, že příspěvek dosáhl −0,6 p.b. (*proti −1,0 p.b.*).

Ve 2. a 3. čtvrtletí 2009 byl vývoz, a tedy i příspěvek ZO k vývoji HDP, zřejmě pozitivně ovlivněn opatřeními zahraničních vlád zejména v oblasti podpory automobilového průmyslu. Tento efekt je však třeba vnímat jako dočasný. Na druhé straně se již objevují náznaky ukončení propadu u našich hlavních odběratelů.

V roce 2010 by se měl pozitivně projevit jak dopad omezení domácí poptávky vlivem stabilizačních opatření, tak i pokračující oživení v partnerských zemích. Příspěvek ZO by měl být výrazně pozitivní a měl by dosáhnout 1,5 p.b. (*proti 1,4 p.b.*). Pro rok 2011 čekáme příspěvek ZO na úrovni 0,6 p.b.

C.2 Ceny zboží a služeb

Spotřebitelské ceny

Rok 2009 byl s výjimkou posledních dvou měsíců ve znamení setrvalé zpomalujícího se růstu cen. V říjnu dokonce meziroční index spotřebitelských cen dosáhl záporné hodnoty −0,2 %, což bylo poprvé od srpna 2003. Vlivem zdražení pohonných hmot a cen potravin na konci roku ale prosincová meziroční hodnota činila 1,0 % (*proti 0,2 %*) při příspěvku administrativních opatření ve výši 1,0 p.b. (*proti 1,1 p.b.*). Vývoj čisté inflace úzce korespondoval s nízkou výkonností ekonomiky a pouze v březnu vykázal kladnou hodnotu. **Průměrná míra inflace za rok 2009** dosáhla 1,0 % (*proti 0,9 %*), což je druhá nejnižší hodnota od roku 1989.

Ke zpomalujícímu růstu spotřebitelských cen napomáhalo hned několik významných faktorů. Ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje byly po celý rok 2009 meziročně nižší. Jejich meziměsíční zdražení v listopadu a prosinci bylo dle našeho odhadu způsobeno částečným průsakem očekávaného zvýšení obou sazeb DPH k 1. 1. 2010. Podobná situace již nastala např. na konci roku 2007. Ceny v oddíle doprava (především ceny pohonných hmot a automobilů) po většinu roku rovněž hladinu spotřebitelských cen snižovaly. Od listopadu však začal působit silný bazický efekt nízkých cen ropy, díky kterému je nyní oddíl doprava druhým největším přispěvatelem k meziročnímu růstu inflace.

Důležitým proinflačním faktorem zůstal i v roce 2009 příspěvek administrativních opatření, byť jejich výše byla v porovnání s rokem 2008 téměř čtvrtinová. V prosinci se meziročně nejvíce zvýšily ceny regulovaných nájmu (o 27,6 %, příspěvek k meziročnímu růstu 0,6 p.b.) a elektřiny (o 11,4 %, přísp. 0,5 p.b.), naopak ceny plynu byly nižší (o 11,6 %, přísp. -0,3 p.b.).

Administrativní opatření budou pravděpodobně hrát nejvýznamnější roli ve vývoji spotřebitelských cen i v roce **2010**. Očekávaný nárůst cen regulovaných nájmu (o 27,3 %, přísp. 0,6 p.b.), tepla (o 4,8 %, přísp. 0,2 p.b.) a vodného a stočného (o 6,2 %, přísp. 0,1 p.b.) by měl převážet nad lednovým poklesem cen elektřiny (o 3,6 %, přísp. -0,2 p.b.) a plynu (o 0,6 %, dopad zanedbatelný). Příspěvek v oblasti nepřímých daní bude formován vládním balíčkem na snížení deficitu státního rozpočtu, který v sobě zahrnuje např. zvýšení obou sazeb DPH o 1 p.b. a zvýšení spotřebních daní z cigaret, pohonných hmot, lihu a piva. Jeho konečný dopad do indexu spotřebitelských cen odhadujeme na 1,0 p.b. Oproti minulé predikci již nekalkulujeme s přesunem vybraných služeb s vysokým podílem lidské práce ze základní do snížené sazby DPH (původní příspěvek -0,1 p.b.), protože toto opatření nebylo Parlamentem ČR schváleno. Celkový příspěvek administrativních opatření by tak měl v roce 2010 činit 2,1 p.b. (*proti 1,3 p.b.*).

Na nabídkové straně budou proinflačním směrem působit především ceny ropy. Nejvýrazněji by do meziročního porovnání cen měly promluvit v 1. čtvrtletí 2010, kdy bude pokračovat působení silného bazického efektu. V průběhu roku očekáváme i mírné oživení světových i domácích cen potravin. Proinflační charakter bude mít rovněž uvolněná měnová politika z roku 2009 a také pokračující kladná mezera reálných mezních nákladů poukazující na pokles ziskových marží výrobců pod dlouhodobou úroveň. Naopak křehké oživení domácí ekonomiky, přetrvávající pozice v záporné produkční mezeře, nadále zhoršující se podmínky na trhu práce, mírný nárůst mezd a tím i ochlazující spotřeba domácností vytvářejí jen velmi omezený prostor pro růst spotřebitelských cen. K nim se také přidá vliv meziročně silnějšího směnného kurzu domácí měny.

Na základě uvedených předpokladů očekáváme, že **průměrná míra inflace v roce 2010** dosáhne 2,0 % (*proti 1,4 %*) při zvýšení cen v průběhu roku o 2,4 % (*proti 1,9 %*). Čistá inflace by se měla navrátit do mírně kladných hodnot.

V roce **2011** počítáme s postupným zpomalováním tempa růstu spotřebitelských cen především v důsledku odeznívajících dopadů administrativních opatření z roku

2010. Průměrná míra inflace by se tak měla pohybovat okolo 1,8 % při zvýšení cen v průběhu roku o 1,9 %.

Deflátoři

Meziroční růst **deflátoru hrubých domácích výdajů (HDV)**, který je komplexním indikátorem cenového vývoje v ekonomice, se ve 3. čtvrtletí 2009 zpomalil vlivem nižší inflace u tvorby fixního kapitálu a spotřeby domácností i vlády na hodnotu 0,4 % (*proti 0,6 %*).

Za celý rok 2009 zřejmě růst deflátoru HDV dosáhl cca 1,1 % (*proti 1,3 %*). V roce 2010 by měla průměrná hodnota dosáhnout 1,2 % (*proti 0,7 %*) s tendencí k postupnému nárůstu zejména vlivem zrychlení spotřebitelské inflace. V roce 2011 by měl deflátor HDV vzrůst o 1,3 %.

Růst **implicitního deflátoru HDP** ve 3. čtvrtletí 2009 dosáhl 2,3 % (*proti 2,2 %*). Oproti deflátoru hrubých domácích výdajů byl směrem vzhůru ovlivněn růstem směnných relací o 3,3 % (*proti 2,4 %*). Za celý rok 2009 lze očekávat růst o 3,1 % (*proti 2,7 %*). V roce 2010 při poklesu směnných relací počítáme s růstem jen o 0,5 % (*proti 0,2 %*), v roce 2011 očekáváme růst o 1,0 %.

C.3 Trh práce

Indikátory trhu práce promptně reagovaly na hospodářský propad přelomu let 2008 a 2009. Díky vysoké míře volných míst a proklamaci zaměstnavatelů preferovat zaměstnanost na úkor kratší pracovní doby, potažmo i mezd, nebyl celkový dopad do zaměstnanosti ve srovnání s okolními zeměmi tak radikální. Budoucí vývoj bude záviset na souhrě postupného odeznění dramatického vývoje na poptávkové straně a znovunastolení hospodářského růstu generujícího pracovní místa, stejně jako řešení stávajících či nově vzniklých strukturálních problémů na straně nabídky (profesní a regionální mobilita, motivace nízkopříjmových skupin k aktivnímu vyhledávání práce, rigidita pracovních kontraktů na dobu neurčitou apod.).

Zaměstnanost

Zaměstnanost podle výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) ve 3. čtvrtletí 2009 **meziročně klesla o 1,9 %** (*proti 1,8 %*). Rozhodující pro tento vývoj byl pokles počtu zaměstnanců o 2,7 % (*proti -2,5 %*). Nárůst počtu podnikatelů byl v relativním vyjádření vyšší a dosáhl 3,0 % (*proti 1,9 %*). V absolutních hodnotách se ovšem jednalo o meziroční přírůstek o 24 tisíce proti úbytku 118 tisíc.

Pokračoval nárůst nabídky práce – pracovní síla meziročně vzrostla o 70 tisíc osob, v tom úbytek zaměstnaných činil 93 tisíce a přírůstek nezaměstnaných 163 tisíc. **Míra ekonomické aktivity** (15–64 let) tak meziročně vzrostla o 0,7 p.b. na 70,4 % a poměr pracovní síly k populaci 15–64 let o 0,7 p.b. na 71,4 %. Nárůst participace v období nepříznivého výkonu ekonomiky je překvapující a je pravděpodobně možné jej vztáhnout ke zvyšující se pružnosti trhu práce.

Míra zaměstnanosti (15–64 let) ovšem meziročně klesla o 1,5 p.b. na 65,2 %.

Nadále citelně klesal počet osob pracujících v sekundárním sektoru. Pokles byl nejvýraznější ve zpracovatelském průmyslu, kde meziročně podle VŠPS ubylo 190 tisíc pracovníků. Obdobně jako v předchozím období byl částečně vyvažován nárůstem počtu osob zaměstnaných v terciárním sektoru (školství a obchod) a ve stavebnictví.

Koncem roku v ČR legálně pracovalo 318 tisíc cizinců (meziročně o 43 tis. méně). V důsledku omezování pracovních míst v průmyslu se v průběhu roku průběžně snižoval počet registrovaných zahraničních zaměstnanců. Ke konci prosince jich bylo zaregistrováno 231 tisíc, což představuje meziroční úbytek o 54 tisíce. Cizinci živnostníci od počátku roku 2009 přibývali s mírně rostoucí intenzitou v rozsahu cca 10 tisíc za rok a podobně jako někteří domácí pracovníci tímto způsobem kompenzovali ztrátu zaměstnání.

Vyhlídky pro nejbližší období nejsou příliš optimistické. Ekonomické problémy mohou způsobit další ukončování činnosti nerentabilních provozů a úpravy legislativy (zvláště ukončení slev na pojistném u nízkopříjmových zaměstnanců) povedou pravděpodobně k dalšímu omezování počtu kmenových zaměstnanců. U propouštěných zaměstnanců však předpokládáme pokračující snahu o vytvoření vlastní podnikatelské aktivity (nové pracovní aktivity, popř. i vyhovění snaze podniků o daňovou optimalizaci zaměstnáváním „živnostníků“).

Za celý rok 2009 očekáváme, že zaměstnanost poklesla o 1,4 % (*proti 1,3 %*). V roce 2010 i při mírném ekonomickém oživení očekáváme sice ještě pokles o 1,8 % (*proti 1,9 %*), nicméně již s postupným obrátem vedoucím ke stagnaci v roce 2011.

Nezaměstnanost

Růst nezaměstnanosti ve druhé polovině roku 2009 sice mírně zpomalil své tempo, přesto průměrný počet registrovaných nezaměstnaných ve 4. čtvrtletí 2009 dosáhl 509 tisíc (*zcela přesně v souladu s Predikcí*).

Pokračoval optimismus budící rychlejší obrát v tocích, zejména růst počtu umístěných uchazečů. To bylo zřejmě dáno z velké části tím, že do registrace vstupovaly i aktivnější osoby, často patrně i s vyšší kvalifikací, ochotné v době krize přijmout i méně výhodné zaměstnání. Naproti tomu se na konci roku 2009 potvrdil i nepříznivý obrát ve vývoji dlouhodobě nezaměstnaných, když jejich podíl na registrovaných nezaměstnaných vzrostl na 23 %.

Z hlediska rozdílnosti statistik lze předpokládat i nadále vyšší hodnoty a (pokud bude zachován status quo v legislativě) patrně i nárůst registrované nezaměstnanosti v důsledku skutečnosti, že osoby registrované na úřadech práce jako nezaměstnaní mohou po omezenou dobu legálně pracovat, což definice VŠPS vylučuje.

Harmonizovaná míra nezaměstnanosti zpracovávaná Eurostatem (srovnatelná s VŠPS) dosáhla v ČR v listopadu 2009 7,6 %, zatímco průměr EU27 činil 9,4 %. I přes dramatický nárůst je tak míra nezaměstnanosti v ČR o téměř 2 p.b. nižší oproti evropskému průměru.

Východiskem predikce je očekávaný ekonomický vývoj a zpoždění nezaměstnanosti za jeho průběhem, úpravy legislativy, signály z výrobních odvětví a avizovaná, či již k prosinci 2009 realizovaná, redukce pracovních míst v nepodnikatelské sféře. Otázkou zůstává daňová i mzdová přitažlivost registrovaných nezaměstnaných – pracovníků pro zaměstnavatele (o riziku růstu nezaměstnanosti touto cestou vypovídají patrně i evidenční mzdové statistiky, kde byl poměrně vysoký růst nominální průměrné mzdy zdůvodněn mimo jiné zejména propouštěním zaměstnanců s nižšími mzdami a růst částečné nezaměstnanosti).

Mezinárodně srovnatelná obecná míra nezaměstnanosti podle VŠPS se v roce 2009 zřejmě zvýšila na 6,7 % (*proti 6,5 %*). V roce 2010 by měla dosáhnout cca 8,8 % (*proti 8,4 %*) a její drobný pokles na 8,6 % by měl nastat až v roce 2011.

Průměrná míra registrované nezaměstnanosti by měla v roce 2010 vzrůst na 10,1 % (*proti 9,9 %*) a v roce 2011 obdobně jako u VŠPS očekáváme její pokles.

Mzdy

V důsledku nižší poptávky a produktivity práce v rozhodujících produkčních odvětvích pokračoval ve 3. čtvrtletí 2009 **meziroční pokles objemu mezd a platů**, který dosáhl 1,0 % (*v souladu s Predikcí*). V tomto kontextu byl překvapivý **vysoký růst nominální průměrné mzdy** prezentované ČSÚ (podle údajů z evidenčních statistik, na přepočtené počty a

včetně dopočtů malých podniků) o 4,8 % (*proti 1,6 %*). Vedle administrativních byl vlivů způsoben primárně propouštěním zaměstnanců s nižšími mzdami a meziročním poklesem nemocnosti (v důsledku změny režimu nemocenského se evidentně omezilo jeho zneužívání).

Značně **nižší** (2,0 %) než očekávaný (5,2 %) byl **růst jednotkových nákladů práce**. Byl dán jednak „pouze“ 3% poklesem produktivity práce (meziroční pokles reálného HDP byl ve 3. čtvrtletí o 1,6 p.b. menší proti předpovědi) a rovněž i téměř 1% poklesem náhrad na zaměstnance (náhrady zaměstnancům klesly o 1,5 p.b. rychleji) ve srovnání s predikovaným slabým 0,3% růstem. Důvodem je účetní zachycení slevy na sociální pojištění placené zaměstnavatelem (odhadovaný roční dopad na náhrady 18 mld. Kč), které bylo ve 3. čtvrtletí zpětně uplatňováno za období od počátku roku 2009.

Na základě revize dat za předchozí období, výsledků 3. čtvrtletí a signálů z podnikové sféry i rozhodnutí o mzdách ve veřejném sektoru v následujícím období očekáváme v nejbližším horizontu jen velmi umírněný nárůst průměrných mezd. U objemu mezd a platů vzhledem ke snížení počtu zaměstnanců předpokládáme ještě do konce 1. pololetí 2010 meziroční pokles. Za rok 2009 objem mezd a platů zřejmě poklesl o 0,3 % (*beze změny*). V roce 2010 by měl pokles dosáhnout 0,7 % (*proti 1,1 %*), v roce 2011 s pokračujícím oživením ekonomiky předpokládáme růst o 4,5 %.

Domácnosti

(nominálně podle sektorového účtu domácností ze čtvrtletních národních účtů)

V rámci příjmů domácností ve 3. čtvrtletí 2009 vzrostly v meziročním srovnání pouze příjmy kategorie sociální a ostatní transfery, takže u běžných příjmů jako celku došlo k poklesu o 2,3 % (*proti 0,1 %*). K růstu disponibilního důchodu o 0,6 % (*proti 2,6 %*) přispěl pokles běžných výdajů o 8,7 % (*proti 6,0 %*) daný zejména meziročně výrazně nižšími zaplacenými daněmi a sociálními příspěvky (odklad záloh, slevy příspěvků na sociální zabezpečení aj.). Značná část disponibilního důchodu byla směřována do rostoucí spotřeby, která se zvýšila o 0,5 % (*proti poklesu o 0,2 %*), a to na úkor nižší tvorby úspor.

Za rok 2009 lze předpokládat, že se dynamika hrubého disponibilního důchodu zpomalila na 2,1 % (*proti 2,9 %*). S poklesem zaměstnanosti působícím poklesem objemu mezd a umírněným nárůstem sociálních příjmů na straně příjmové a dále spolu s úpravami daní a pojistného lze v roce 2010 očekávat stagnaci (*proti růstu o 0,6 %*), v roce 2011 nárůst o 4,0 %.

Nejistá situace na trhu práce a rizika plynoucí z možnosti ztráty zaměstnání by v dalším období již měly vést k postupné změně spotřebního chování domácností směrem ke tvorbě úspor.

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Vnější nerovnováha, vyjádřená podílem salda **běžného účtu** (BÚ) na HDP, dosáhla ve 3. čtvrtletí 2009 v ročním vyjádření -2,3 % (*proti -1,9 %*) a pokračovala ve zlepšování. Největší vliv na to měl růst přebytku obchodní bilance a klesající schodek bilance výnosů.

V souvislosti se světovou ekonomickou recesí došlo ve 4. čtvrtletí 2008 i v českém **vývozu** a **dovozu** k prudkému zlomu. Razantní útlum poptávky způsobil strmý propad objemu zahraničního obchodu. Poprvé od 2. čtvrtletí 2002 došlo ve 4. čtvrtletí 2008 k meziročnímu poklesu exportních trhů⁷, který pokračoval i v roce 2009. Ve 3. čtvrtletí 2009 se exportní trhy propadly o 12,8 % (*proti 14,8 %*). Došlo však již ke zlepšení exportní výkonnosti, která indikuje podíl českého zboží na exportních trzích, o 1,8 % (*proti zhoršení o 2,0 %*).

To vedlo k poměrně výraznému poklesu nominálního vývozu o 13,2 % a dovozu o 17,0 %. Na druhou stranu vzhledem k rychlejšímu tempu poklesu dovozu než vývozu pokračoval rychlý růst přebytku obchodní bilance. Ve 3. čtvrtletí 2009 dosáhl její poměr k HDP v ročním úhrnu 3,7 % (*proti 3,5 %*), tedy stejně jako ve 3. čtvrtletí 2008 před počátkem dopadů globálních ekonomických problémů na českou ekonomiku.

Vzhledem k odeznívání ekonomické recese se začaly ceny surovin, především ropy, od 2. čtvrtletí 2009 opět pozvolna zvyšovat a v říjnu již rostly i v meziročním srovnání. Za rok 2009 odhadujeme snížení deficitu palivové části bilance (SITC 3) na cca -3,0 % HDP (*proti -2,9 %*) z -4,5 % v roce 2008. V roce 2010 pak předpokládáme, že další pozvolný růst cen surovin se projeví zvětšením schodku SITC 3 na cca -3,6 % HDP.

Vzhledem k ožívání obchodu očekáváme v roce 2010 růst exportních trhů o 2,2 % (*proti poklesu o 0,5 %*), v roce 2011 pak zrychlení jejich růstu na 5,2 %. Rostoucí by měla být i exportní výkonnost.

U přebytku nepalivové části bilance v roce 2009 odhadujeme, že se zvýšil na 7,0 % HDP (*proti 6,0 %*). Při současném poklesu deficitu palivové části bilance by mělo saldo obchodní bilance (v metodice platební

⁷ Vážený průměr růstu dovozu zboží sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerských zemí (SRN, Slovenska, Polska, Rakouska, Francie, Velké Británie a Itálie).

balance) dosáhnout 4,8 % HDP⁸ (proti 3,8 %). V roce 2010 očekáváme přebytek obchodní bilance ve výši 5,8 % HDP (proti 4,6 %). Vlivy mírného oživení zahraničního obchodu a restrikce domácí poptávky by měly výrazně převážet nad vyššími cenami ropy. V roce 2011 očekáváme stabilitu velikosti přebytku na 5,9 %.

Útlum ekonomických aktivit, spojený s recesí, se promítl také do zahraničního obchodu se službami. Po dlouhodobém nárůstu se přebytek **bilance služeb** začal od počátku roku 2009 snižovat. Zpomalení tempa růstu příjmů bylo způsobeno poklesem příjmů z cestovního ruchu a dopravy, pouze objem vývozu tzv. ostatních služeb dál meziročně rostl. Na druhou stranu rychlejší tempo růstu výdajů souviselo s rychle rostoucími nákupy ostatních služeb. Tento vývoj znamenal snížení podílu přebytku bilance služeb na HDP (v ročním úhrnu) o 0,5 p.b. proti konci roku 2008, kdy dosáhl nejvyšší hodnoty za posledních sedm let (2,2 %). V období pozvolného oživování zahraničního obchodu se zbožím předpokládáme pouze pomalý nárůst i u obchodu se službami a v souvislosti s mírně rychlejším růstem dovozu klesající přebytek bilance služeb.

Schodek **bilance výnosů**, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, se od 2. čtvrtletí 2008, kdy dosáhla historického minima -8,4 % HDP, snižuje. Pokles odlivu zisků do zahraničí souvisí především s nižší ziskovostí zahraničních firem. Nižší byl především odliv výnosů z přímých zahraničních investic a také odliv náhrad za práci cizinců zaměstnaných v ČR. Ve 3. čtvrtletí 2009 se poměr bilance výnosů k HDP snížil v ročním úhrnu o 0,9 p.b. na -7,2 % (proti -7,0 %). Očekáváme zachování dosavadního trendu snižování schodku bilance výnosů i v roce 2010. V roce 2011 by se měl deficit opět začít mírně zvyšovat na cca -7,7 %.

V roce 2009 předpokládáme, že poměr salda **běžného účtu** k HDP dosáhl -1,1 % (proti -1,4 %). V roce 2010 by mohl běžný účet dosáhnout přebytku ve výši 0,5 % HDP (*predikci neměníme*), což by byl první přebytek od roku 1993. Tendence k vyrovnávání běžného účtu či jeho přechodu do aktiva vychází z toho, že se prosazuje vliv utlumení reálného dovozu (pokles domácí poptávky i vysoká importní náročnost exportu) a menší odliv výnosů. I v roce 2011 by měl být běžný účet zhruba vyrovnaný (-0,2 % HDP).

C.5 Mezinárodní srovnání⁹

Porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí provádíme v PPS (standardech kupní síly). PPS je umělá měnová jednotka, která vyjadřuje množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na území EU27 po kurzovém přepočtu u zemí, které používají jinou měnovou jednotku než euro. V roce 2008 činila parita kupní síly ČR podle údajů Eurostatu 17,55 CZK/PPS.

Ekonomická recese způsobila, že na bázi přepočtu pomocí běžné **parity kupní síly** se v roce 2009 zastavila tendence přibližování ekonomické úrovně ČR i ostatních střeoevropských zemí (s výjimkou Polska, viz kapitola A.1) směrem k průměru EA12. U některých zemí (pobaltské státy, Maďarsko, Slovinsko), které byly, či stále ještě jsou, krizí zasaženy více než země EA12, dokonce dochází k většímu či menšímu poklesu jejich relativní ekonomické úrovně.

V roce 2009 by měl HDP České republiky na obyvatele dosáhnout cca 19 400 PPS, což odpovídá 73 % ekonomického výkonu EA12.

Alternativní přepočet prostřednictvím běžného **směnného kurzu** bere v úvahu tržní ocenění měny a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. HDP ČR na obyvatele v tomto vyjádření by měl v roce 2009 dosáhnout úrovně cca 13 100 EUR, což odpovídá 47 % úrovně EA12. Proti roku 2008 tak došlo k poklesu, který je dán korekcí neúměrného zhodnocení směnného kurzu.

Komparativní cenová hladina HDP by měla v roce 2009 činit cca 65 % průměru EA12. Zde se znehodnocení reálného kurzu projevilo meziročním poklesem o 2 p.b. Tento pohyb pomohl zvýšit cenovou konkurenceschopnost a usnadnit tak překonání tíživé situace. K výrazně razantnějšímu znehodnocení kurzu došlo v Polsku, kde pokles relativní cenové hladiny dosáhl neuvěřitelných cca 11 p.b.

Jiná je situace např. na Slovensku po přijetí eura. Při neexistenci kurzového kanálu a při očekávaném kladném inflačním diferenciálu vůči EA12 bude Slovensko muset čelit hrozbě dalšího zvýšení komparativní cenové hladiny a posílení reálného směnného kurzu např. velmi umírněným mzdovým vývojem.

⁸ Další položkou jsou náklady na přepravu a pojištění dováženého zboží ve výši cca 0,7 % HDP, které nelze z dostupných zdrojů přiřadit k jednotlivým položkám.

⁹ Srovnání za období do roku 2008 vychází ze statistik Eurostatu. Od roku 2009 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Průběžně jsou z veřejně přístupných datových zdrojů sledovány prognózy 13 institucí. Z toho je 8 institucí tuzemských (ČNB, MPSV, tuzemské banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (např. Evropská komise, OECD, MMF, aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		prosinec 2009			leden 2010
		min.	max.	konsenzus	predikce MF
Hrubý domácí produkt (2010)	%, s.c.	0,3	2,0	1,2	1,3
Hrubý domácí produkt (2011)	%, s.c.	2,2	2,8	2,5	2,6
Průměrná míra inflace (2010)	%	0,9	1,8	1,3	2,0
Průměrná míra inflace (2011)	%	1,7	2,3	2,0	1,8
Růst průměrné mzdy (2010)	%	2,2	2,9	2,4	2,4
Růst průměrné mzdy (2011)	%	3,9	4,3	4,2	4,7
Podíl BÚ na HDP (2010)	%	-2,4	0,3	-1,2	0,5
Podíl BÚ na HDP (2011)	%	-2,7	0,3	-1,1	-0,2

Konsenzuální předpovědi růstu **HDP** na rok 2010 vykazovaly přibližně do poloviny roku 2009 tendenci k revizím směrem dolů, poté však došlo k jejich stabilizaci mírně nad úrovní 1 %. Predikce MF se vyvíjely obdobně, po většinu sledovaného období však byly oproti konsenzu mírně konzervativnější.

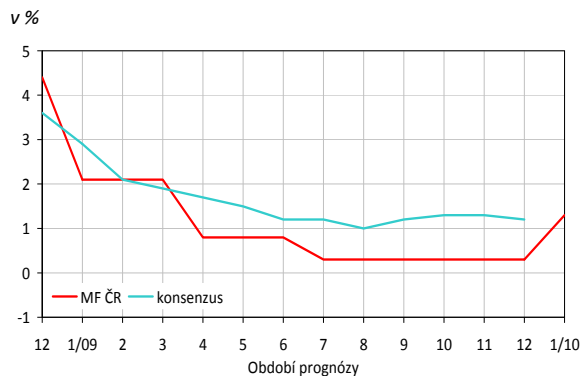
V průměru instituce předpokládají, že v roce 2010 dojde ke zvýšení výkonnosti české ekonomiky o 1,2 %, pro rok 2011 pak počítají s urychlením růstu na 2,5 %. Tyto odhady se takřka shodují s předpovědí MF.

Aktuální prognózy **míry inflace** pro tento rok počítají s průměrnou mírou inflace okolo 1,3 %, pro rok 2011 očekávají instituce urychlení růstu spotřebitelských cen na 2,0 %. Oproti konsenzuální předpovědi MF předpokládá vyšší průměrnou míru inflace v roce 2010 a následné zpomalení růstu cen v roce 2011.

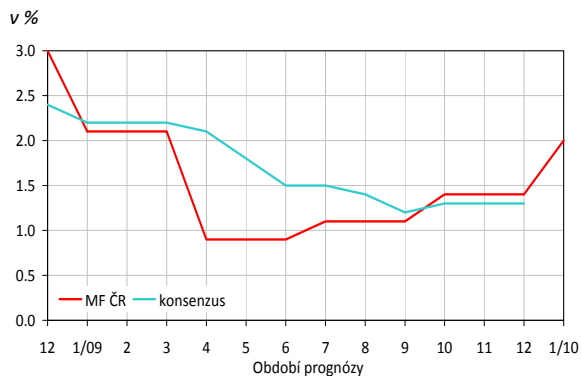
Růst **průměrné mzdy** byl v roce 2009 výrazně pomalejší než bylo v minulosti zvykem a nejinak by tomu mělo být i v letech 2010–11. Konsenzuální předpověď počítá s navyšováním průměrné mzdy o 2,4 % v roce 2010 a o 4,2 % v roce následujícím. Predikce MF je s touto tendencí v souladu, byť MF očekává vyšší růst průměrné mzdy v roce 2011.

Konsenzuální předpovědi **podílu běžného účtu platební bilance na HDP** pro rok 2010 jsou postupně revidovány směrem vzhůru (nižší deficit BÚ). Ve srovnání s průměrem prognóz počítá MF s lepším vývojem BÚ platební bilance, pro rok 2010 navíc očekává kladné saldo BÚ.

Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2010

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2010

A.1 Světová ekonomika

Prameny: Eurostat; OECD – Main Economic Indicators, Quarterly National Accounts; The Economist; IMF – Financial Statistics; odhady MF

Tabulka A.1.1: **Hrubý domácí produkt – roční**
růst ve stálých cenách - v %, sezónně očištěná data

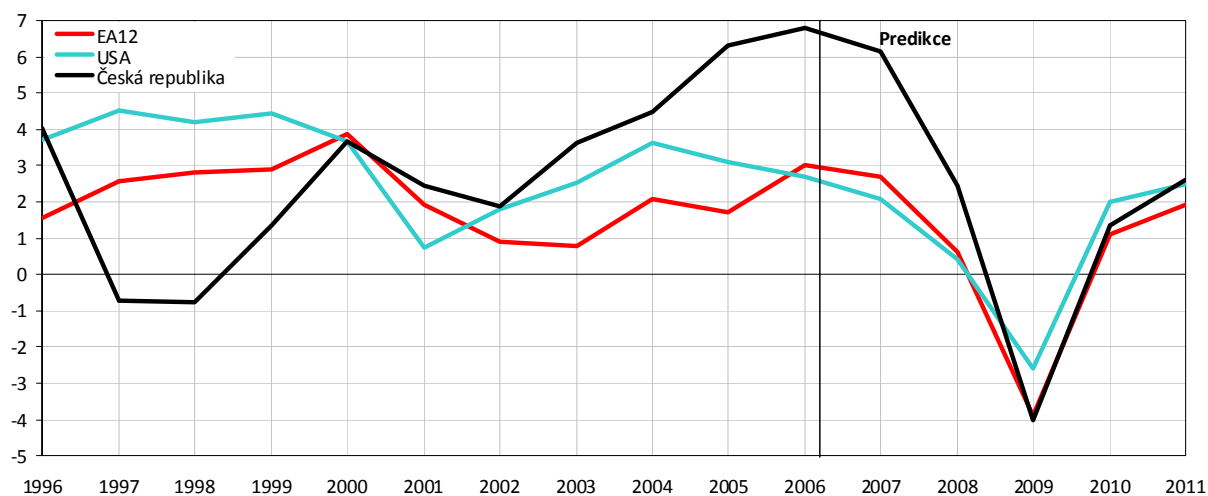
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 Odhad	2010 Predikce	2011 Predikce
EU27	1,2	1,3	2,5	2,0	3,2	2,9	0,8	-4,0	1,1	2,0
EA12	0,9	0,8	2,1	1,7	3,0	2,7	0,6	-3,9	1,1	1,9
Německo	0,0	-0,2	1,2	0,8	3,2	2,5	1,3	-5,0	1,4	1,9
Francie	1,0	1,1	2,5	1,9	2,2	2,3	0,4	-2,2	1,3	1,7
Spojené království	2,1	2,8	3,0	2,2	2,9	2,6	0,5	-4,7	1,2	2,1
Rakousko	1,6	0,8	2,5	2,5	3,5	3,5	2,0	-3,7	1,0	1,9
USA	1,8	2,5	3,6	3,1	2,7	2,1	0,4	-2,6	2,0	2,5
Maďarsko	4,4	4,3	4,9	3,5	4,0	1,0	0,6	-6,9	-1,0	1,5
Polsko	1,4	3,9	5,3	3,6	6,2	6,8	5,0	1,2	2,3	3,0
Slovensko	4,6	4,8	5,0	6,7	8,5	10,6	6,2	-5,3	2,1	3,9
Česká republika	1,9	3,6	4,5	6,3	6,8	6,1	2,5	-4,0	1,3	2,6

Tabulka A.1.2: **Hrubý domácí produkt – čtvrtletní**
růst ve stálých cenách - v %, sezónně očištěná data

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4 Odhad	Q1 Predikce	Q2 Predikce	Q3 Predikce	Q4 Predikce
EU27	mezičtvrtletní	-2,4	-0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3
	meziroční	-4,9	-5,0	-4,3	-2,1	0,7	1,1	1,2	1,2
EA12	mezičtvrtletní	-2,4	-0,1	0,4	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3
	meziroční	-5,0	-4,8	-4,0	-1,8	0,9	1,2	1,2	1,2
Německo	mezičtvrtletní	-3,5	0,4	0,7	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4
	meziroční	-6,7	-5,8	-4,8	-2,3	1,5	1,3	0,9	1,2
Francie	mezičtvrtletní	-1,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,2	0,4
	meziroční	-3,5	-2,8	-2,3	-0,5	1,1	1,2	1,1	1,2
Spojené království	mezičtvrtletní	-2,5	-0,7	-0,2	0,3	0,4	0,5	0,3	0,4
	meziroční	-5,2	-5,8	-5,1	-3,0	-0,1	1,0	1,5	1,6
Rakousko	mezičtvrtletní	-2,5	-0,4	0,5	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
	meziroční	-4,0	-4,8	-3,7	-2,2	0,5	1,1	0,9	0,9
USA	mezičtvrtletní	-1,6	-0,2	0,6	0,4	0,3	0,5	0,7	0,8
	meziroční	-3,3	-3,8	-2,6	-0,9	1,1	1,8	1,9	2,3
Maďarsko	mezičtvrtletní	-2,5	-1,9	-1,8	-0,3	-0,1	0,3	0,2	0,5
	meziroční	-5,5	-7,2	-7,9	-6,4	-4,1	-1,9	0,1	0,9
Polsko	mezičtvrtletní	0,1	0,5	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5
	meziroční	1,5	1,3	1,0	1,7	2,1	2,2	2,2	2,1
Slovensko	mezičtvrtletní	-8,6	1,1	1,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,4
	meziroční	-4,9	-5,4	-5,0	-5,7	3,6	2,8	1,4	1,3
Česko	mezičtvrtletní	-4,4	0,2	0,8	0,8	-0,2	0,2	0,2	0,2
	meziroční	-4,2	-4,7	-4,1	-2,7	1,6	1,6	1,1	0,5

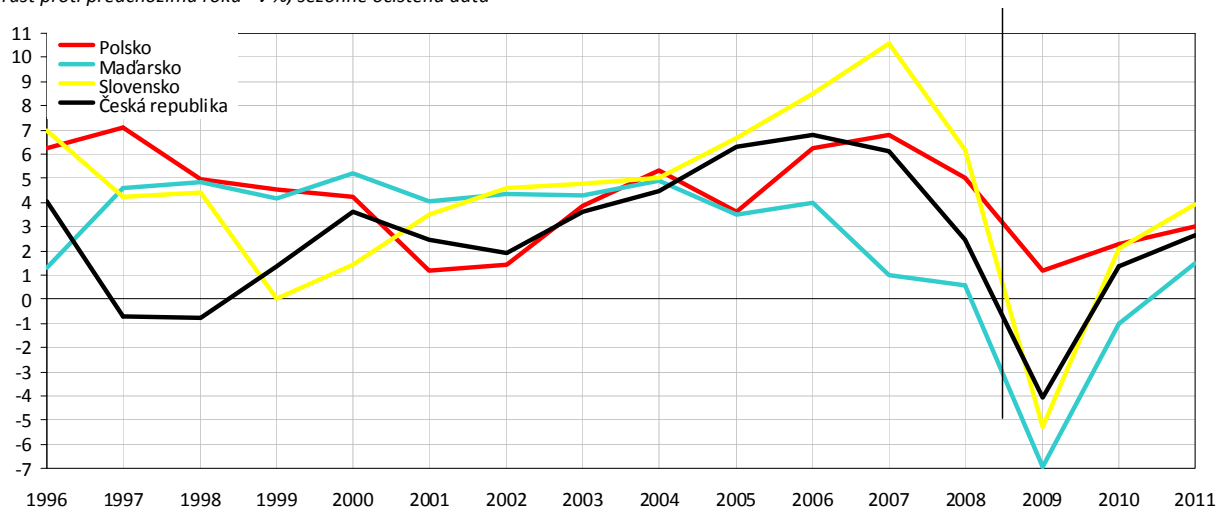
Graf A.1.1: Hrubý domácí produkt

růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Graf A.1.2: Hrubý domácí produkt – vybrané tranzitivní země

růst proti předchozímu roku - v %, sezónně očištěná data

Tabulka A.1.3: Světové ceny komodit – roční

ceny okamžitého dodání

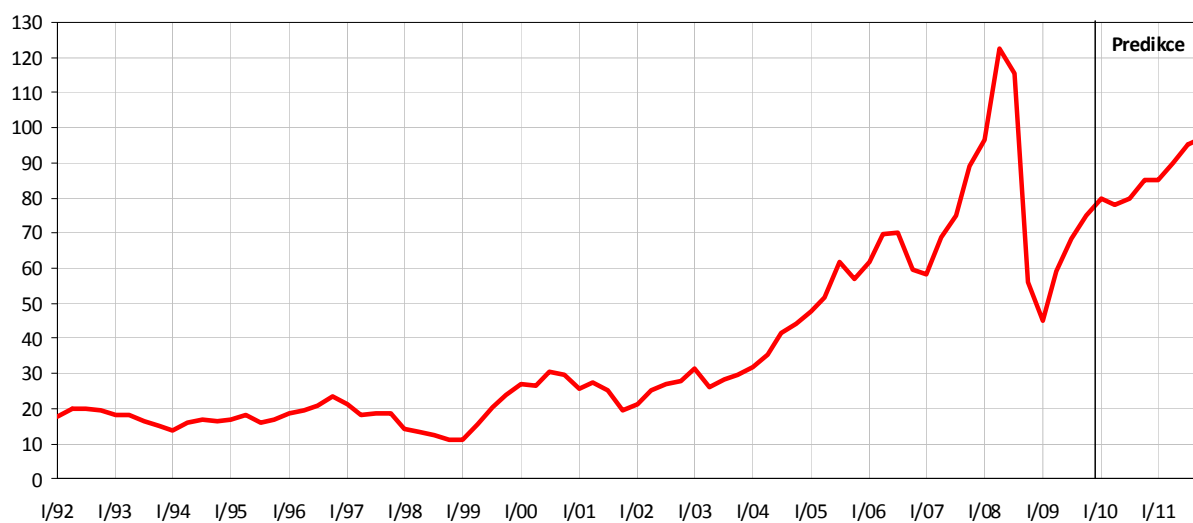
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
		Predikce									Predikce
Ropa Brent	USD/barel	25,3	28,8	38,3	54,4	65,4	72,7	97,7	61,9	81	92
	růst v %	3,6	14,0	33,0	42,0	20,1	11,2	34,4	-36,7	30,5	13,6
Index v CZK	2005=100	63,5	62,4	75,6	100,0	113,4	113,3	127,7	90,5	111	122
	růst v %	-10,9	-1,7	21,1	32,3	13,4	-0,1	12,7	-29,1	22,9	9,5
Pšenice	USD/t	148,5	146,1	156,9	152,4	191,7	255,2	326,0	223,5	.	.
	růst v %	17,1	-1,6	7,3	-2,8	25,8	33,1	27,7	-31,4	.	.
Index v CZK	2005=100	133,2	113,0	110,5	100,0	118,7	142,0	152,1	116,7	.	.
	růst v %	0,8	-15,2	-2,3	-9,5	18,7	19,6	7,1	-23,3	.	.

Tabulka A.1.4: **Světové ceny komodit** – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Predikce</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	45,0	59,1	68,4	75,0	80	78	80	85
	<i>růst v %</i>	-53,5	-51,8	-40,8	34,2	77,8	32,0	17,0	13,3
Index v CZK	<i>2005=100</i>	73,0	88,6	93,7	100,7	111	108	109	115
	<i>růst v %</i>	-42,2	-40,5	-34,0	22,2	52,5	21,4	16,7	14,4
Pšenice	<i>USD/t</i>	232,0	248,0	209,0	205,0
	<i>růst v %</i>	107,4	68,5	15,7	-33,3
Index v CZK	<i>2005=100</i>	192,3	150,7	139,7	120,1
	<i>růst v %</i>	65,5	27,6	-8,7	-30,7

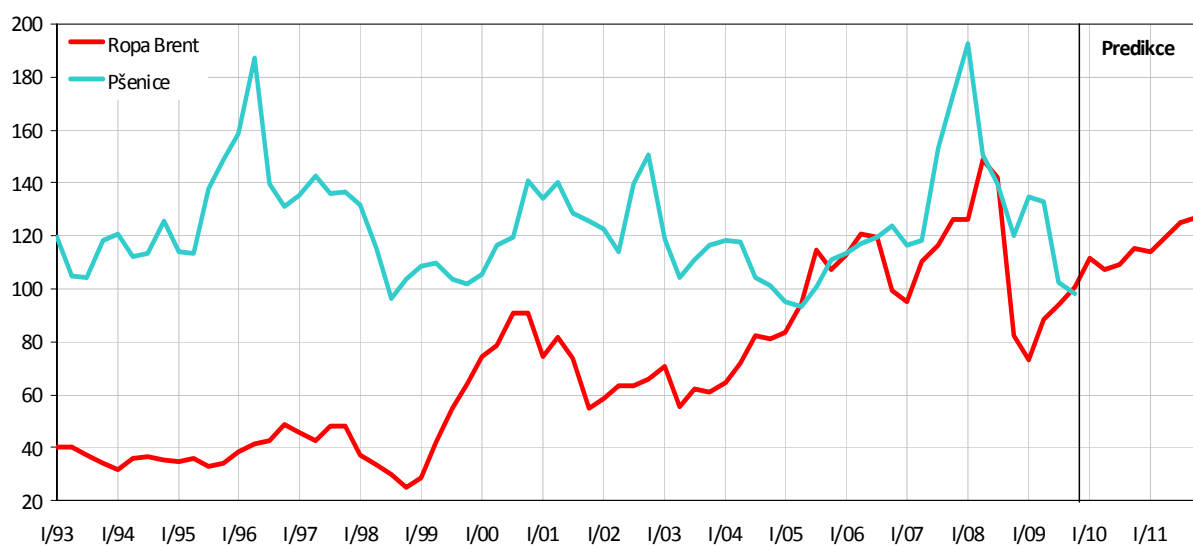
Graf A.1.3: **Dolarová cena ropy**

USD/barel

Graf A.1.4: **Korunové indexy světových cen komodit**

index 2005=100

A.2 Vládní sektor

Prameny: MF ČR, ČSÚ

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
		<div> <div>Předb.</div> <div>Odhad</div> <div>Predikce</div> </div>									
Saldo vládního sektoru	mld. Kč	-132	-167	-170	-83	-107	-84	-23	-76	-235	-195
Dluh vládního sektoru	mld. Kč	585	695	768	848	885	948	1024	1105	1284	1434
	růst v %	44,2	18,9	10,5	10,4	4,4	7,1	8,0	7,9	16,2	11,7
	% HDP	24,9	28,2	29,8	30,1	29,7	29,4	29,0	30,0	35,2	38,6
Úrokové deriváty ¹⁾	mld. Kč	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,2	-0,4	-0,7	-1,8	-4,8	-0,5
Saldo včetně úrokových derivátů ²⁾	mld. Kč	-132	-167	-171	-83	-107	-85	-24	-77	-240	-196
	% HDP	-5,6	-6,8	-6,6	-3,0	-3,6	-2,6	-0,7	-2,1	-6,6	-5,3
Úroky	% HDP	1,0	1,2	1,1	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,7
Primární saldo	% HDP	-4,6	-5,5	-5,5	-1,8	-2,4	-1,5	0,5	-1,0	-5,2	-3,5

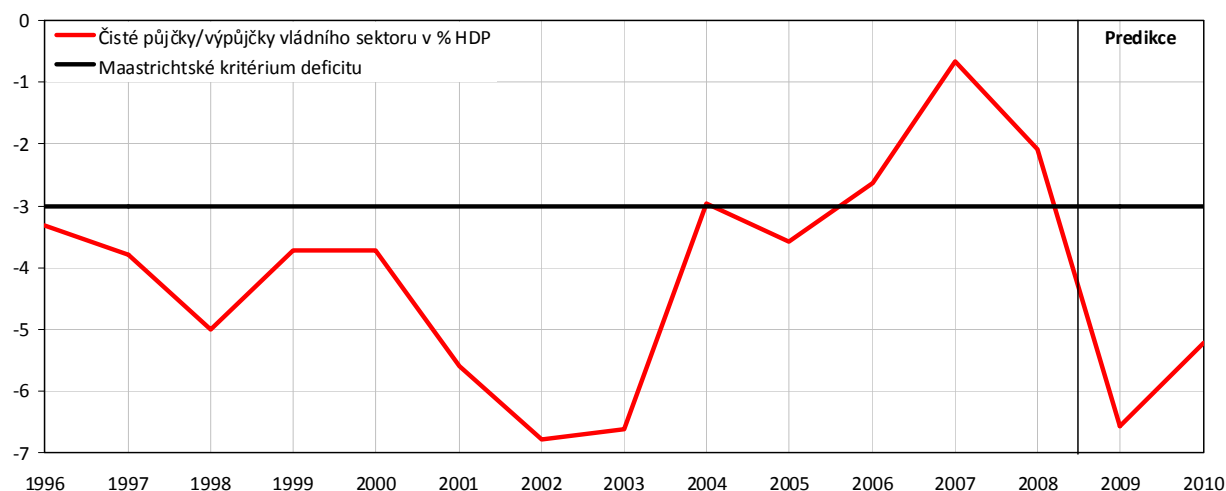
Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny

¹⁾ Jedná se o zajišťovací instrumenty proti úrokovému riziku.

²⁾ Deficit vládního sektoru, který je relevantní pro ověřování plnění maastrichtských konvergenčních kritérií.

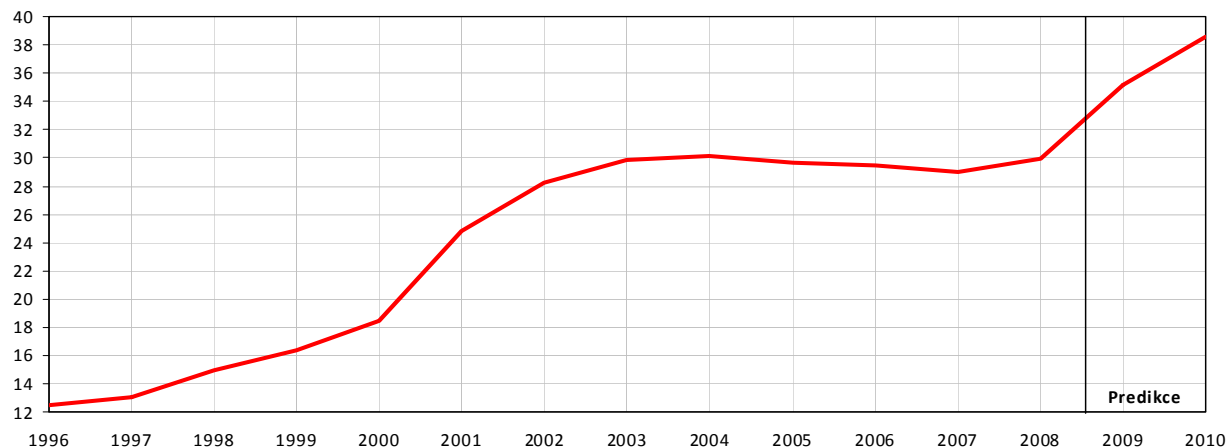
Graf A.2.1: Saldo vládního sektoru

v % HDP

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

v % HDP

A.3 Úrokové sazby

Prameny: ČNB, propočty MF ČR.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby – roční
průměrné sazby - v % p.a.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
								Odhad	Predikce	Predikce
Repo 2T ČNB (konec roku)	2,75	2,00	2,50	2,00	2,50	3,50	2,25	1,00	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec roku)	2,75	2,00	2,00	2,25	3,50	4,00	2,50	1,00	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec roku)	1,25	1,00	2,25	4,25	5,25	4,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	3,55	2,28	2,36	2,01	2,30	3,09	4,04	2,19	1,7	2,4
Výnos do doby splatnosti státních dluhopisů pro konvergenční účely ²⁾ 10R	4,94	4,12	4,75	3,51	3,78	4,28	4,55	4,67	3,8	4,0
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům	5,82	4,57	4,51	4,27	4,29	4,85	5,59	4,6	4,2	4,5
Úrokové sazby z vkladů domácností	2,06	1,40	1,33	1,24	1,22	1,29	1,54	1,4	1,3	1,4
Reálné sazby z úvěrů nefinančním podnikům ³⁾	5,65	3,72	0,47	3,38	2,95	1,22	2,33	4,1	3,6	3,4
Čisté reálné sazby z vkladů domácností s dohodnutou splatností ⁴⁾	1,19	0,18	-1,64	-1,13	-0,63	-4,10	-2,26	0,2	-1,3	1,2

¹⁾ 3měsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely podle statistiky ČNB. Slouží k posouzení výše dlouhodobých úrokových sazeb podle Maastrichtských kritérií.

³⁾ Deflováno meziročním růstem deflátoru domácí poptávky ve 4. čtvrtletí.

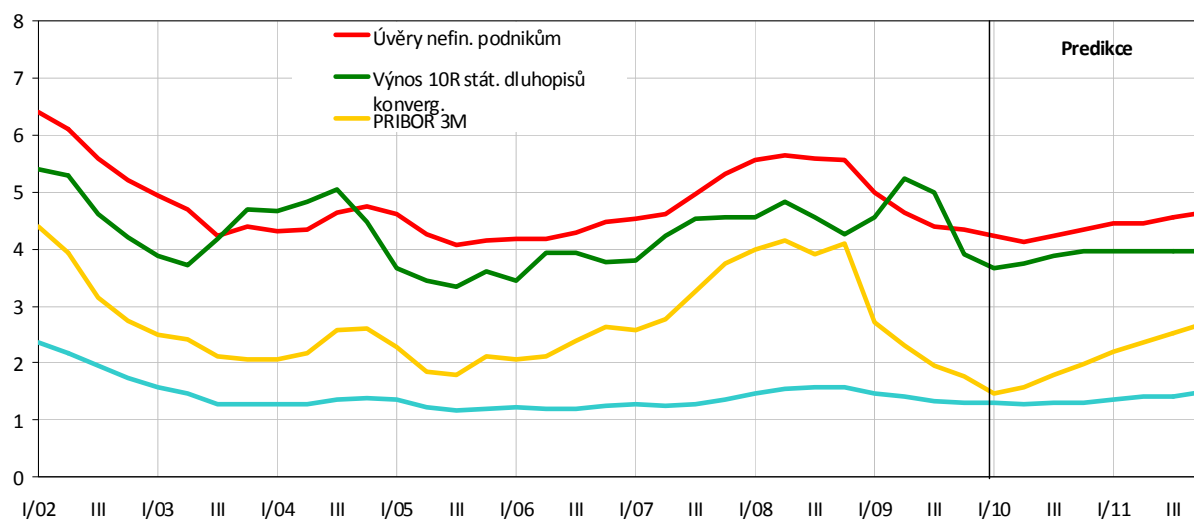
⁴⁾ Deflováno růstem spotřebitelských cen v průběhu roku, uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

Tabulka A.3.2: Úrokové sazby – čtvrtletní
průměrné sazby - v % p.a.

	2009				2010			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
				Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	1,75	1,50	1,25	1,00
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	1,50	1,00	1,00	1,00
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	0,25	0,25	0,25	0,25
PRIBOR 3M	2,71	2,32	1,97	1,77	1,5	1,6	1,8	2,0
Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely	4,55	5,24	4,99	3,91	3,7	3,7	3,9	4,0
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům	4,99	4,63	4,40	4,3	4,2	4,1	4,2	4,3
Úrokové sazby z vkladů domácností	1,48	1,40	1,33	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

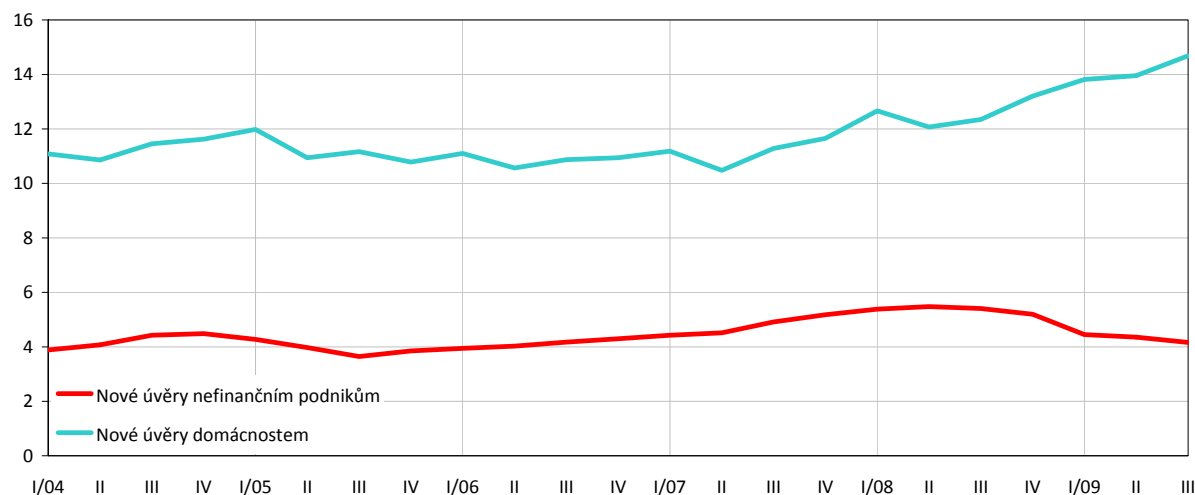
Graf A.3.1: Úrokové sazby

% p.a.

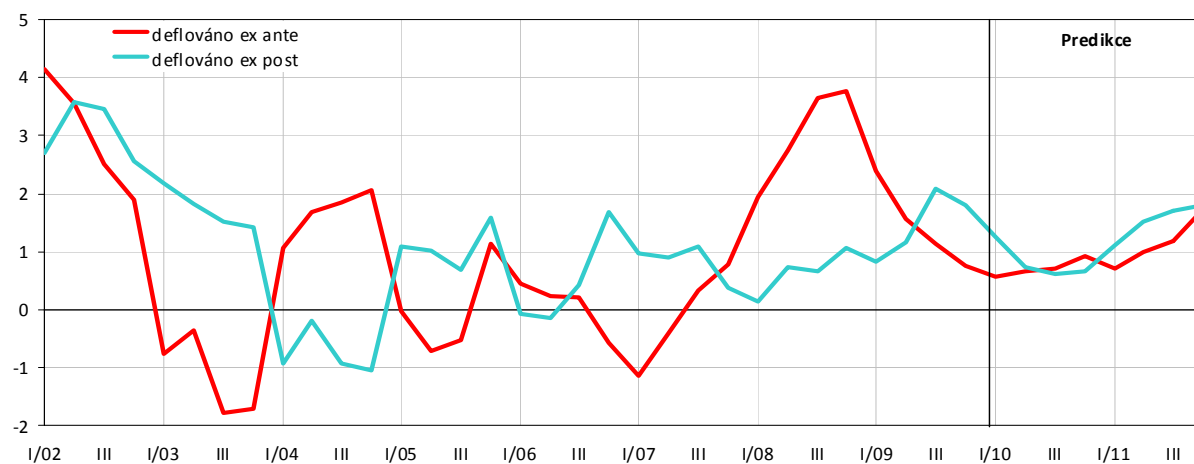
Graf A.3.2: Úrokové sazby z nových úvěrů nefinančním podnikům a domácnostem

% p.a.

Graf A.3.3: Reálné sazby mezibankovního trhu

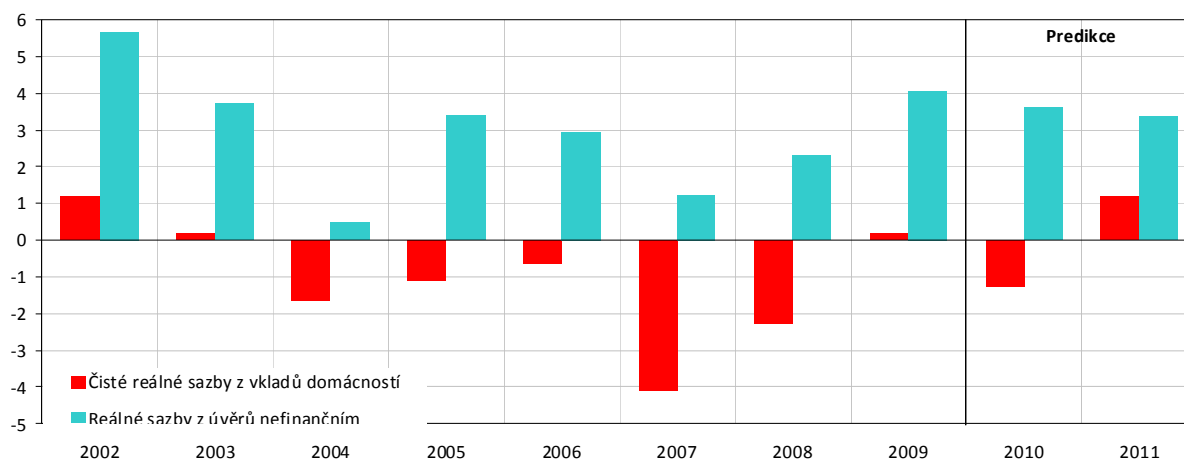
PRIBOR 1R přepočteno růstem deflátoru domácího užití, % p.a.

Roční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu přepočtená růstem deflátoru domácí poptávky. Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního vkladu. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

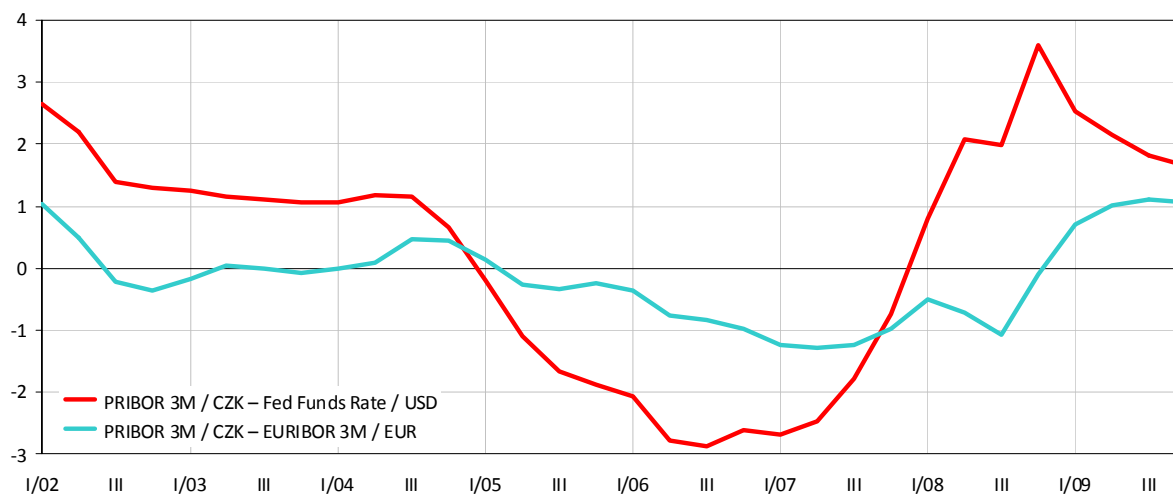
Graf A.3.4: Průměrné reálné sazby z úvěrů a vkladů

Sazby z úvěrů přepočteny růstem deflátoru domácího užití v průběhu roku, sazby z termínovaných vkladů po zdanění deflovány růstem indexu spotřebitelských cen v průběhu roku., % p.a.

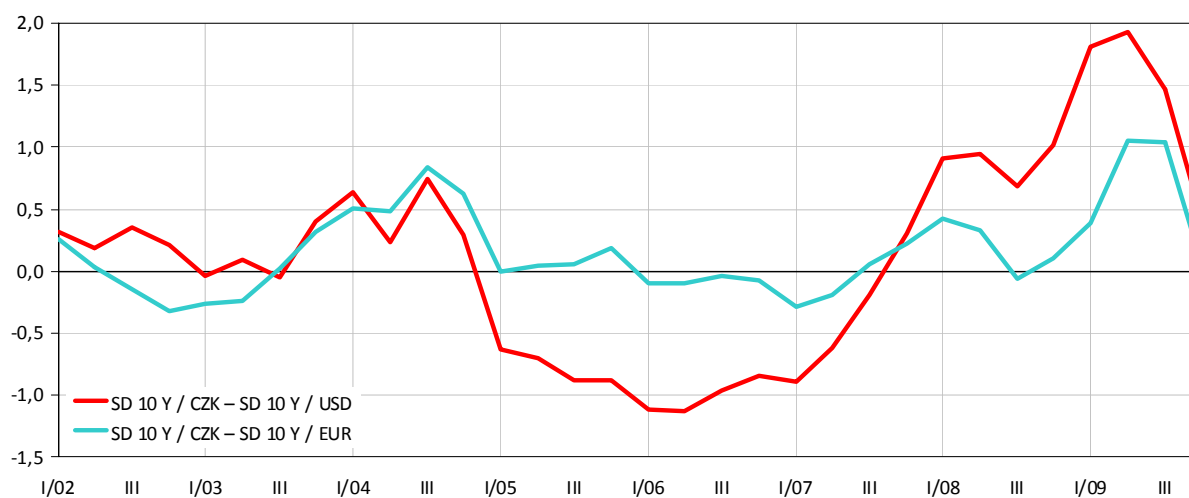
Graf A.3.5: Krátkodobý úrokový diferenciál

procentní body

Graf A.3.6: Dlouhodobý úrokový diferenciál

(státní dluhopisy), procentní body

A.4 Směnné kurzy

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka A.4.1: **Směnné kurzy** – roční

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
								<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	
Směnné kurzy nominální:												
CZK / EUR	<i>roční průměr</i>	31,84	31,90	29,78	28,34	27,76	24,94	26,45	25,8	24,8	23,8	
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	-3,2	-0,2	7,1	5,1	2,1	11,3	-5,7	2,5	4,1	4,1
CZK / USD	<i>roční průměr</i>	28,23	25,70	23,95	22,61	20,31	17,03	19,06	17,9	17,3	16,7	
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	16,0	9,8	7,3	5,9	11,3	19,2	-10,6	6,2	3,8	3,8
NEER ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	93,5	94,1	100,0	105,1	107,9	120,4	116	119	124	129	
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	-0,1	0,7	6,2	5,1	2,6	11,6	-3,5	2,3	4,1	4,1
Reálný směnný kurz ²⁾												
vůči EA12	<i>průměr 2005=100</i>	93,2	95,4	100,0	104,2	107,5	119,2	115	117	121	126	
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	-4,4	2,4	4,8	4,2	3,1	10,9	-3,8	2,1	3,3	3,8

¹⁾ Nominální efektivní směnný kurz – index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

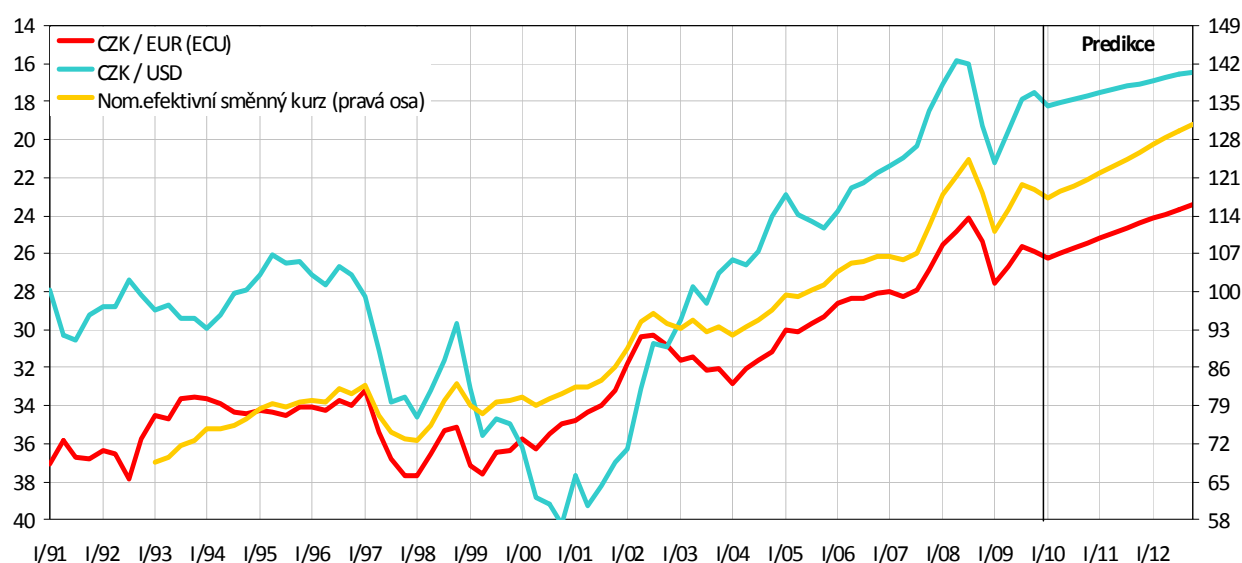
²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

Tabulka A.4.2: **Směnné kurzy** – čtvrtletní

			2009				2010			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Směnné kurzy nominální:										
CZK / EUR			27,60	26,68	25,60	25,91	26,2	25,9	25,7	25,4
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	-7,4	-6,9	-5,9	-2,2	5,3	2,9	-0,3	2,0
CZK / USD			21,21	19,59	17,90	17,53	18,2	18,0	17,9	17,7
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	-19,5	-18,9	-10,4	9,8	16,5	8,7	0,2	-0,9
Nominální efektivní směnný kurz	<i>průměr 2005=100</i>		111,1	115,1	119,8	119	117	118	120	121
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	-5,7	-5,2	-3,6	0,7	5,4	2,8	-0,2	1,6
Reálný směnný kurz vůči EA12	<i>průměr 2005 = 100</i>		110,2	113,3	116,8	118	116	116	116	121
	<i>index zhodnocení</i>	<i>růst v %</i>	-5,6	-4,8	-4,6	0,0	4,8	2,1	-0,5	2,0

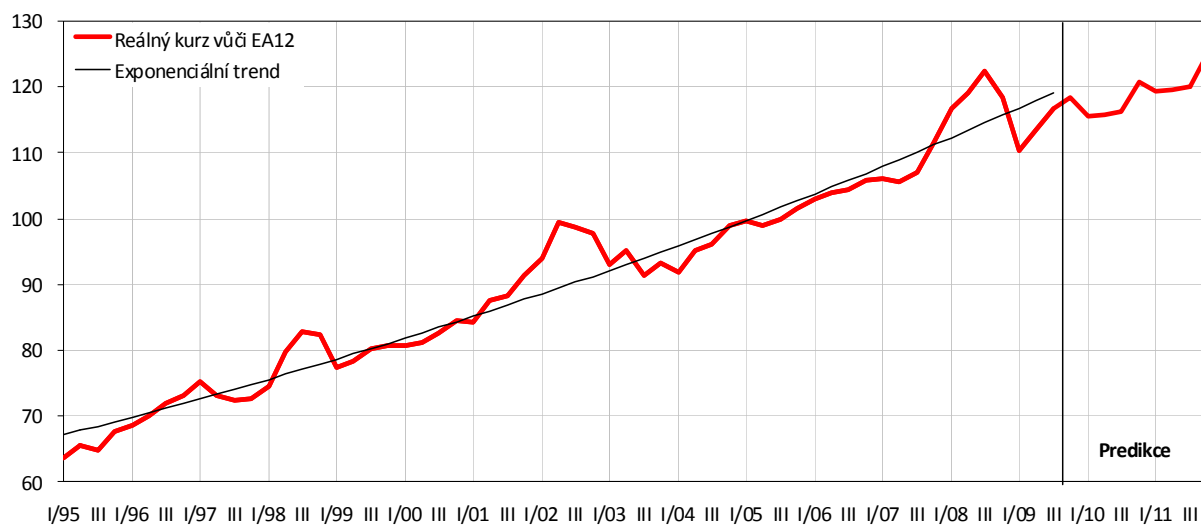
Graf A.4.1: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2005=100 (pravá osa)

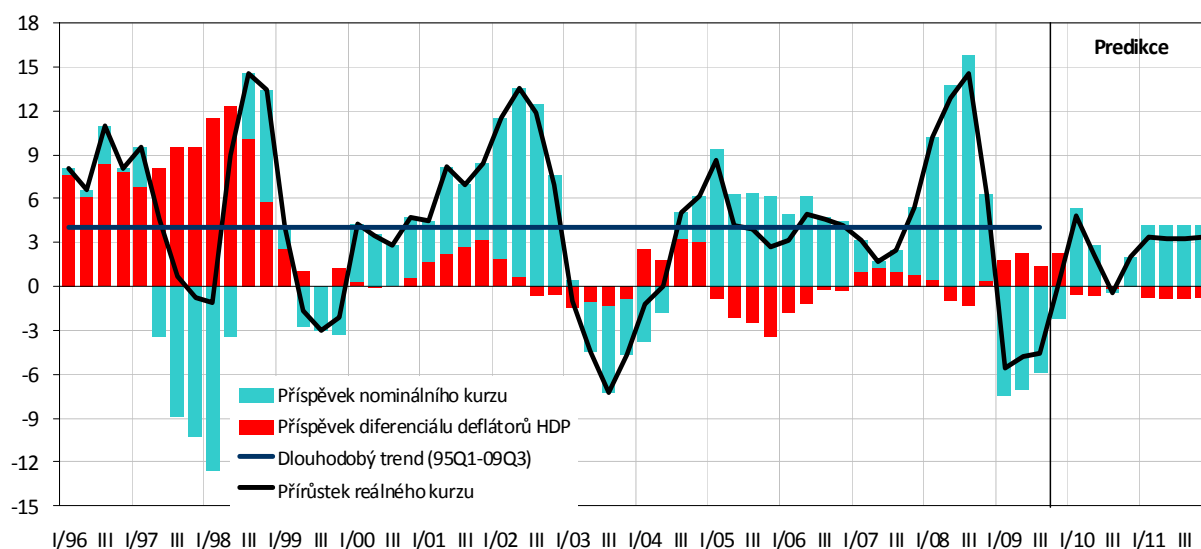
Graf A.4.2: Reálný směnný kurz vůči EA12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátorů HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2005=100

Graf A.4.3: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

A.6 Demografie

Prameny: ČSÚ – vysoká varianta demografická projekce 2009, ČSSZ, propočty MF ČR
Upozornění: Stavové veličiny se nově vztahují k 1.1. příslušného kalendářního roku (dříve k 31.12.)

Tabulka A.6.1: Demografie

v tis. osob koncem roku

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
						Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Počet obyvatel k 1. 1.	10 211	10 221	10 251	10 287	10 381	10 468	10 519	10 572	10 625	10 677
<i>růst v %</i>	0,1	0,1	0,3	0,4	0,9	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5
Věkové skupiny k 1.1.:										
(0–19)	2 219	2 184	2 155	2 131	2 123	2 117	2 109	2 099	2 091	2 089
<i>růst v %</i>	-1,6	-1,5	-1,3	-1,1	-0,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,4	-0,1
(20–59)	6 022	6 020	6 042	6 033	6 061	6 087	6 089	6 090	6 087	6 079
<i>růst v %</i>	0,1	0,0	0,4	-0,1	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	-0,1
(60 a více)	1 971	2 017	2 054	2 123	2 197	2 264	2 321	2 383	2 447	2 509
<i>růst v %</i>	2,0	2,3	1,9	3,4	3,5	3,0	2,5	2,7	2,7	2,6
Starobní důchodci k 1. 1. ¹⁾	1 933	1 965	1 985	2 024	2 061	2 102	2 145	2 182	2 218	2 253
<i>růst v %</i>	0,6	1,7	1,0	2,0	1,8	2,0	2,0	1,7	1,6	1,6
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická ²⁾	32,7	33,5	34,0	35,2	36,3	37,2	38,1	39,1	40,2	41,3
Podle platné legislativy ³⁾	32,8	32,8	33,0	33,3	33,4	33,7	34,1	34,5	34,8	35,2
Efektivní míra závislosti ⁴⁾	40,9	41,5	41,3	41,6	41,5	41,8	43,5	44,9	45,5	45,9
Úhrnná plodnost ⁵⁾	1,226	1,282	1,328	1,438	1,497	1,50	1,51	1,53	1,54	1,55
Přírůstek populace	9	31	36	94	86	52	53	53	53	52
Přirozený přírůstek	-10	-6	1	10	15	12	13	13	13	12
Živě narození	98	102	106	115	120	119	118	118	117	116
Zemřelí	107	108	104	105	105	107	106	105	105	104
Saldo migrace	19	36	35	84	72	40	40	40	40	40
Imigrace	53	60	68	104	78
Emigrace	35	24	33	21	6

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ Včetně důchodců v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti.

²⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 59 let) na počtu obyvatel v produkt. věku - nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

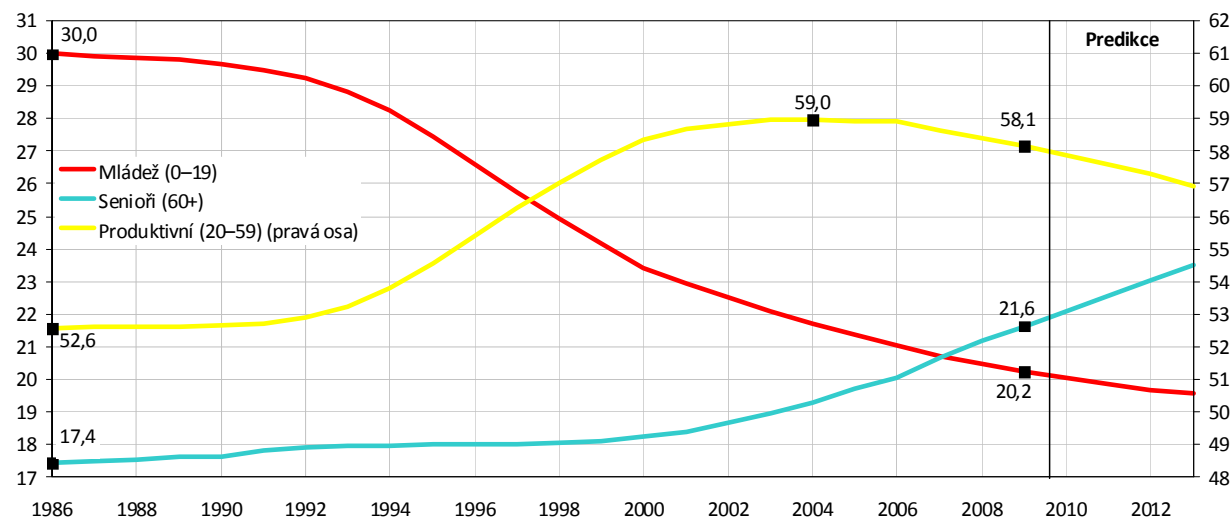
³⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

⁴⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu zaměstnaných.

⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobě stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

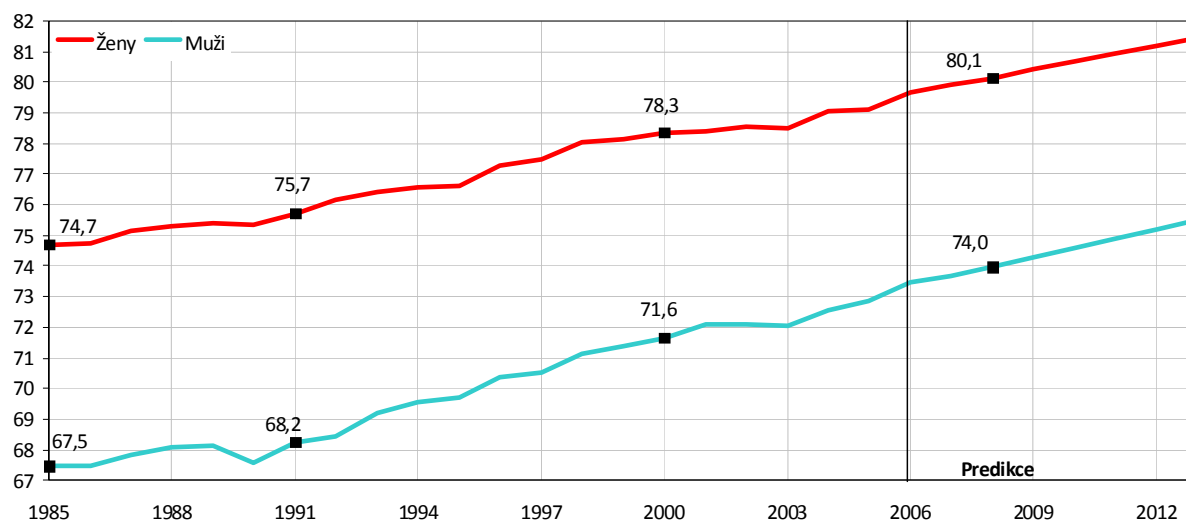
Graf A.6.1: Věkové skupiny

strukturní podíly v %

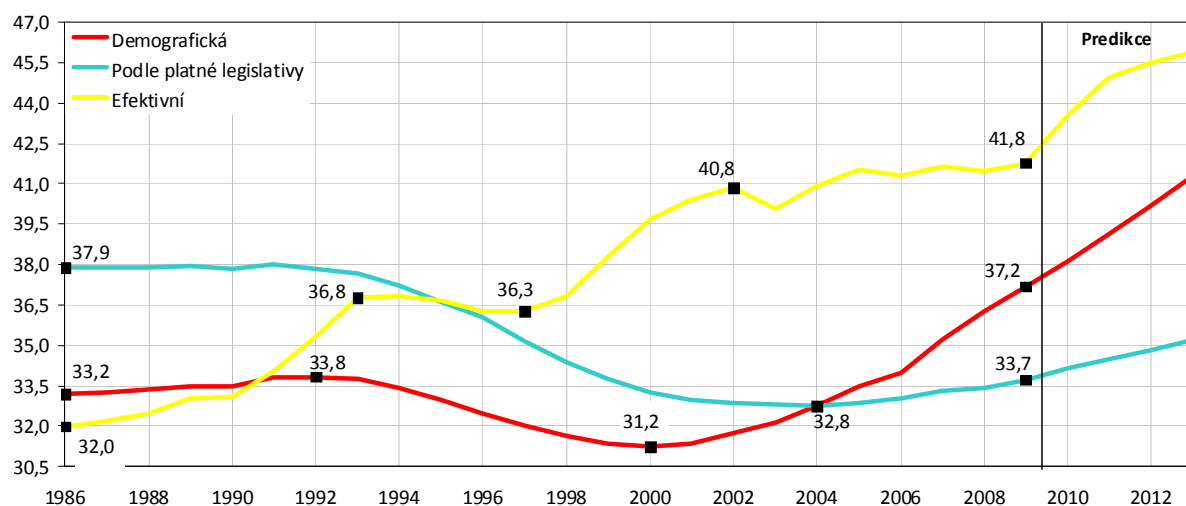
Graf A.6.2: Střední délka života

v letech

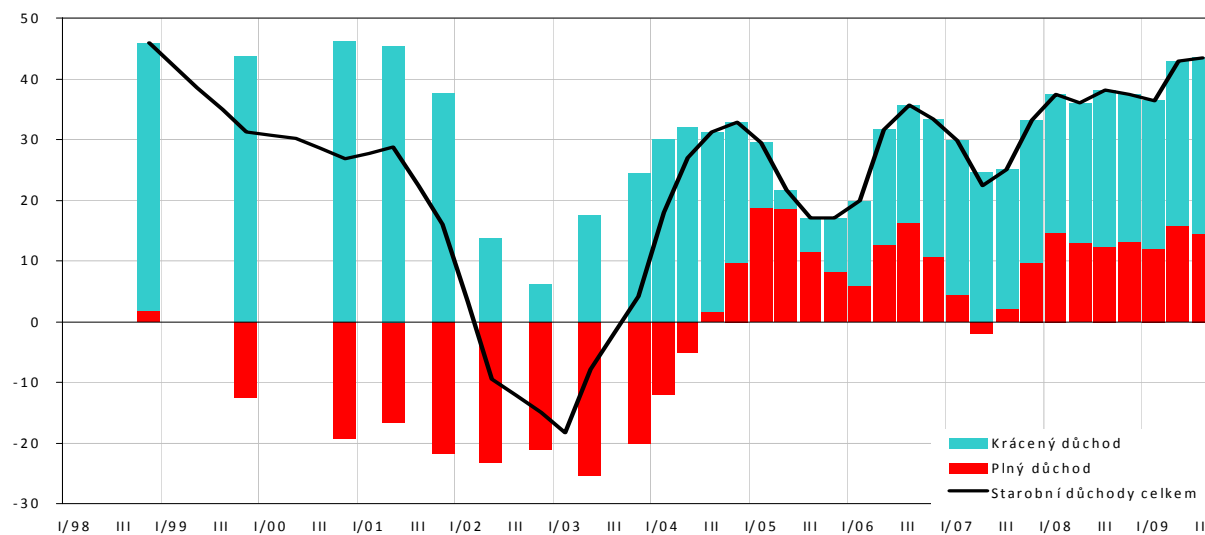
Graf A.6.3: Míry závislosti

v %, definice ukazatelů viz poznámky k tabulce A.6.1

Graf A.6.4: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci ČSSZ

C.1 Ekonomický výkon

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka C.1.1: HDP reálně – roční
zřetěžené objemy, referenční rok 2000

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
						Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2000</i>	2 474	2 630	2 809	2 982	3 055	2 932	2 971	3 049	3 166	3 305
	<i>růst v %</i>	4,5	6,3	6,8	6,1	2,5	-4,0	1,3	2,6	3,8	4,4
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	1 309	1 342	1 411	1 481	1 534	1 556	1 544	1 574	1 613	1 675
	<i>růst v %</i>	2,9	2,5	5,2	5,0	3,6	1,4	-0,8	2,0	2,5	3,8
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2000</i>	527	542	548	552	557	579	570	575	574	571
	<i>růst v %</i>	-3,5	2,9	1,2	0,7	1,0	4,0	-1,7	1,0	-0,1	-0,5
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2000</i>	774	767	841	920	895	719	740	767	805	864
	<i>růst v %</i>	9,1	-0,8	9,6	9,4	-2,7	-19,6	2,9	3,7	4,9	7,3
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2000</i>	716	729	773	856	844	780	751	770	798	855
	<i>růst v %</i>	3,9	1,8	6,0	10,8	-1,5	-7,5	-3,7	2,5	3,6	7,2
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2000</i>	58	38	69	64	51	-61	-11	-3	7	8
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2000</i>	2 039	2 275	2 633	3 029	3 210	2 828	2 952	3 141	3 346	3 631
	<i>růst v %</i>	20,7	11,6	15,8	15,0	6,0	-11,9	4,4	6,4	6,5	8,5
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2000</i>	2 192	2 301	2 629	3 004	3 144	2 771	2 838	3 010	3 157	3 410
	<i>růst v %</i>	17,9	5,0	14,3	14,3	4,7	-11,9	2,4	6,1	4,9	8,0
Domácí konečné užití	<i>mld. Kč 2000</i>	2 608	2 652	2 796	2 943	2 979	2 871	2 866	2 927	2 999	3 109
	<i>růst v %</i>	3,1	1,7	5,4	5,2	1,2	-3,6	-0,2	2,1	2,5	3,7
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	18	5	4	3	2	20	4	2	-16	-26
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2000</i>	2 582	2 712	2 869	3 074	3 110	3 047	3 071	3 147	3 265	3 431
	<i>růst v %</i>	4,7	5,0	5,8	7,1	1,2	-2,0	0,8	2,5	3,7	5,1
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– domácí konečné užití	<i>proc. body</i>	3,2	1,7	5,3	5,1	1,2	-3,5	-0,2	2,0	2,3	3,4
– konečná spotřeba	<i>proc. body</i>	0,7	1,9	2,8	2,6	1,9	1,5	-0,8	1,2	1,2	1,8
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc. body</i>	2,5	-0,2	2,5	2,5	-0,7	-5,0	0,6	0,8	1,0	1,6
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc. body</i>	1,3	4,6	1,5	1,1	1,3	-0,6	1,5	0,6	1,5	1,0

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.2: HDP reálně – čtvrtletní
zřetěžené objemy, referenční rok 2000

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Prelim.</i>	<i>Prelim.</i>	<i>Prelim.</i>	<i>Estim.</i>	<i>Forecast</i>	<i>Forecast</i>	<i>Forecast</i>	<i>Forecast</i>
Gross domestic product	<i>bill. CZK 2000</i>	700	741	742	749	711	755	753	752
	<i>growth in %</i>	-4,2	-5,0	-4,7	-2,3	1,6	1,9	1,5	0,5
	<i>growth in % ¹⁾</i>	-4,2	-4,7	-4,1	-2,7	1,6	1,6	1,1	0,5
	<i>quart. growth in % ¹⁾</i>	-4,4	0,2	0,8	0,8	-0,2	0,2	0,2	0,2
Private consumption exp.	<i>bill. CZK 2000</i>	369	391	396	399	366	389	392	396
	<i>growth in %</i>	2,3	1,8	1,1	0,4	-0,7	-0,5	-1,0	-0,9
Government consumption exp.	<i>bill. CZK 2000</i>	134	142	143	160	132	140	141	157
	<i>growth in %</i>	4,6	3,9	5,4	2,4	-1,3	-1,6	-1,9	-2,0
Gross capital formation	<i>bill. CZK 2000</i>	179	175	173	192	190	183	178	189
	<i>growth in %</i>	-15,4	-22,4	-24,4	-16,1	6,0	4,5	3,0	-1,6
– Gross fixed capital formation	<i>bill. CZK 2000</i>	183	201	196	200	174	193	190	195
	<i>growth in %</i>	-6,1	-7,0	-9,6	-7,3	-4,5	-4,3	-3,5	-2,5
– Change in stocks and valuables	<i>bill. CZK 2000</i>	-4	-26	-23	-8	15	-10	-11	-6
Exports of goods and services	<i>bill. CZK 2000</i>	668	714	734	712	688	748	768	747
	<i>growth in %</i>	-18,5	-16,0	-8,1	-4,1	2,9	4,8	4,7	5,0
Imports of goods and services	<i>bill. CZK 2000</i>	653	681	707	729	665	700	724	749
	<i>growth in %</i>	-17,3	-16,2	-8,6	-5,1	1,8	2,7	2,4	2,7
Methodological discrepancy	<i>bill. CZK 2000</i>	3	0	3	15	-1	-5	-2	12
Real gross domestic income	<i>bill. CZK 2000</i>	728	767	768	784	738	775	775	783
	<i>growth in %</i>	-2,8	-3,2	-2,4	0,3	1,4	1,0	0,9	-0,1

¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů

Tabulka.C.1.3: HDP - užití v běžných cenách – roční

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
						Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	2815	2984	3222	3535	3689	3649	3718	3852	4059	4356
	růst v %	9,2	6,0	8,0	9,7	4,3	-1,1	1,9	3,6	5,4	7,3
Výdaje domácností na spotřebu	mld. Kč	1417	1464	1562	1687	1834	1865	1879	1945	2037	2161
	růst v %	6,3	3,4	6,6	8,0	8,7	1,7	0,8	3,5	4,8	6,1
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	622	658	687	718	753	798	790	808	818	837
	růst v %	3,1	5,9	4,3	4,5	4,9	6,0	-1,0	2,2	1,2	2,4
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	774	766	863	955	934	767	795	831	876	947
	růst v %	10,6	-1,1	12,7	10,6	-2,2	-17,8	3,6	4,5	5,5	8,0
– fixní kapitál	mld. Kč	727	742	796	890	883	831	806	832	868	937
	růst v %	5,8	2,0	7,3	11,8	-0,8	-5,9	-3,0	3,2	4,3	8,0
– změna zásob a cenností	mld. Kč	47	24	67	64	51	-64	-11	-1	8	10
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	2	95	110	176	168	218	253	269	328	411
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	1975	2155	2462	2830	2844	2514	2617	2748	2956	3331
	růst v %	24,0	9,1	14,3	14,9	0,5	-11,6	4,1	5,0	7,6	12,7
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	1973	2060	2352	2655	2676	2296	2364	2479	2628	2920
	růst v %	19,5	4,4	14,2	12,9	0,8	-14,2	3,0	4,9	6,0	11,1
Hrubý národní důchod ¹⁾	mld. Kč	2660	2850	3062	3288	3426	3409	3486	3574	3736	3988
	růst v %	7,9	7,1	7,5	7,4	4,2	-0,5	2,2	2,5	4,5	6,7
Saldo prvotních důchodů ²⁾	mld. Kč	-155	-134	-160	-247	-263	-240	-233	-278	-323	-368

¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

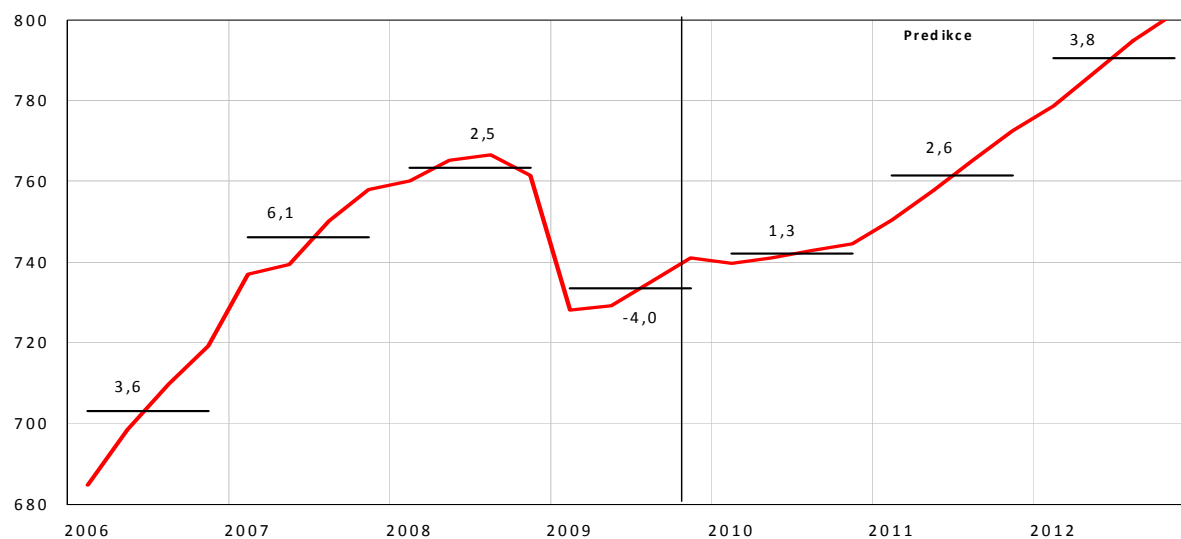
²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílu přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka C.1.4: HDP - užití v běžných cenách – čtvrtletní

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Prelim.	Prelim.	Prelim.	Estim.	Forecast	Forecast	Forecast	Forecast
Gross domestic product	bill. CZK	872	919	912	945	890	938	932	958
	growth in %	-0,5	-1,8	-2,5	0,5	2,0	2,1	2,2	1,4
Private consumption	bill. CZK	445	470	475	475	446	474	478	481
	growth in %	3,6	2,5	0,6	0,2	0,2	0,9	0,8	1,1
Government consumption	bill. CZK	179	194	195	230	177	192	193	228
	growth in %	7,9	6,1	6,6	4,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Gross capital formation	bill. CZK	192	188	184	203	204	198	190	203
	growth in %	-12,3	-20,0	-23,0	-15,5	6,1	5,3	3,6	-0,4
– Gross fixed capital formation	bill. CZK	197	215	207	212	189	207	202	209
	growth in %	-2,9	-4,9	-8,7	-6,7	-3,8	-3,6	-2,8	-1,8
– Change in stocks and valuables	bill. CZK	-4	-27	-24	-9	15	-9	-11	-6
External balance	bill. CZK	56	67	59	36	62	74	71	47
– Exports of goods and services	bill. CZK	619	628	619	648	628	654	654	681
	growth in %	-15,6	-16,0	-11,2	-2,6	1,5	4,0	5,8	5,1
– Imports of goods and services	bill. CZK	562	562	560	612	566	580	583	635
	growth in %	-16,2	-18,5	-14,5	-7,3	0,6	3,3	4,2	3,7

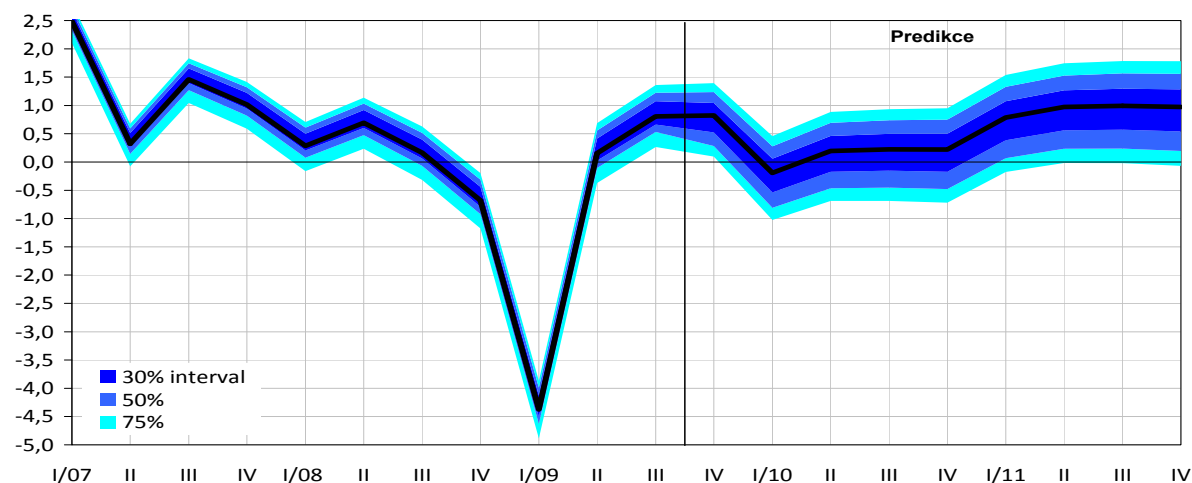
Graf C.1.1: Hrubý domácí produkt (reálný)

zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2000, sezóně očištěno

Graf C.1.2: Hrubý domácí produkt (reálný)

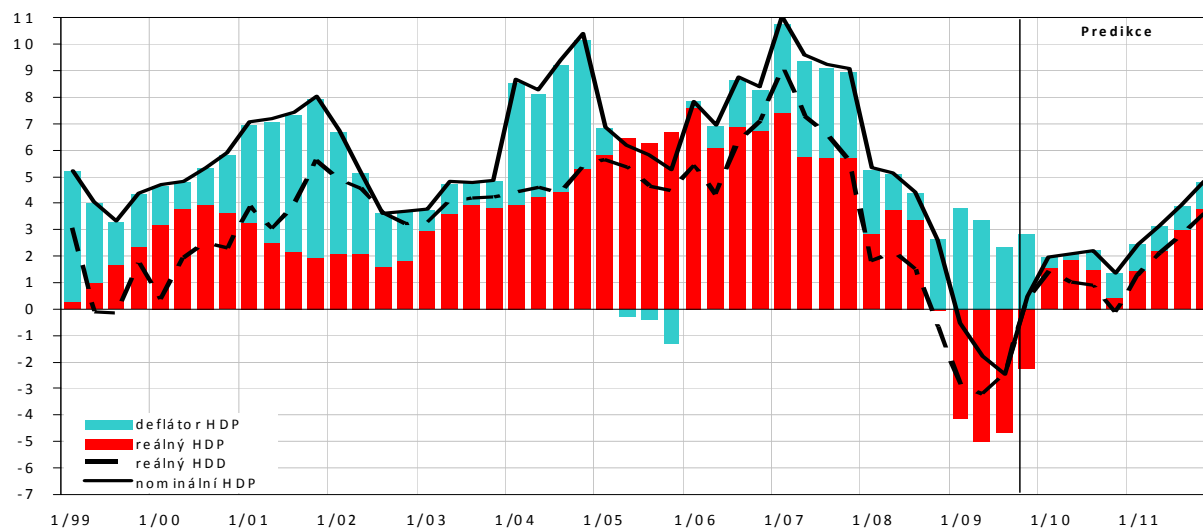
sezóně očištěno, mezičtvrtletní růst v %

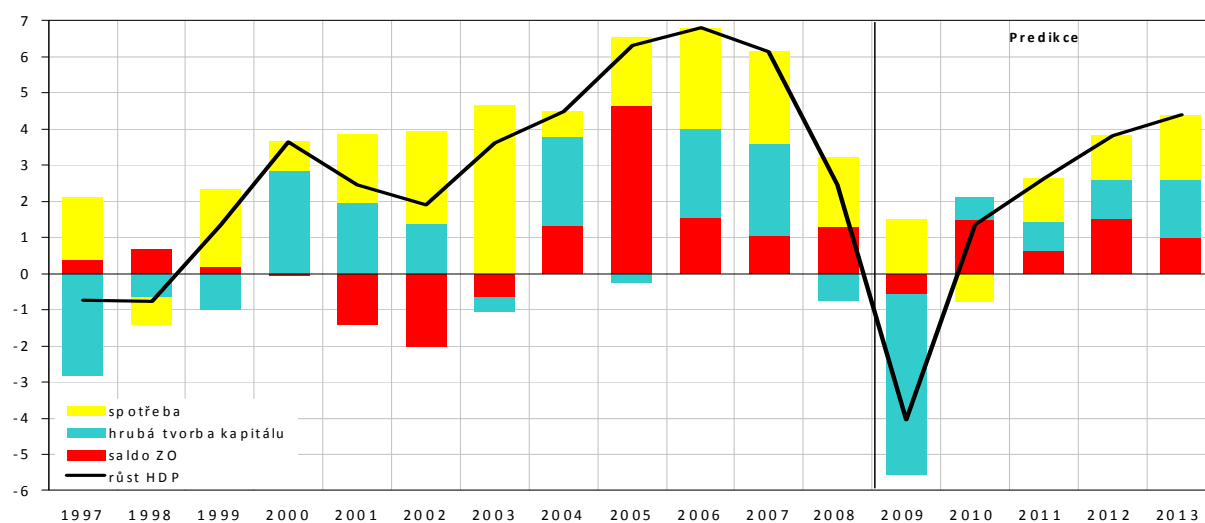
Pozn.: Rozložení pravděpodobností za minulost je dáno skutečným rozložením revizí.

Graf C.1.3: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod

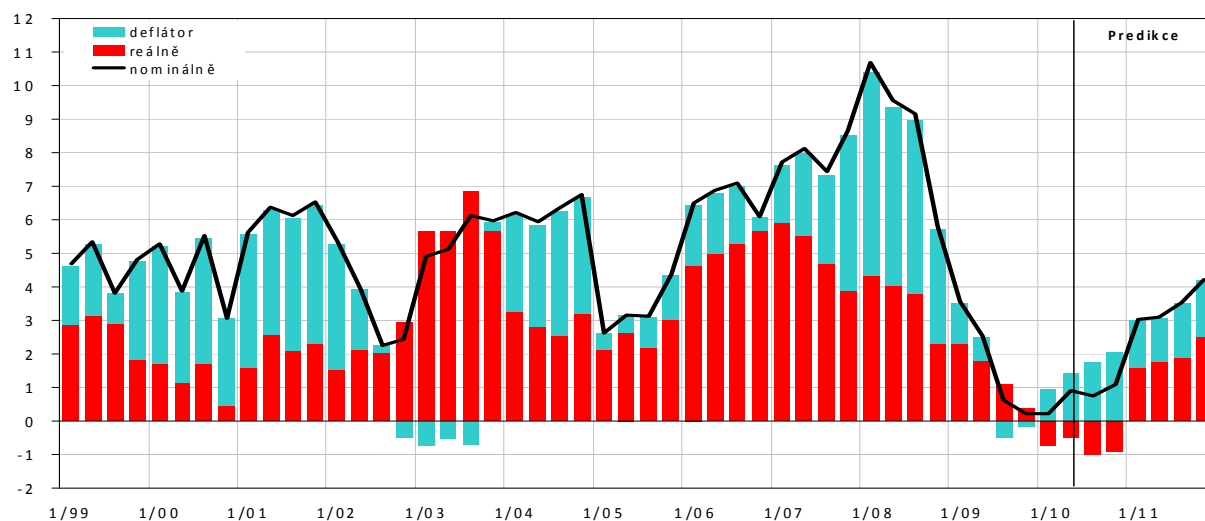
meziroční růst v %

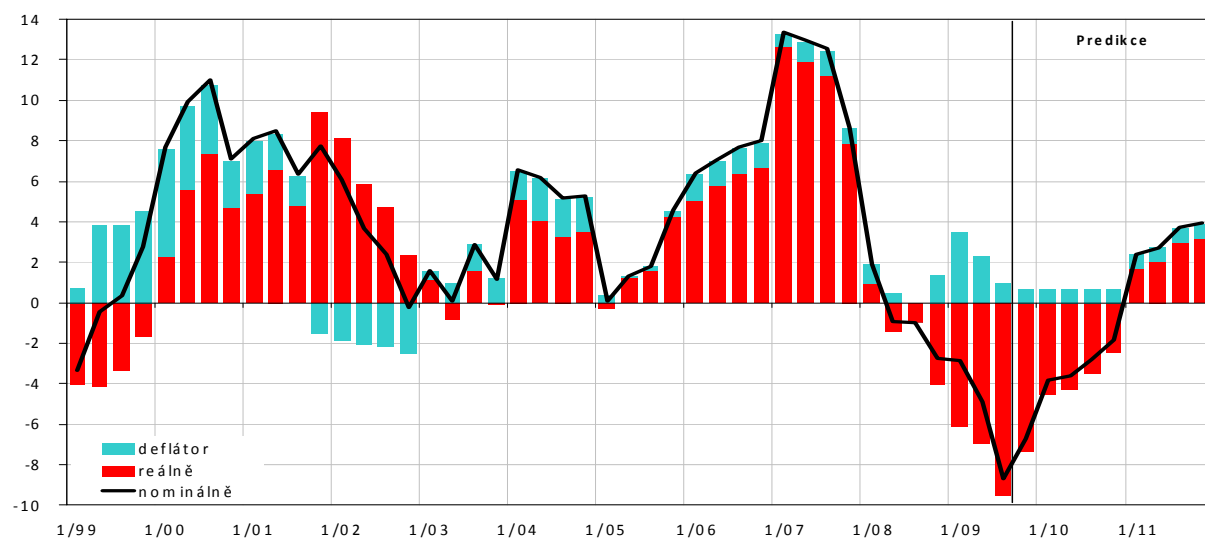
Graf C.1.4: **Hrubý domácí produkt (reálný) – příspěvky k růstu**
rozklad meziročního růstu, procentní body

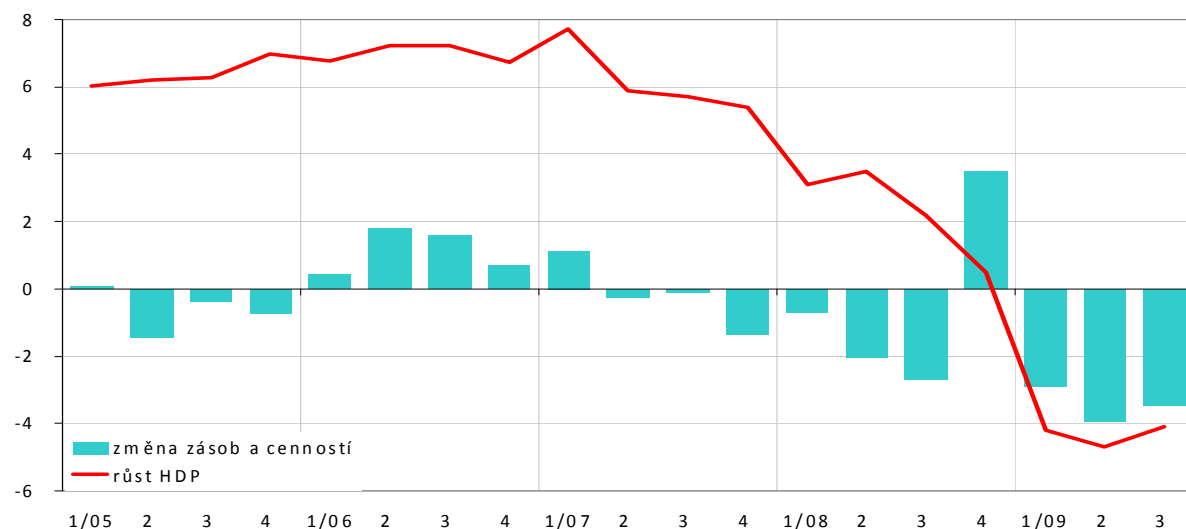
Graf C.1.5: **Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)**
meziroční růst v %

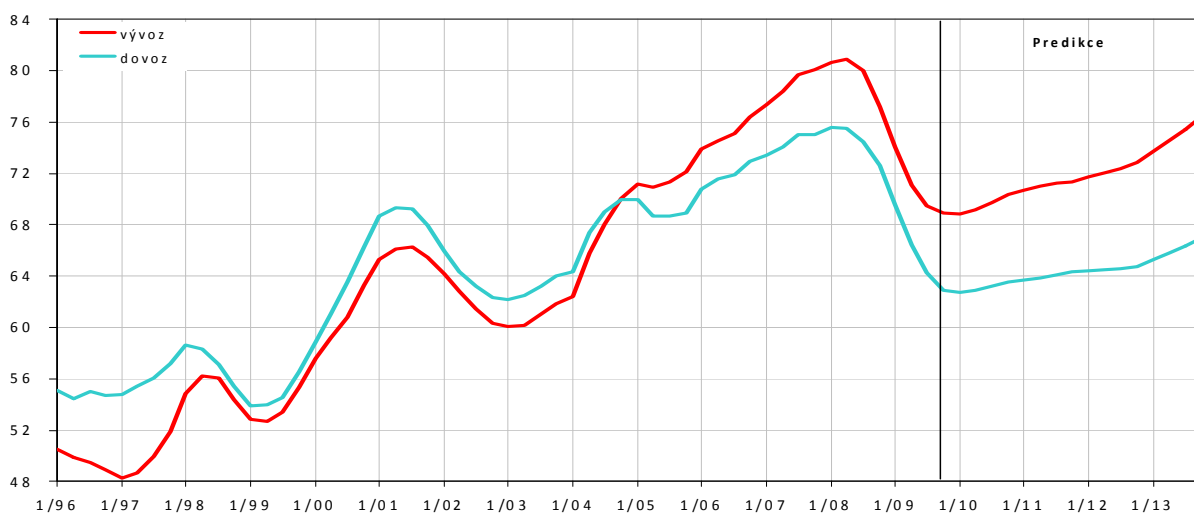
Graf C.1.6: **Tvorba hrubého fixního kapitálu**
meziroční růst v %

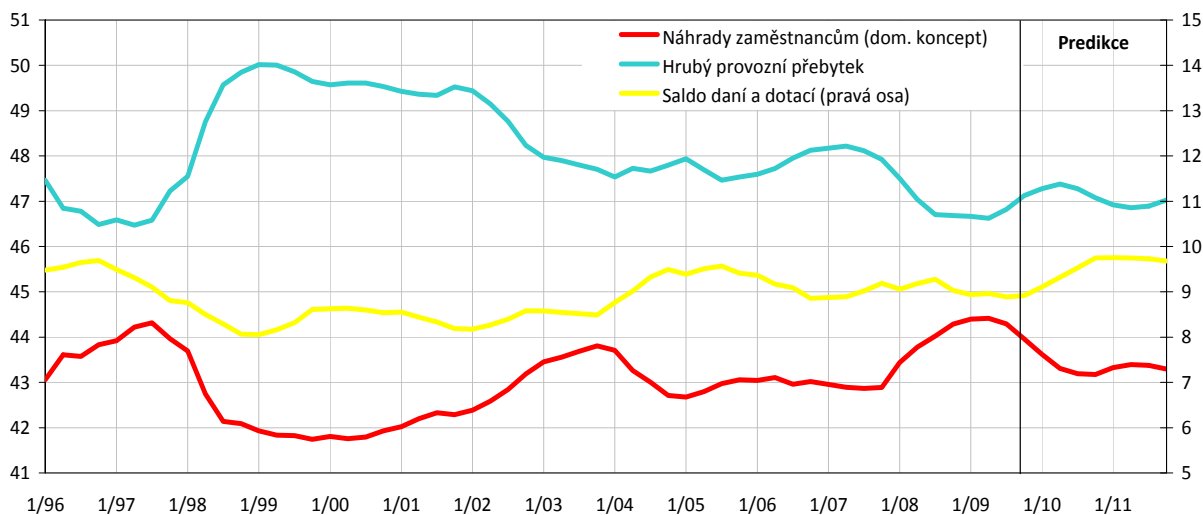
Graf C.1.7: Změna zásob a cenností (reálně)
sezóně očištěno, příspěvky k meziročnímu růstu HDP v p.b.

Graf C.1.8: Podíl vývozu a dovozu zboží a služeb na HDP (v b.c.)
z ročních klouzavých úhrnů, v %

Graf C.1.9: HDP – důchodová struktura
z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka C.1.5: HDP - důchodová struktura – roční

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
								Předb.	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	<i>mld. Kč</i>	2464	2577	2815	2984	3222	3535	3689	3649	3718	3852
	<i>růst v %</i>	4,8	4,6	9,2	6,0	8,0	9,7	4,3	-1,1	1,9	3,6
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	211	219	267	281	285	325	333	325	362	373
	<i>růst v %</i>	9,8	3,4	22,2	5,1	1,6	13,8	2,5	-2,3	11,4	2,9
– Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	268	287	331	353	363	407	418	418	455	466
	<i>růst v %</i>	3,9	7,1	15,5	6,4	2,9	12,0	2,9	-0,2	9,0	2,5
– Dotace na výrobu	<i>mld. Kč</i>	57	68	64	72	78	82	85	92	93	94
	<i>růst v %</i>	-13,5	20,6	-5,9	12,2	7,8	5,4	4,1	8,3	0,5	0,9
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	1064	1129	1202	1285	1386	1516	1634	1604	1605	1668
	<i>růst v %</i>	7,0	6,1	6,5	6,9	7,9	9,4	7,7	-1,8	0,1	3,9
– Mzdy a platy do mácí	<i>mld. Kč</i>	805	853	907	970	1047	1145	1245	1241	1233	1288
	<i>růst v %</i>	6,6	6,0	6,3	6,9	7,9	9,4	8,7	-0,3	-0,7	4,5
– Příspěvky na SZ placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	260	276	295	315	339	371	389	363	373	380
	<i>růst v %</i>	8,3	6,2	7,0	6,7	7,8	9,5	4,7	-6,7	2,7	1,9
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1189	1229	1345	1418	1551	1694	1722	1720	1750	1812
	<i>růst v %</i>	2,0	3,4	9,4	5,4	9,3	9,3	1,6	-0,1	1,8	3,5
– Spotřeba fixního kapitálu	<i>mld. Kč</i>	492	509	538	554	576	611	639	657	682	710
	<i>růst v %</i>	3,0	3,5	5,7	3,0	4,1	6,1	4,6	2,8	3,8	4,0
– Čistý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	697	721	808	865	974	1083	1083	1062	1068	1102
	<i>růst v %</i>	1,4	3,4	12,1	7,0	12,7	11,1	0,0	-1,9	0,5	3,2

Tabulka C.1.6: HDP - důchodová struktura – čtvrtletní

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	<i>mld. Kč</i>	872	919	912	945	890	938	932	958
	<i>růst v %</i>	-0,5	-1,8	-2,5	0,5	2,0	2,1	2,2	1,4
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	71	88	93	73	80	97	103	83
	<i>růst v %</i>	-5,0	-0,7	-4,8	1,9	12,0	10,9	10,5	12,7
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	396	398	387	424	391	395	391	428
	<i>růst v %</i>	0,5	-1,7	-3,7	-2,3	-1,3	-0,8	1,2	1,2
– Mzdy a platy do mácí	<i>mld. Kč</i>	301	306	303	332	294	301	304	333
	<i>růst v %</i>	0,9	-0,5	-1,0	-0,5	-2,1	-1,6	0,4	0,4
– Příspěvky na SZ placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	95	92	84	92	97	94	87	95
	<i>růst v %</i>	-0,7	-5,5	-12,1	-8,5	1,4	1,9	3,9	3,9
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	405	434	432	449	419	446	438	447
	<i>růst v %</i>	-0,7	-2,1	-0,8	3,0	3,4	2,9	1,4	-0,3

C.2 Ceny zboží a služeb

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka C.2.1: Ceny zboží a služeb – roční

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Odhad	Predikce	Predikce
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	95,4	95,5	98,2	100,0	102,5	105,4	112,1	113,3	115,6	117,6
– průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	1,8	0,1	2,8	1,9	2,5	2,8	6,3	1,0	2,0	1,8
koncem roku	<i>průměr 2005=100</i>	94,8	95,8	98,5	100,6	102,3	107,9	111,8	112,9	115,7	117,9
– zvýšení cen v průběhu roku	<i>růst v %</i>	0,6	1,0	2,8	2,2	1,7	5,4	3,6	1,0	2,4	1,9
– z toho příspěvek											
administrativních ¹⁾ opatření	<i>proc. body</i>	0,7	0,3	1,7	1,9	0,8	2,2	4,3	1,0	2,1	1,1
tržního růstu	<i>proc. body</i>	-0,2	0,7	1,1	0,4	0,8	3,3	-0,7	0,0	0,3	0,9
HICP ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	96,1	96,0	98,4	100,0	102,1	105,1	111,7	112,4	114,3	116,1
	<i>růst v %</i>	1,4	-0,1	2,6	1,6	2,1	3,0	6,3	0,6	1,8	1,5
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2000=100</i>	107,8	108,8	113,8	113,4	114,7	118,6	120,8	124,5	125,1	126,3
	<i>růst v %</i>	2,8	0,9	4,5	-0,3	1,1	3,4	1,8	3,1	0,5	1,0
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2000=100</i>	103,6	104,2	107,8	108,9	111,3	114,2	118,2	119,5	120,9	122,4
	<i>růst v %</i>	0,5	0,6	3,5	1,0	2,2	2,6	3,5	1,1	1,2	1,3
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 2000=100</i>	105,2	104,8	108,2	109,1	110,7	113,9	119,5	119,9	121,7	123,6
	<i>růst v %</i>	1,2	-0,4	3,3	0,8	1,4	2,9	4,9	0,3	1,6	1,5
Spotřeba vlády	<i>průměr 2000=100</i>	107,8	110,5	118,0	121,5	125,3	130,1	135,2	137,8	138,8	140,5
	<i>růst v %</i>	3,7	2,4	6,8	3,0	3,1	3,8	3,9	1,9	0,7	1,2
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2000=100</i>	98,8	99,8	101,5	101,8	103,0	104,0	104,7	106,6	107,3	108,1
	<i>růst v %</i>	-2,2	1,0	1,8	0,2	1,3	0,9	0,7	1,8	0,7	0,7
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2000=100</i>	94,2	94,3	96,9	94,7	93,5	93,4	88,6	88,9	88,7	87,5
	<i>růst v %</i>	-5,5	0,1	2,7	-2,2	-1,3	-0,1	-5,2	0,4	-0,3	-1,3
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2000=100</i>	89,2	88,8	90,0	89,5	89,5	88,4	85,1	82,9	83,3	82,4
	<i>růst v %</i>	-8,4	-0,4	1,3	-0,5	-0,1	-1,2	-3,7	-2,6	0,5	-1,1
Směnné relace	<i>průměr 2000=100</i>	105,6	106,2	107,6	105,8	104,5	105,7	104,1	107,3	106,4	106,2
	<i>růst v %</i>	3,2	0,5	1,4	-1,7	-1,2	1,2	-1,6	3,1	-0,8	-0,2

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

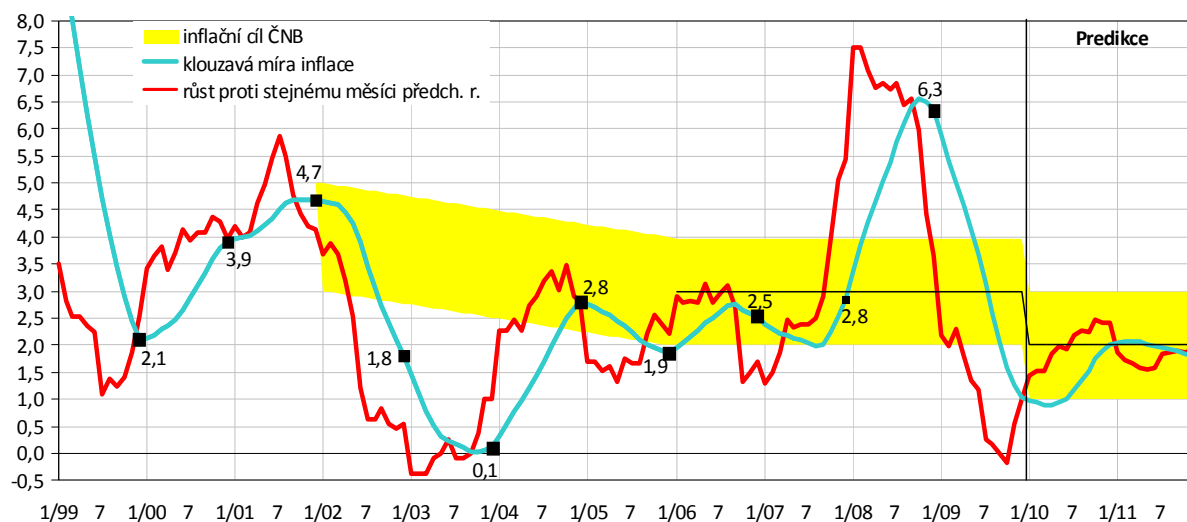
²⁾ HICP – harmonizovaný index spotřebitelských cen. Slouží mimo jiné k posouzení cenové stability podle Maastrichtských kritérií.

Tabulka C.2.2: Ceny zboží a služeb – čtvrtletní

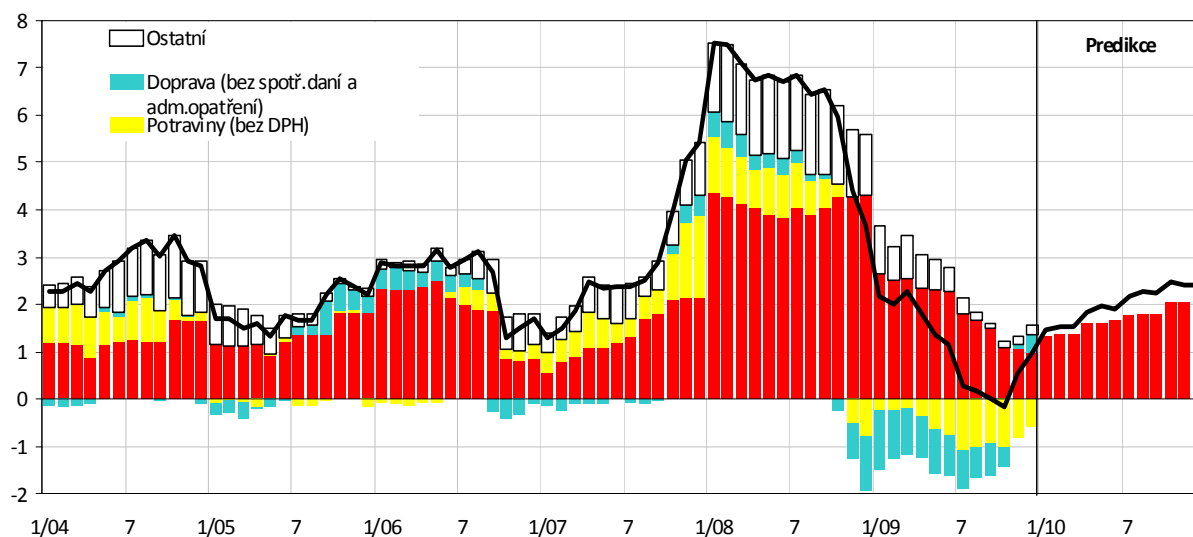
		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Spotřebitelské ceny									
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	113,7	113,7	113,1	112,7	115,4	115,9	115,6	115,5
	<i>růst v %</i>	2,2	1,4	0,1	0,4	1,5	1,9	2,2	2,4
Příspěvky:									
administrativních opatření	<i>proc. body</i>	2,6	2,3	1,7	1,0	1,3	1,6	1,8	2,1
tržního růstu	<i>proc. body</i>	-0,4	-0,9	-1,5	-0,6	0,1	0,3	0,4	0,4
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	112,7	112,9	112,2	111,6	114,1	114,8	114,4	114,1
	<i>růst v %</i>	1,5	1,0	-0,1	0,1	1,2	1,7	2,0	2,2
Deflátor HDP	<i>průměr 2000=100</i>	124,7	124,0	122,9	126,3	125,2	124,2	123,8	127,4
	<i>růst v %</i>	3,8	3,4	2,3	2,8	0,4	0,2	0,7	0,9
Deflátor hrubých domácích výdajů	<i>průměr 2000=100</i>	119,3	119,6	118,9	120,2	120,0	120,9	120,5	122,1
	<i>růst v %</i>	2,2	1,5	0,4	0,5	0,6	1,1	1,3	1,6
Směnné relace	<i>průměr 2000=100</i>	107,5	106,7	106,5	108,5	107,3	105,3	105,7	107,6
	<i>růst v %</i>	2,2	2,8	3,3	4,1	-0,2	-1,3	-0,8	-0,8

Graf C.2.1: **Spotřebitelské ceny**

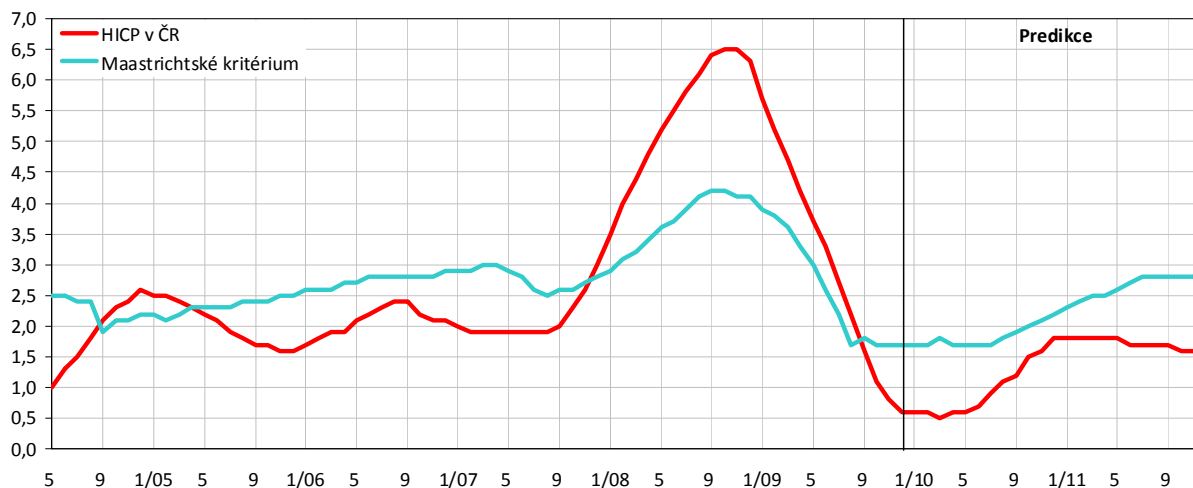
meziroční růst v %

Graf C.2.2: **Spotřebitelské ceny**

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

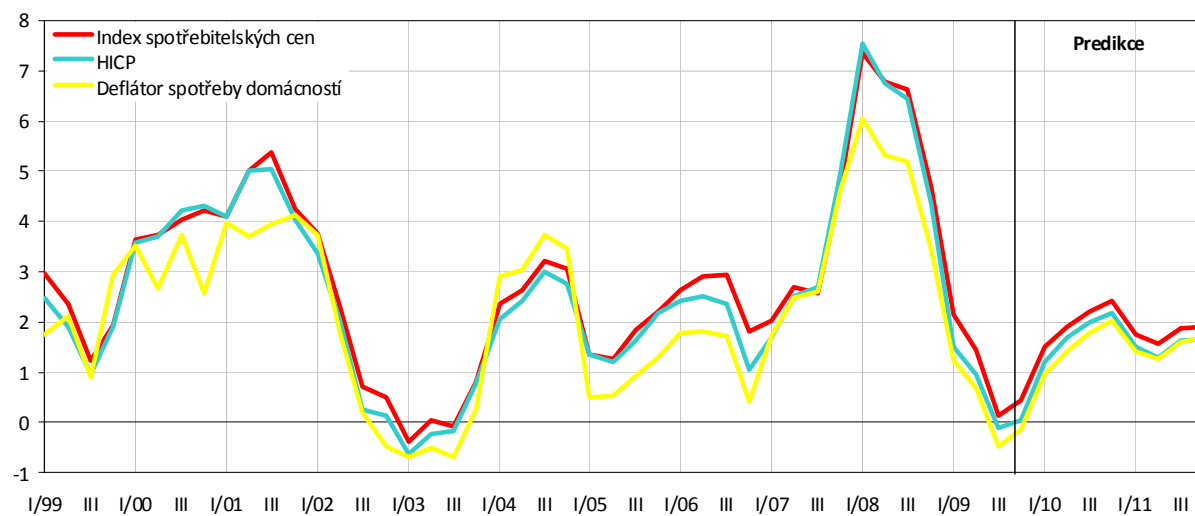
Graf C.2.3: **HICP a Maastrichtské kritérium inflace**

klouzavá míra inflace z HICP v %

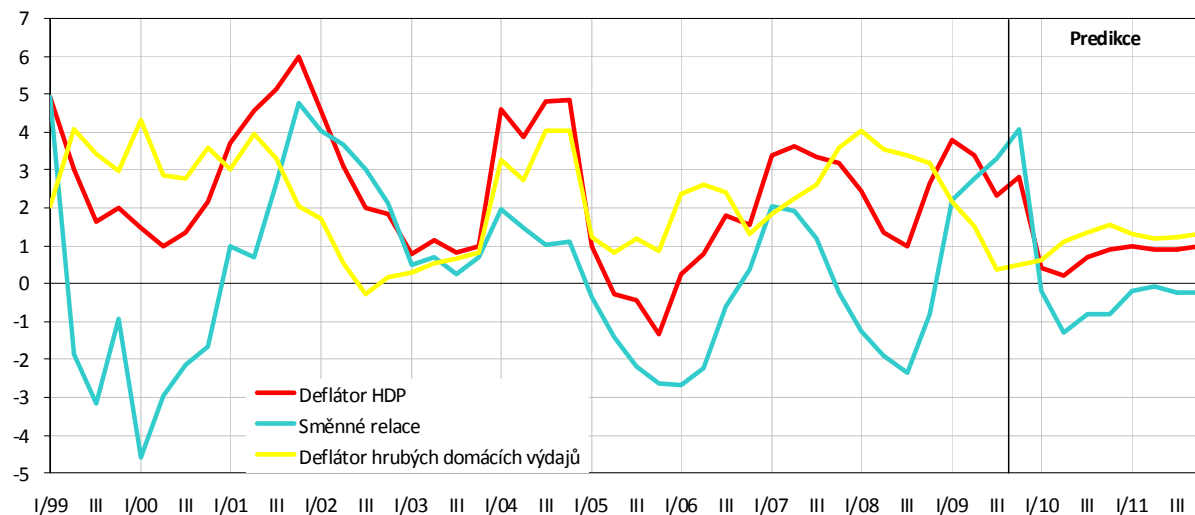
Graf C.2.4: Indikátory spotřebitelských cen

meziroční růst v %

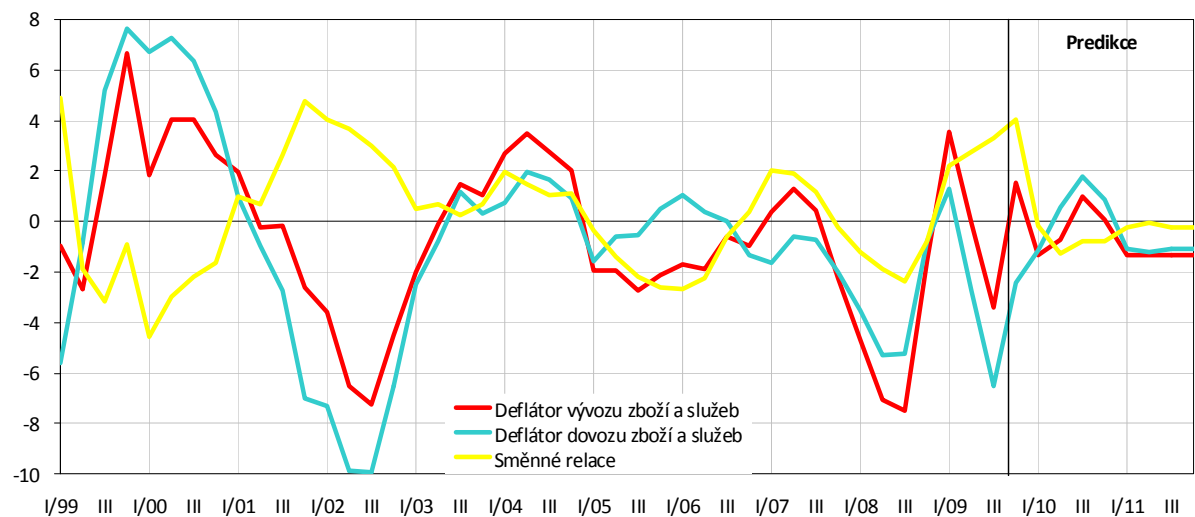
Graf C.2.5: Deflátor HDP

meziroční indexy deflátoru domácího konečného užití a směnných relací, v %

Graf C.2.6: Směnné relace

meziroční růst v %

C.3 Trh práce

Prameny kapitoly 3: ČSÚ, MPO ČR, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka C.3.1: Zaměstnanost – roční

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
								Odhad	Predikce	Predikce	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4733	4707	4764	4828	4922	5002	4934	4847	4844	4877
	<i>růst v %</i>	-0,7	-0,6	1,2	1,3	1,9	1,6	-1,4	-1,8	0,0	0,7
– zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	3922	3914	4001	4048	4125	4196	4106	4010	4003	4026
	<i>růst v %</i>	-2,0	-0,2	2,2	1,2	1,9	1,7	-2,1	-2,3	-0,2	0,6
– podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	811	792	763	780	797	807	828	837	841	851
	<i>růst v %</i>	6,4	-2,4	-3,7	2,2	2,2	1,2	2,7	1,1	0,5	1,1
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	399	426	410	371	276	230	356	465	457	402
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,8	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	6,7	8,8	8,6	7,6
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5132	5133	5174	5199	5198	5232	5290	5312	5302	5278
	<i>růst v %</i>	-0,1	0,0	0,8	0,5	0,0	0,7	1,1	0,4	-0,2	-0,4
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	7214	7247	7270	7307	7347	7410	7430	7423	7393	7348
	<i>růst v %</i>	0,4	0,4	0,3	0,5	0,5	0,9	0,3	-0,1	-0,4	-0,6
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	65,6	64,9	65,5	66,1	67,0	67,5	66,4	65,3	65,5	66,4
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	64,9	64,2	64,8	65,3	66,1	66,6	65,4	64,2	64,3	65,1
Prac. síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	71,1	70,8	71,2	71,2	70,8	70,6	71,2	71,6	71,7	71,8
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	70,4	70,1	70,4	70,3	69,8	69,7	70,1	70,4	70,5	70,6
Národní účty – ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4923	4940	4992	5088	5224	5288	5219	5137	5117	5150
	<i>růst v %</i>	-1,3	0,3	1,0	1,9	2,7	1,2	-1,3	-1,6	-0,4	0,6
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	9,58	9,65	9,81	9,96	10,16	10,30	9,87	9,63	9,59	9,67
	<i>růst v %</i>	-1,3	0,8	1,6	1,5	2,0	1,4	-4,1	-2,4	-0,4	0,8
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	1945	1954	1965	1957	1944	1947	1892	1875	1875	1877
	<i>růst v %</i>	0,1	0,4	0,6	-0,4	-0,6	0,2	-2,9	-0,9	0,0	0,1
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:											
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	521,6	537,4	514,3	474,8	392,8	324,6	465,6	586	568	495
Míra nezaměstnanosti ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	9,90	10,24	9,79
	<i>průměr v %</i>	.	9,2	8,97	8,13	6,62	5,44	7,97	10,1	9,8	8,6
Registrovaní zahraniční pracovníci – MPSV, MPO											
Celkem	<i>průměr v tis. osob</i>	163,2	169,4	195,2	233,2	276,2	343,5	335,4	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-2,6	3,8	15,3	19,4	18,5	24,4	-2,3	.	.	.
– zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	102,3	106,1	131,2	165,5	209,7	270,2	252,6	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-3,5	3,7	23,7	26,1	26,7	28,8	-6,5	.	.	.
– podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	60,9	63,3	64,0	67,7	66,5	73,3	82,8	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-1,1	3,9	1,2	5,7	-1,8	10,2	13,0	.	.	.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají jednak z odlišné definice obou ukazatelů a jednak ze způsobu šetření VŠPS, který pravděpodobně systémově snižuje vykazovaný počet nezaměstnaných (pořadí otázek v dotazníku, struktura non-response).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

⁷⁾ V prvním řádku podle „staré“ metodiky, ve druhém řádku podle „nové“ metodiky.

Tabulka C.3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	4947	4941	4922	4925	4843	4845	4840	4858
	<i>růst v %</i>	-0,2	-1,2	-1,9	-2,2	-2,1	-2,0	-1,7	-1,4
– zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	4124	4119	4089	4091	4008	4009	4003	4019
	<i>růst v %</i>	-0,9	-1,8	-2,8	-3,1	-2,8	-2,7	-2,1	-1,8
– podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	823	823	833	834	835	836	837	838
	<i>růst v %</i>	3,2	1,8	3,0	2,6	1,5	1,7	0,6	0,5
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	303	334	387	401	449	445	485	481
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	5,8	6,3	7,3	7,5	8,5	8,4	9,1	9,0
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5250	5275	5309	5326	5292	5290	5325	5339
	<i>růst v %</i>	0,9	1,0	1,3	1,2	0,8	0,3	0,3	0,2
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	7432	7431	7430	7429	7427	7424	7422	7419
	<i>růst v %</i>	0,5	0,3	0,2	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	66,6	66,5	66,2	66,3	65,2	65,3	65,2	65,5
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,5	-1,1	-1,4	-1,5	-1,3	-1,2	-1,0	-0,8
Míra zaměstnanosti 15–64 let ¹⁾	<i>průměr v %</i>	65,6	65,4	65,2	65,2	64,1	64,2	64,1	64,3
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,5	-1,2	-1,5	-1,6	-1,4	-1,2	-1,1	-0,9
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	70,6	71,0	71,4	71,7	71,3	71,3	71,8	72,0
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,3	0,5	0,8	0,8	0,6	0,3	0,3	0,3
Míra ekon.aktivity 15–64 let ²⁾	<i>průměr v %</i>	69,6	69,9	70,4	70,6	70,2	70,1	70,6	70,8
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,2	0,3	0,7	0,7	0,5	0,2	0,2	0,2
Národní účty – ČSÚ:									
Zaměstnanost (domácí koncept)	<i>průměr v tis. osob</i>	5232	5215	5210	5221	5139	5122	5127	5158
	<i>růst v %</i>	0,0	-1,2	-2,1	-1,9	-1,8	-1,8	-1,6	-1,2
Odpracované hodiny	<i>mld.</i>	2,51	2,56	2,34	2,46	2,43	2,51	2,28	2,41
	<i>růst v %</i>	-3,5	-4,6	-6,4	-4,9	-3,0	-2,2	-2,4	-2,2
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	479	491	449	472	473	489	445	467
	<i>růst v %</i>	-3,5	-3,4	-4,4	-3,1	-1,2	-0,4	-0,9	-1,0
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	409,2	456,8	487,1	509,2	584	586	586	587
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,0	7,9	8,4	8,7	10,0	10,1	10,1	10,1
Registrovaní zahraniční pracovníci - MPSV, MPO									
Celkem	<i>průměr v tis. osob</i>	348,4	336,5	331,8	324,8
	<i>růst v %</i>	10,4	-0,2	-6,5	-11,2
– zaměstnanci ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	270,1	255,0	247,2	238,1
	<i>růst v %</i>	9,9	-3,8	-11,9	-17,8
– podnikatelé ⁴⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	78,3	81,5	84,6	86,8
	<i>růst v %</i>	12,1	12,8	13,6	13,6

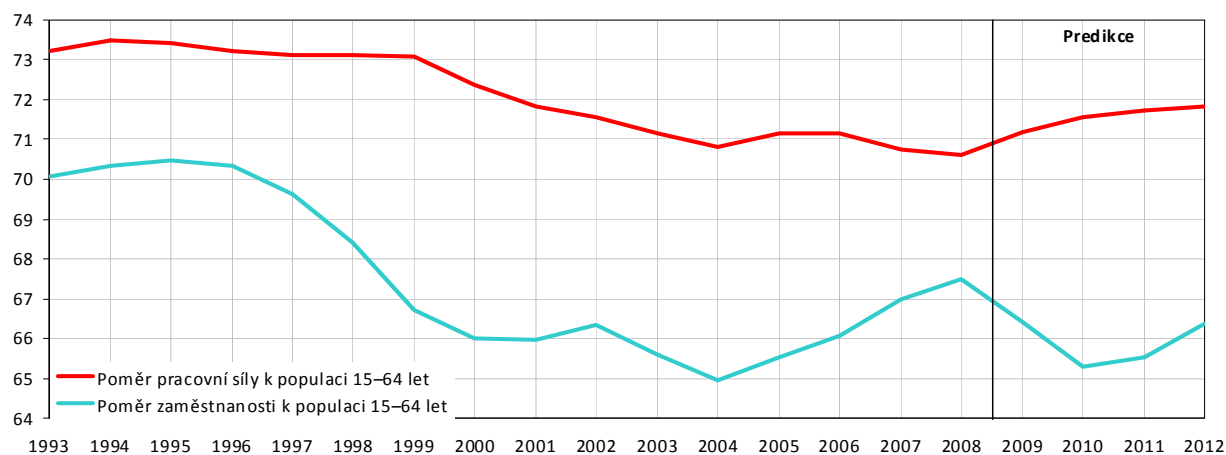
¹⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

²⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

³⁾ Vážený aritmetický průměr počátečního, průběžných a koncového stavu.

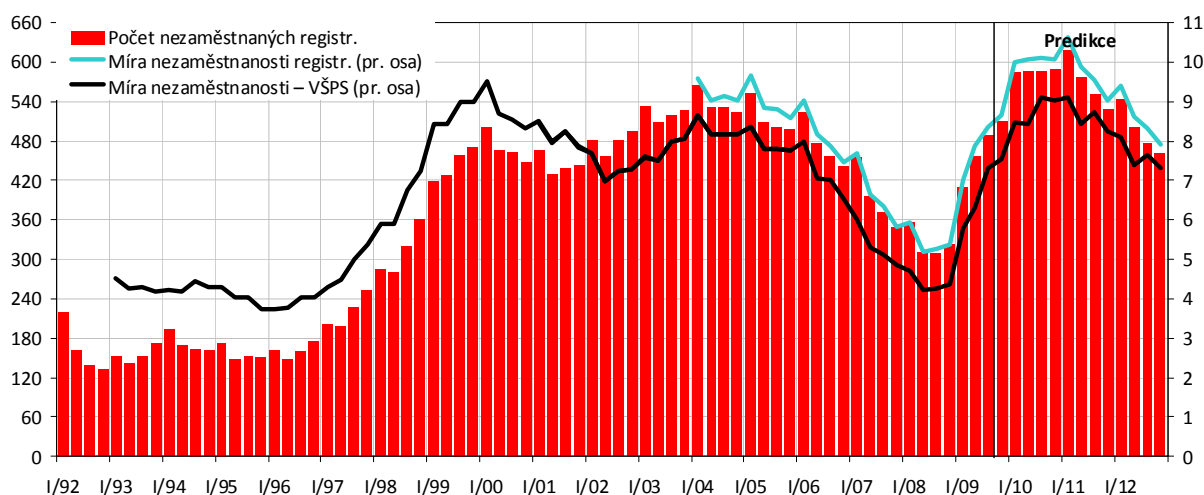
⁴⁾ Prostý aritmetický průměr počátečního a koncového stavu.

Graf C.3.1: Poměr pracovní síly a zaměstnanosti na počtu obyvatel ve věkové skupině 15-64 let (v %)

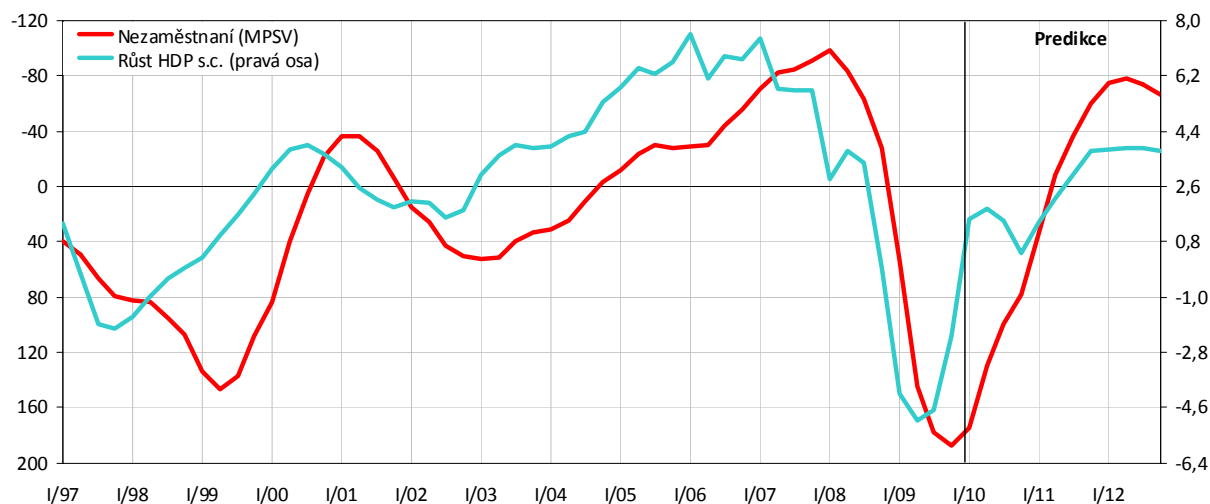
Graf C.3.2: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf C.3.3: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstky reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

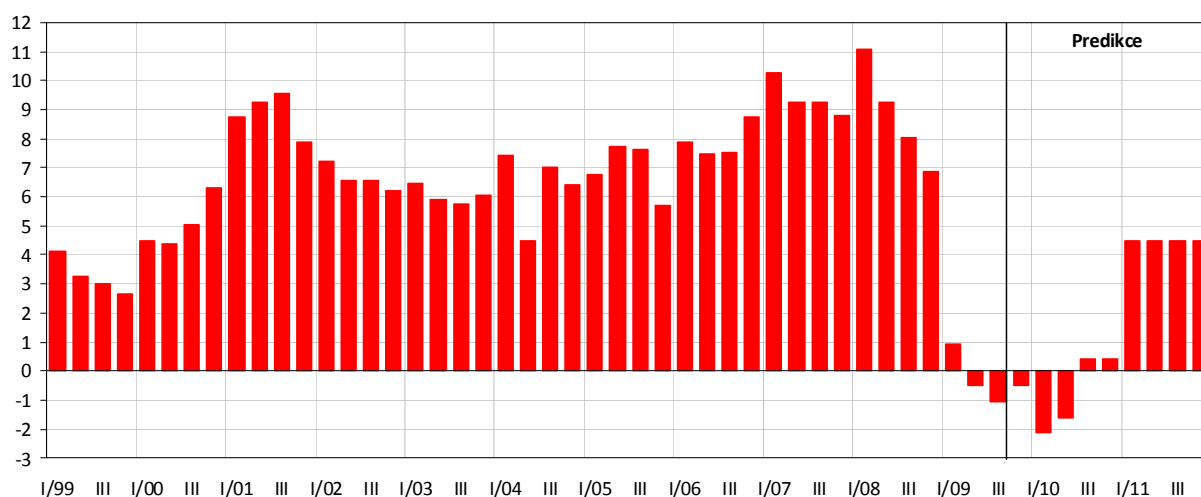

Tabulka C.3.3: Trh práce - analytické ukazatele

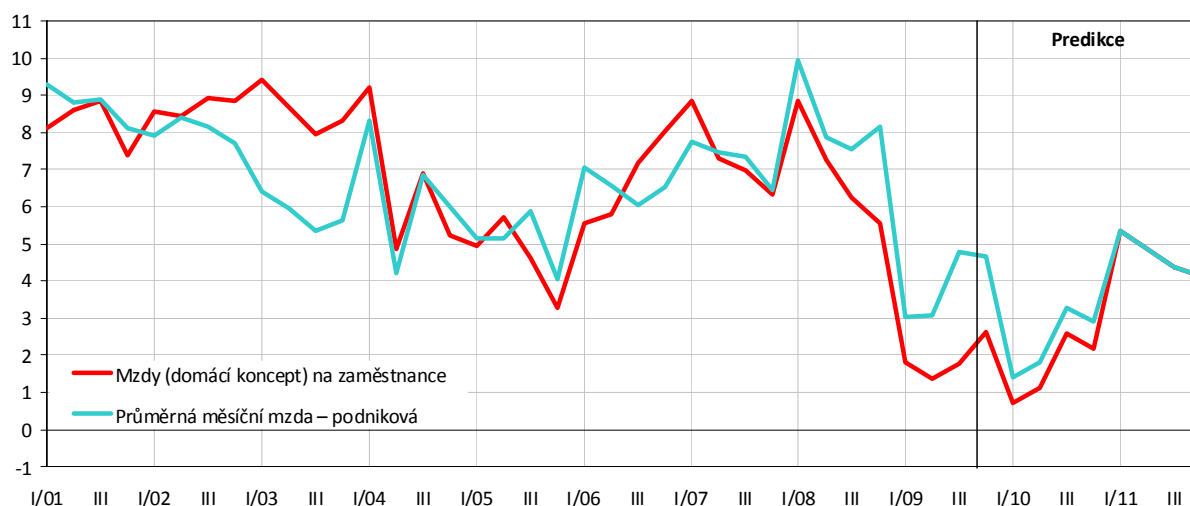
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Odhad	Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾											
– nominální	růst v %	7,3	8,2	6,7	4,6	6,6	7,3	5,9	0,3	2,5	4,1
– reálné ²⁾	růst v %	5,4	8,1	3,8	2,6	4,0	4,4	-0,4	-0,7	0,5	2,3
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾											
– nominální	Kč	15 524	16 430	17 466	18 344	19 546	20 957	22 691	23 600	24 100	25 300
	růst v %	8,0	5,8	6,3	5,0	6,6	7,2	8,3	3,9	2,4	4,7
– reálná	Kč 2005	16 274	17 206	17 791	18 344	19 063	19 874	20 235	20 800	20 900	21 500
	růst v %	6,1	5,7	3,4	3,1	3,9	4,3	1,8	2,9	0,4	2,8
Produktivita práce	růst v %	1,1	4,3	5,1	5,0	5,4	4,1	0,8	-2,7	3,2	2,7
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	6,1	3,8	1,5	-0,5	1,2	3,1	5,1	3,1	-0,7	1,4
Náhrady zaměstnancům / HDP		%	43,2	43,8	42,7	43,1	43,0	42,9	44,0	43,2	43,3

¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle VŠPS.²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.³⁾ Od června 2009 nová časová řada: průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

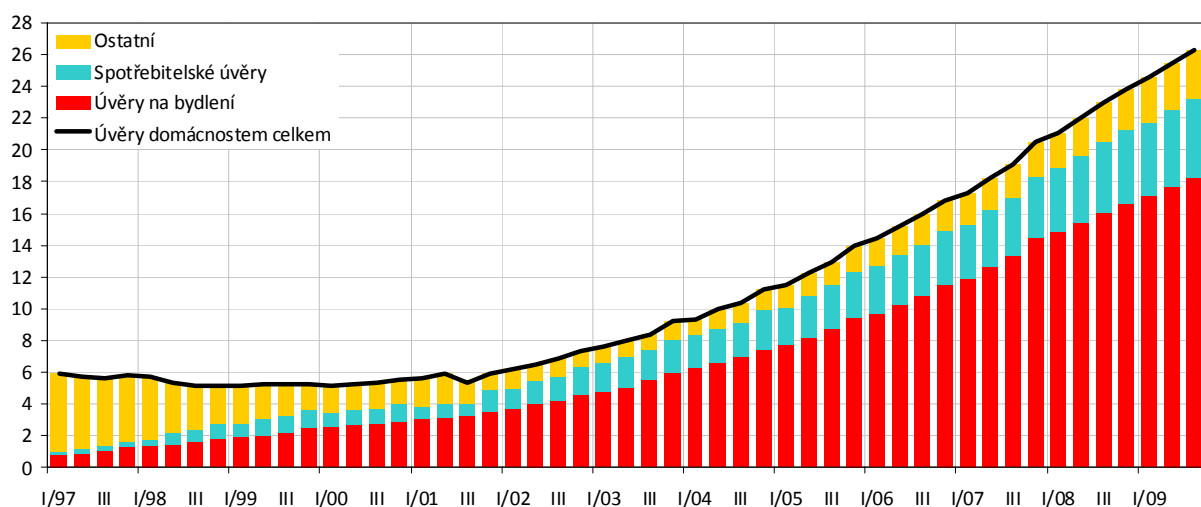
Graf C.3.4: **Objem mezd a platů – nominální, domácí koncept**
meziroční růst v %

Graf C.3.5: **Průměrná mzda – nominální**
meziroční růst v %

Graf C.3.6: **Podíl bankovních úvěrů domácnostem na HDP**
z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka C.3.4: Účet domácností

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Odhad	Predikce	Predikce
Běžné příjmy											
Náhrady zaměstnancům	m ld. Kč	1049	1120	1186	1273	1387	1511	1615	1590	1595	1649
	růst v %	6,8	6,8	5,9	7,3	8,9	8,9	6,8	-1,5	0,3	3,4
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	m ld. Kč	395	425	449	446	470	505	543	528	539	552
	růst v %	1,2	7,5	5,7	-0,6	5,4	7,5	7,5	-2,8	2,0	2,5
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	m ld. Kč	98	97	109	120	133	158	165	135	139	144
	růst v %	-5,1	-1,1	12,7	9,6	11,2	18,5	4,5	-18,4	3,0	3,5
Sociální dávky	m ld. Kč	313	324	369	386	417	466	488	528	542	566
	růst v %	8,0	3,6	.	4,6	8,1	11,8	4,5	8,4	2,5	4,5
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	m ld. Kč	85	91	93	103	113	122	137	148	155	163
	růst v %	7,8	6,8	2,9	10,1	9,8	8,4	12,2	7,7	5,0	5,0
Běžné výdaje											
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	m ld. Kč	13	19	21	20	25	29	33	26	25	25
	růst v %	-18,0	49,0	12,4	-5,3	22,4	19,4	12,5	-21,5	-5,0	1,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	m ld. Kč	115	128	138	140	141	157	152	136	142	146
	růst v %	8,0	11,9	7,6	1,7	0,7	10,9	-3,0	-10,4	4,0	3,4
Sociální příspěvky ⁶⁾	m ld. Kč	382	408	474	507	561	615	634	584	613	622
	růst v %	9,2	6,7	.	7,1	10,6	9,5	3,2	-7,9	4,9	1,4
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	m ld. Kč	82	93	100	109	118	129	141	155	162	172
	růst v %	3,4	13,7	7,2	9,2	8,6	9,3	9,1	9,6	5,0	6,0
Disponibilní důchod	m ld. Kč	1348	1409	1474	1551	1675	1833	1987	2028	2027	2109
	růst v %	4,3	4,5	4,6	5,3	8,0	9,4	8,4	2,1	0,0	4,0
Výdaje na konečnou spotřebu	m ld. Kč	1248	1317	1399	1443	1537	1659	1804	1833	1847	1912
	růst v %	3,4	5,6	6,2	3,1	6,6	7,9	8,7	1,6	0,8	3,5
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	m ld. Kč	11	13	17	19	23	26	24	12	12	12
Hrubé úspory	m ld. Kč	112	105	92	128	161	200	207	207	193	210
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	m ld. Kč	-36	-21	-23	-25	-23	-23	-37	-38	-24	-24
Tvorba hrubého kapitálu	m ld. Kč	129	122	132	136	154	191	191	178	177	175
	růst v %	6,8	-5,1	7,8	2,6	13,5	24,2	-0,2	-6,5	-1,0	-1,0
Změna finančních aktiv a pasiv	m ld. Kč	23	6	-18	20	30	32	39	51	40	59
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	růst v %	2,4	4,4	1,8	3,3	5,3	6,4	1,9	1,0	-2,0	2,2
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	8,3	7,4	6,2	8,2	9,6	10,9	10,4	10,2	9,5	9,9

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovních činností pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

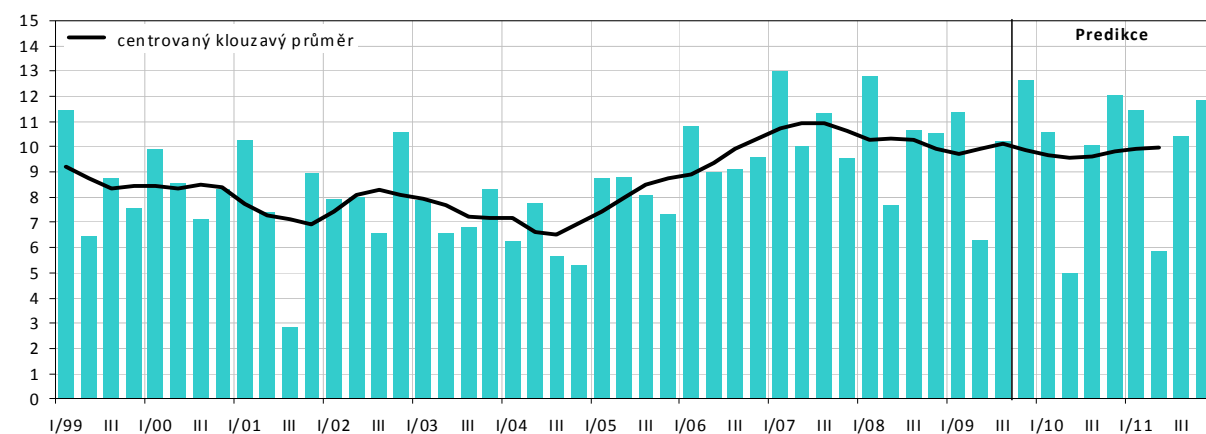
⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

⁹⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

Graf 3.7: Míra hrubých úspor domácností

v % disponibilního důchodu

C.4 Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 Odhad	2010 Predikce	2011 Predikce
Vývoz zboží (fob)	mld. Kč	1254	1371	1723	1869	2145	2479	2465	2126	2221	2333
	růst v %	-1,2	9,3	25,7	8,5	14,8	15,6	-0,6	-13,7	4,4	5,0
Dovoz zboží (fob) ¹⁾	mld. Kč	1326	1441	1736	1809	2079	2359	2362	1952	2006	2106
	růst v %	-4,4	8,7	.	4,2	14,9	13,4	0,2	-17,4	2,8	5,0
Obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	-71	-70	-13	59	65	121	103	174	214	226
z toho:											
– minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-64	-68	-72	-110	-139	-124	-166	-110	-135	-150
– ostatní ³⁾	mld. Kč	-7	-1	46	149	179	212	233	255	318	344
– difference bilance ČNB a ČSÚ	mld. Kč	.	.	13	21	25	33	36	30	31	33
Vývoz služeb	mld. Kč	231	219	247	282	314	342	377	386	394	412
	růst v %	-14,3	-5,2	.	14,3	11,2	8,8	10,5	2,3	2,0	4,7
Dovoz služeb	mld. Kč	209	206	231	245	269	292	295	331	344	359
	růst v %	-1,1	-1,6	.	6,5	9,6	8,5	1,2	12,0	4,0	4,3
Bilance služeb	mld. Kč	22	13	17	37	45	50	82	55	50	53
Bilance výnosů	mld. Kč	-116	-120	-157	-143	-167	-256	-289	-256	-248	-296
z toho:											
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	-18	-17	-16	-11	1	-5	-35	-18	-14	-22
– investiční výnosy	mld. Kč	-97	-103	-141	-132	-168	-251	-254	-237	-233	-273
Bilance převodů	mld. Kč	29	16	6	7	-20	-28	-10	-9	4	8
Běžný účet	mld. Kč	-136	-161	-147	-40	-77	-113	-114	-35	20	-8
Kapitálový účet	mld. Kč	0	0	-14	5	8	20	31	36	38	36
Finanční účet	mld. Kč	348	157	177	155	92	126	151	.	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	271	54	102	280	90	179	150	.	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	-47	-36	53	-81	-27	-57	-9	.	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	124	139	23	-44	29	4	10	.	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	217	13	7	93	2	16	40	.	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	813	895	1012	1142	1194	1375	1556	1417	1410	1427
Obchodní bilance / HDP ²⁾	%	-2,9	-2,7	-0,5	2,0	2,0	3,4	2,8	4,8	5,8	5,9
Běžný účet / HDP	%	-5,5	-6,2	-5,2	-1,3	-2,4	-3,2	-3,1	-1,0	0,5	-0,2
Finanční účet / HDP	%	14,1	6,1	6,3	5,2	2,9	3,6	4,1	.	.	.
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	33,0	34,7	35,9	38,3	37,0	38,9	42,2	39	38	37

¹⁾ V metodice fob (v cenách na hranici vyvážející země) od května 2004

²⁾ Dovoz v metodice fob od května 2004

³⁾ Dovoz v metodice cif (v cenách na hranici ČR včetně nákladů na přepravu a pojištění)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je soumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

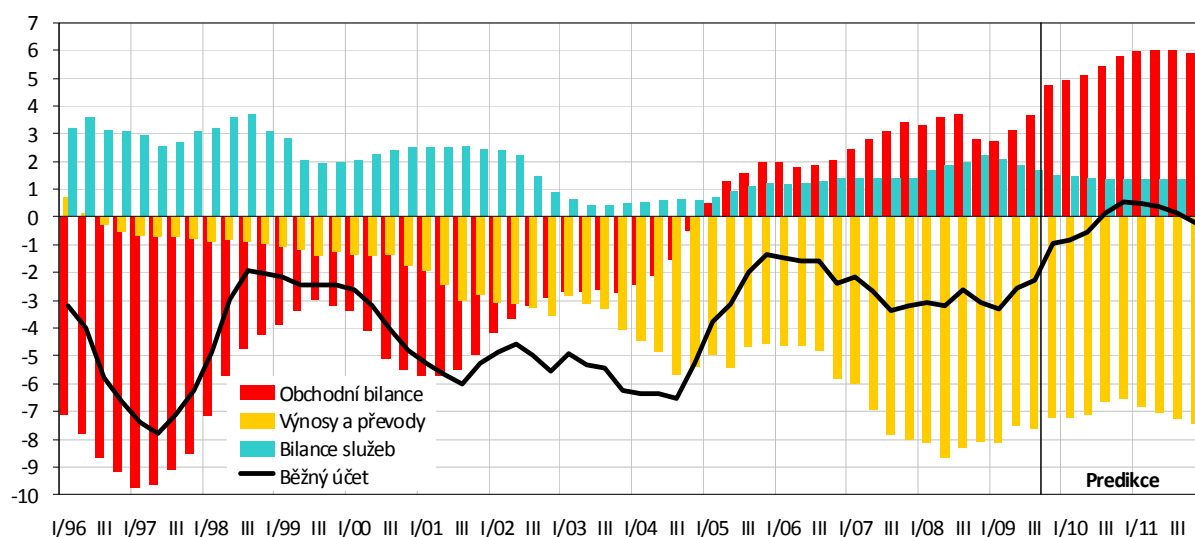
Tabulka C.4.2: Platební bilance – čtvrtletní

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad				Predikce			
Vývoz zboží (fob)	<i>mld. Kč</i>	523	528	522	554	528	552	556	585
	<i>růst v %</i>	-18,8	-19,0	-13,2	-2,5	1,1	4,4	6,5	5,6
Dovoz zboží (fob)	<i>mld. Kč</i>	482	475	477	519	482	490	497	538
	<i>růst v %</i>	-19,8	-22,5	-17,0	-9,6	0,0	3,2	4,3	3,6
Obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	41	54	46	34	47	62	59	47
– minerální paliva (SITC 3) ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	-29	-24	-26	-31	-32	-34	-33	-36
– ostatní ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	61	71	65	57	71	88	84	75
– difference bilance ČNB a ČSÚ	<i>mld. Kč</i>	8	7	6	8	8	8	8	8
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	95	99	95	97	97	101	97	98
	<i>růst v %</i>	6,7	3,1	-0,3	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	78	86	82	85	81	89	86	88
	<i>růst v %</i>	16,2	16,4	8,3	8,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	17	13	13	12	16	12	12	10
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-39	-94	-67	-56	-37	-92	-65	-54
– náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	-4	-3	-3	-8	-3	-2	-2	-7
– investiční výnosy	<i>mld. Kč</i>	-35	-90	-64	-48	-34	-89	-63	-47
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	4	-1	-12	0	1	1	1	1
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	23	-28	-20	-10	27	-17	7	4
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	16	5	6	10	16	5	6	10
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	-6	25	34
– přímé zahraniční investice	<i>mld. Kč</i>	13	-2	-9
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	-1	74	24
– ostatní investice	<i>mld. Kč</i>	-19	-47	19
Změna devizových rezerv	<i>mld. Kč</i>	36	6	-1
Zahraněční zadluženost	<i>mld. Kč</i>	1507	1466	1413	1417	1386	1411	1410	1407

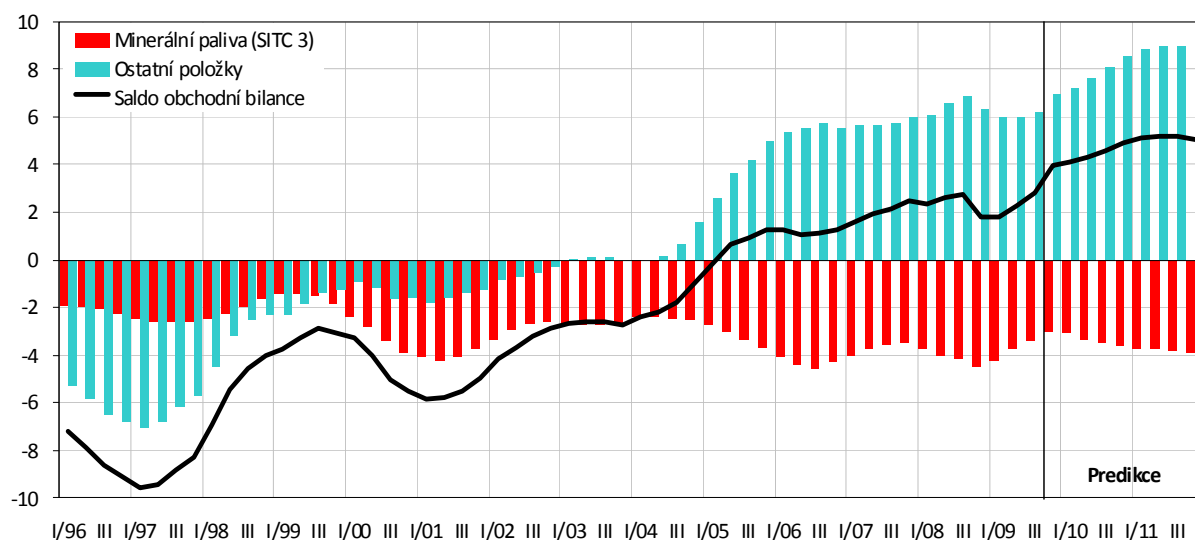
¹⁾ Dovoz v metodice cif

Graf C.4.1: Běžný účet platební bilance

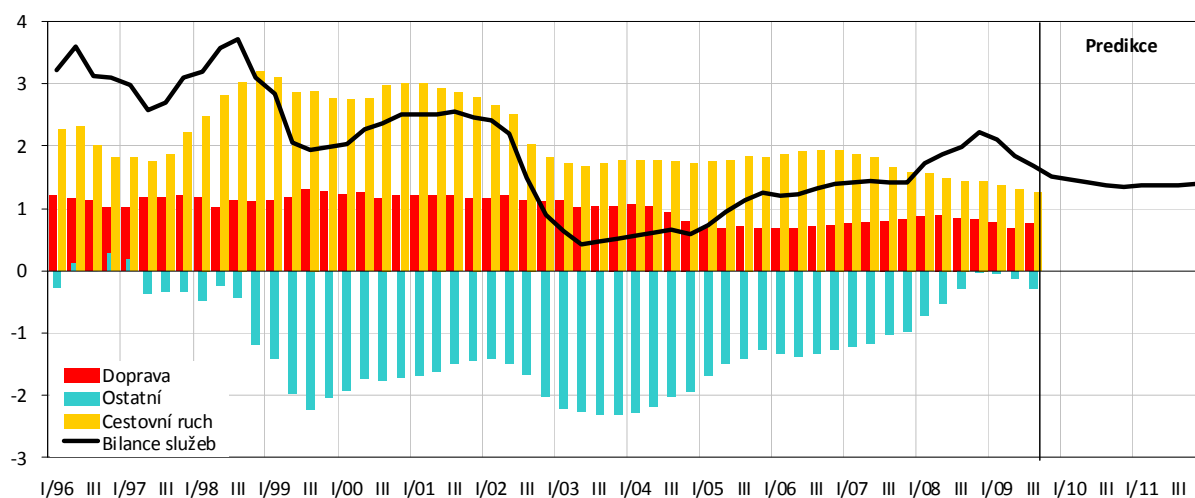
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

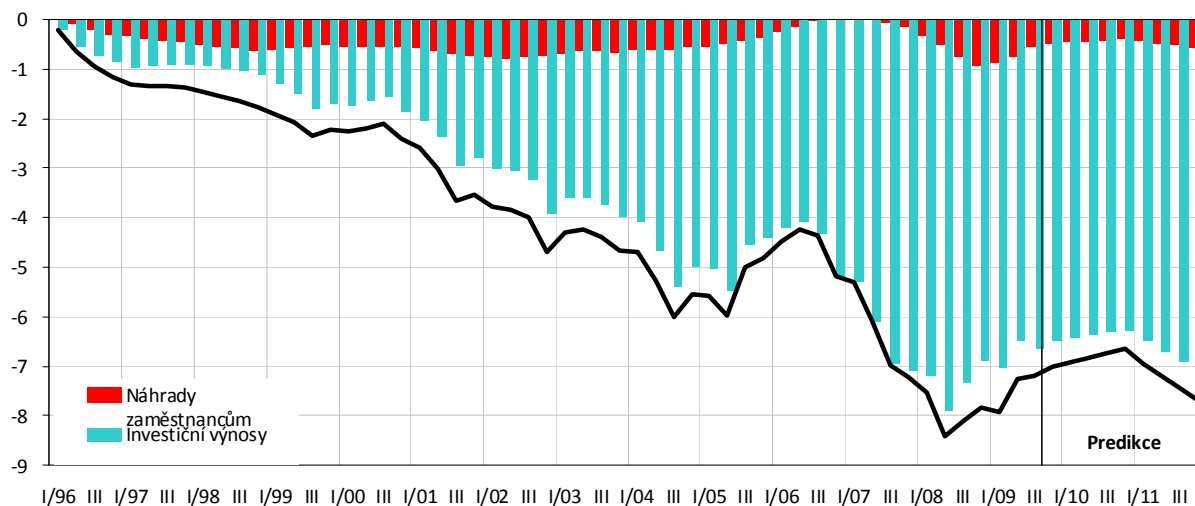
Graf C.4.2: **Obchodní bilance** (vývoz fob, dovoz cif)
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf C.4.3: **Bilance služeb**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf C.4.4: **Bilance výnosů**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží – roční

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Odhad	Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	průměr 2000=100	102,6	103,7	105,8	108,0	112,4	116,8	118,9	114	116	118
	růst v %	1,0	1,1	2,0	2,1	4,0	3,9	1,8	-4,0	1,5	2,0
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2000=100	101,3	105,8	112,3	118,6	128,0	130,7	130,4	120	121	124
	růst v %	0,0	4,4	6,1	5,7	7,9	2,1	-0,2	-8,2	0,7	3,2
Exportní trhy ³⁾	průměr 2000=100	104,0	109,8	118,8	128,2	143,9	152,7	155,1	137	140	147
	růst v %	1,0	5,5	8,2	7,9	12,2	6,1	1,6	-11,9	2,2	5,2
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2000=100	116,1	120,3	136,7	141,5	146,9	160,4	166,8	161	165	167
	růst v %	4,8	3,5	13,7	3,5	3,8	9,2	4,0	-3,5	2,4	1,4
Export reálně	průměr 2000=100	120,8	132,0	162,4	181,3	211,3	244,8	258,7	220	230	245
	růst v %	5,9	9,3	23,0	11,6	16,6	15,8	5,7	-15,0	4,6	6,7
Směnný kurz ⁵⁾	průměr 2000=100	85,9	85,9	85,3	80,3	76,4	74,5	66,7	69	68	65
	růst v %	-10,5	0,0	-0,7	-5,9	-4,9	-2,5	-10,4	3,6	-2,4	-3,9
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	průměr 2000=100	107,8	107,8	110,9	114,5	118,5	121,4	127,5	125	127	131
	růst v %	4,2	0,0	2,8	3,2	3,5	2,4	5,0	-2,3	2,3	2,5
Deflátor exportu	průměr 2000=100	92,7	92,7	94,6	92,0	90,6	90,4	85,1	86	86	85
	růst v %	-6,7	0,0	2,1	-2,8	-1,5	-0,1	-5,9	1,3	-0,1	-1,5
Export nominálně	průměr 2000=100	111,9	122,3	153,7	166,7	191,3	221,1	220,0	189	198	208
	růst v %	-1,2	9,3	25,7	8,5	14,8	15,6	-0,5	-14,0	4,5	5,0

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, jimiž jsou od roku 1998 stabilně Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko, Francie a Itálie.

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky A.4.1.

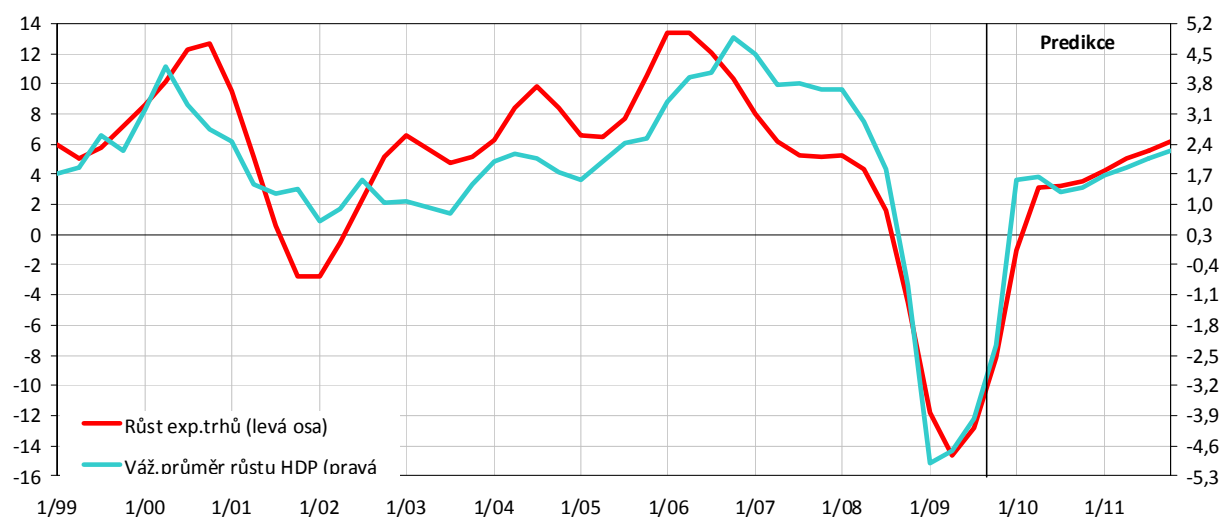
⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží – čtvrtletní

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	průměr 2000=100	113,4	113,8	114,5	115	115	116	116	116
	růst v %	-5,1	-4,8	-4,0	-2,3	1,6	1,6	1,3	1,4
Dovozní náročnost	průměr 2000=100	122,8	118,4	118,6	119	120	120	121	122
	růst v %	-7,0	-10,4	-9,2	-6,0	-2,6	1,4	1,9	2,1
Exportní trhy	průměr 2000=100	139,3	134,6	135,8	137	138	139	140	142
	růst v %	-11,8	-14,7	-12,8	-8,2	-1,1	3,1	3,2	3,5
Exportní výkonnost	průměr 2000=100	149,2	163,9	167,7	163	155	167	171	166
	růst v %	-11,9	-6,1	1,8	3,2	3,9	2,1	1,7	1,7
Export reálně	průměr 2000=100	207,8	220,6	227,7	223	214	232	239	235
	růst v %	-22,2	-19,9	-11,2	-5,2	2,8	5,2	4,9	5,2
Směnný kurz	průměr 2000=100	72,3	69,8	67,0	68	69	68	67	67
	růst v %	6,0	5,4	3,7	-0,6	-5,1	-2,7	0,2	-1,6
Dosahované ceny na zahr. trzích	průměr 2000=100	123,9	122,5	122,1	130	129	125	124	133
	růst v %	-1,9	-4,3	-5,8	3,0	4,0	2,0	1,2	2,0
Deflátor exportu	průměr 2000=100	89,5	85,5	81,8	88	88	85	83	88
	růst v %	4,0	0,9	-2,3	2,3	-1,3	-0,8	1,4	0,4
Export nominálně	průměr 2000=100	185,9	188,5	186,3	196	189	197	198	207
	růst v %	-19,1	-19,1	-13,3	-3,0	1,4	4,4	6,5	5,6

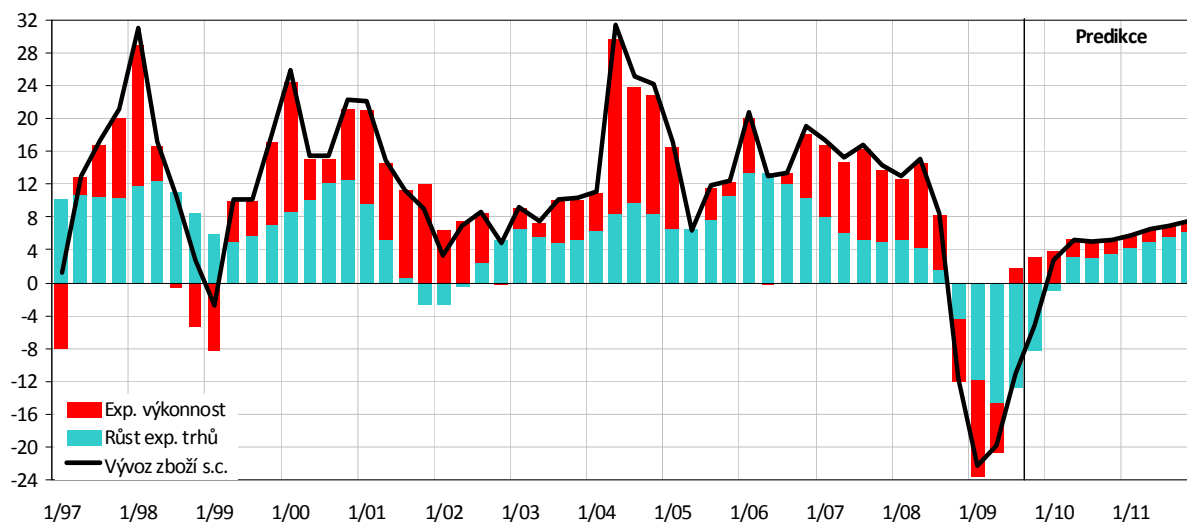
Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

tempa růstu v %

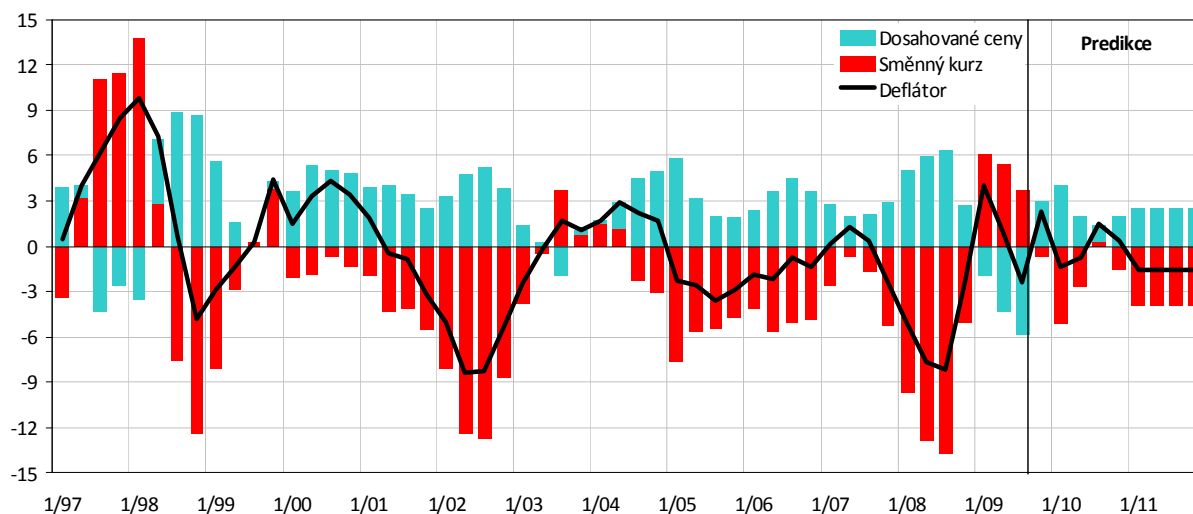
Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

rozklad meziročního růstu v %

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

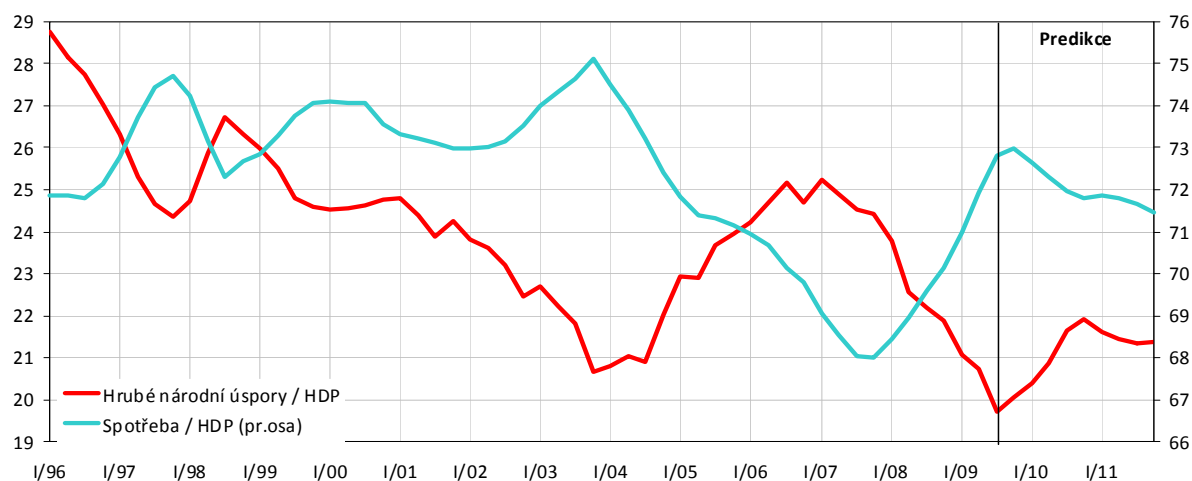
Tabulka C.4.5: Úspory a investice – roční

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Odhad	Predikce	Predikce
Tvorba hrubého kapitálu	% HDP	28,6	27,2	27,5	25,7	26,8	27,0	25,3	21,0	21,4	21,6
– fixní kapitál	% HDP	27,5	26,7	25,8	24,9	24,7	25,2	23,9	22,8	21,7	21,6
– změna zásob a rezerv	% HDP	1,1	0,5	1,7	0,8	2,1	1,8	1,4	-1,8	-0,3	0,0
– vládní sektor	% HDP	3,9	4,4	4,7	4,9	5,0	4,6	4,9	5,1	5,5	5,7
– domácnosti	% HDP	5,2	4,8	4,7	4,5	4,8	5,4	5,2	4,9	4,7	4,5
– nefinanční a finanční sektor	% HDP	19,4	18,1	18,1	16,3	17,0	17,0	15,2	11,0	11,1	11,3
Hrubé národní úspory	% HDP	22,4	20,7	22,0	23,9	24,7	24,4	21,9	20,1	21,9	21,4
– vládní sektor	% HDP	2,0	1,4	4,0	3,5	3,7	4,8	3,7	1,1	1,6	2,1
– domácnosti	% HDP	4,5	4,1	3,3	4,3	5,0	5,7	5,6	5,7	5,2	5,4
– nefinanční a finanční sektor	% HDP	15,9	15,2	14,7	16,1	16,0	14,0	12,6	13,3	15,1	13,8
Finanční bilance											
– vládní sektor	% HDP	-1,9	-2,9	-0,7	-1,3	-1,3	0,2	-1,3	-4,0	-3,9	-3,6
– domácnosti	% HDP	-0,7	-0,7	-1,4	-0,3	0,2	0,3	0,4	0,8	0,4	0,9
– nefinanční a finanční sektor	% HDP	-3,5	-2,9	-3,4	-0,1	-1,0	-3,0	-2,6	2,3	4,0	2,5
– metodologická diference ¹⁾	% HDP	0,6	0,3	0,2	0,4	-0,3	-0,6	0,4	0,0	0,0	0,0
Běžný účet platební bilance	% HDP	-5,5	-6,2	-5,2	-1,3	-2,4	-3,2	-3,1	-1,0	0,5	-0,2

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

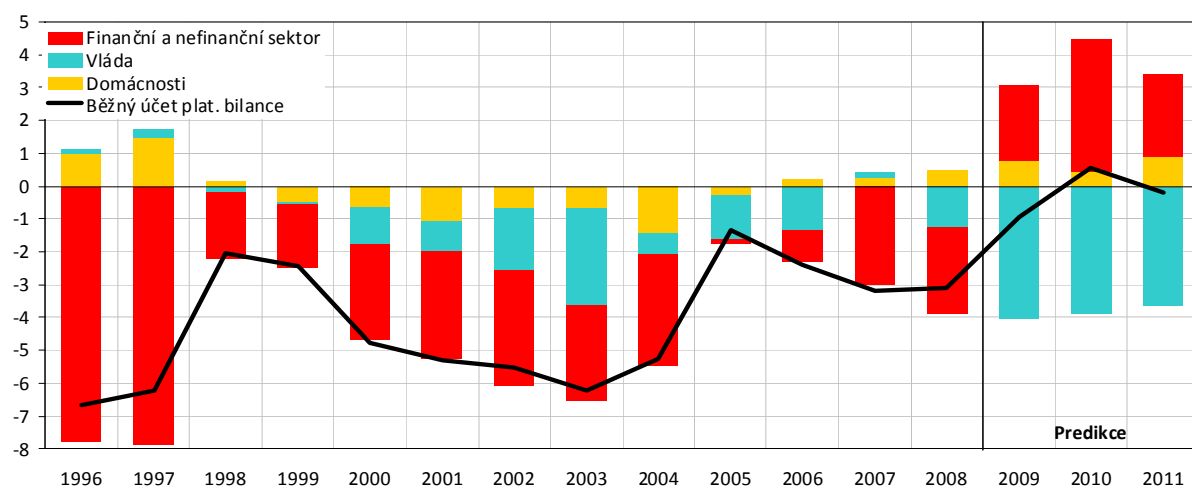
Graf C.4.8: Hrubé národní úspory a spotřeba

v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf C.4.9: Finanční bilance sektorů

rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech, v % HDP

Pozn.: Rozdíl mezi součtem finančních bilancí a běžným účtem je způsoben metodologickou diferencí mezi národními účty a statistikou platební bilance.

C.5 Mezinárodní srovnání

Prameny: Eurostat, OECD, IMF, propočty MF ČR

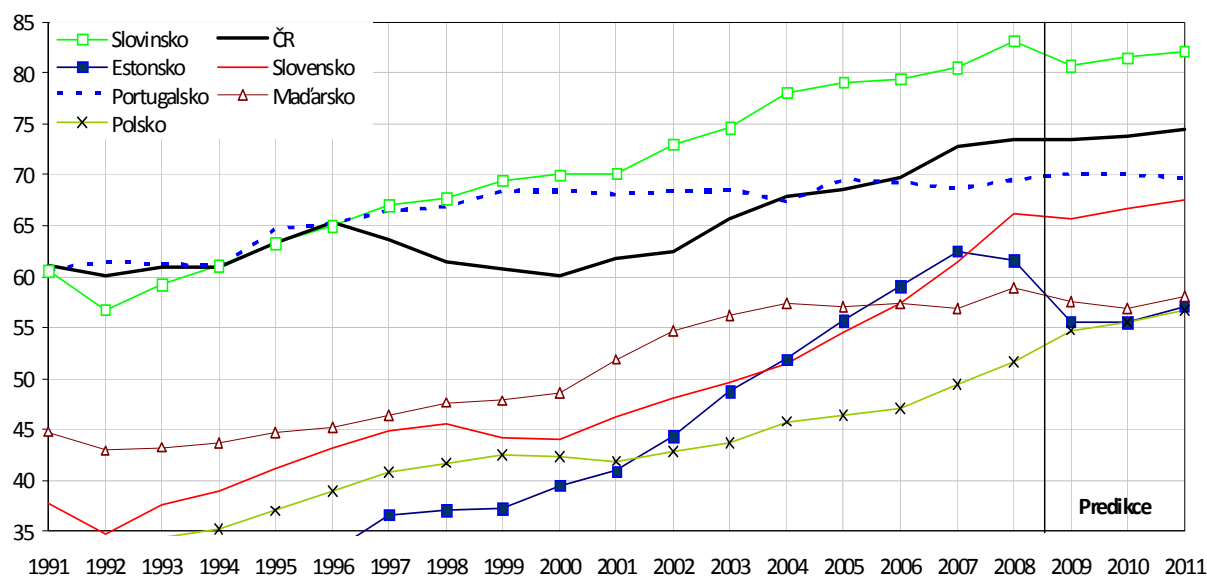
Tabulka C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Odhad	Predikce	Predikce
Řecko	PPS	18 500	19 200	20 400	20 600	22 000	23 100	23 600	23 500	23 600	24 000
	EA 12 = 100	80	83	85	83	84	84	86	89	88	87
Slovinsko	PPS	16 800	17 300	18 700	19 700	20 700	22 100	22 800	21 400	21 900	22 600
	EA 12 = 100	73	75	78	79	79	81	83	81	82	82
Česko	PPS	14 400	15 200	16 300	17 100	18 200	19 900	20 100	19 400	19 800	20 500
	EA 12 = 100	63	66	68	69	70	73	74	73	74	74
Portugalsko	PPS	15 800	15 900	16 100	17 300	18 100	18 800	19 000	18 600	18 800	19 200
	EA 12 = 100	68	69	67	70	69	69	70	70	70	70
Slovensko	PPS	11 100	11 500	12 300	13 500	15 000	16 900	18 100	17 400	17 900	18 600
	EA 12 = 100	48	50	52	54	57	61	66	66	67	68
Maďarsko	PPS	12 600	13 000	13 700	14 200	15 000	15 600	16 100	15 200	15 300	16 000
	EA 12 = 100	55	56	57	57	57	57	59	58	57	58
Estonsko	PPS	10 200	11 300	12 400	13 800	15 400	17 100	16 900	14 700	14 900	15 700
	EA 12 = 100	44	49	52	56	59	63	62	56	56	57
Polsko	PPS	9 900	10 100	11 000	11 500	12 300	13 600	14 100	14 500	14 900	15 600
	EA 12 = 100	43	44	46	46	47	49	52	55	56	57
Litva	PPS	9 000	10 200	10 900	11 900	13 100	14 800	15 500	13 400	13 100	13 600
	EA 12 = 100	39	44	46	48	50	54	57	51	49	49
Lotyšsko	PPS	8 400	9 000	9 900	10 900	12 200	13 900	14 400	12 000	11 700	12 100
	EA 12 = 100	37	39	41	44	47	51	52	45	43	44

Graf C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA 12 = 100

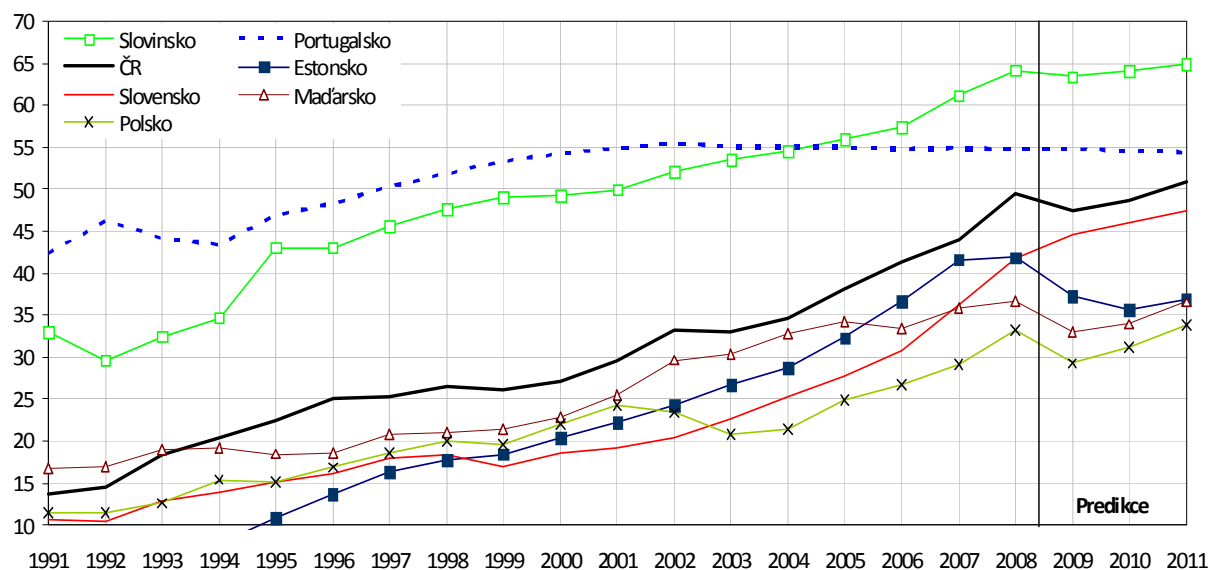
Tabulka C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
										Odhad	Predikce
Řecko	EUR	14 300	15 600	16 800	17 600	18 900	20 200	21 300	21 300	21 400	22 000
	EA 12 = 100	60	65	67	69	70	72	74	77	76	76
	Index cenové hladiny HDP	76	78	79	83	84	86	86	87	87	88
Slovinsko	EUR	12 300	12 900	13 600	14 400	15 400	17 100	18 400	17 500	18 000	18 700
	EA 12 = 100	52	53	55	56	57	61	64	63	64	65
	Index cenové hladiny HDP	71	72	70	71	72	76	77	79	79	79
Česko	EUR	7 800	7 900	8 600	9 800	11 100	12 300	14 200	13 100	13 600	14 600
	EA 12 = 100	33	33	35	38	41	44	50	47	49	51
	Index cenové hladiny HDP	53	50	51	56	59	61	67	65	66	68
Portugalsko	EUR	13 100	13 300	13 700	14 100	14 700	15 400	15 700	15 200	15 300	15 700
	EA 12 = 100	55	55	55	55	55	55	55	55	55	54
	Index cenové hladiny HDP	81	80	82	79	79	80	79	78	78	78
Slovensko	EUR	4 800	5 500	6 300	7 100	8 300	10 200	12 000	12 300	12 900	13 600
	EA 12 = 100	20	23	25	28	31	36	42	45	46	47
	Index cenové hladiny HDP	43	46	49	51	54	59	63	68	69	70
Maďarsko	EUR	7 000	7 300	8 200	8 800	8 900	10 100	10 500	9 100	9 500	10 500
	EA 12 = 100	30	30	33	34	33	36	37	33	34	37
	Index cenové hladiny HDP	54	54	57	60	58	63	62	57	60	63
Estonsko	EUR	5 700	6 400	7 200	8 300	9 800	11 600	12 000	10 300	10 000	10 600
	EA 12 = 100	24	27	29	32	37	42	42	37	36	37
	Index cenové hladiny HDP	55	55	55	58	62	66	68	67	64	65
Polsko	EUR	5 500	5 000	5 300	6 400	7 100	8 100	9 500	8 100	8 700	9 700
	EA 12 = 100	23	21	21	25	27	29	33	29	31	34
	Index cenové hladiny HDP	55	48	47	54	57	59	64	53	56	60
Litva	EUR	4 300	4 800	5 300	6 100	7 100	8 500	9 600	8 100	7 700	8 000
	EA 12 = 100	18	20	21	24	26	30	34	29	27	28
	Index cenové hladiny HDP	47	45	46	50	53	56	59	58	56	56
Lotyšsko	EUR	4 200	4 300	4 800	5 700	7 000	9 300	10 200	8 200	7 500	7 600
	EA 12 = 100	18	18	19	22	26	33	36	30	27	26
	Index cenové hladiny HDP	49	46	47	50	56	66	68	66	62	60

Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami.

Graf C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

EA 12 = 100

Graf C.5.3: Komparativní cenová hladina HDP

EA 12 = 100

